

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αμαλίας 12, Τ.Κ.105 57 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Λ. Χατζηγεωργίου - Λουτσίδα
Τηλ.: 210 3736327
e-mail: chatzigeorgiou_e@mintour.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 18/12/2024
Α. Π. : 22182
(Βαθμός Προτεραιότητας)

ΠΡΟΣ: Π.Δ.

ΘΕΜΑ: 4^η Τροποποίηση Προκήρυξης του Προγράμματος Κρατικής Ενίσχυσης «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων»

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπ' όψη:

Α. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17),
2. Του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1),
3. Του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, της τροποποίησης των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1),
4. Του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2016/679 του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119/1),
5. Του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) (L 187/1), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα το:
 - Άρθρο 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ»
 - Άρθρο 55 «Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές»,

6. Της υπ' αριθ. 2021/С 58/01 ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
7. Του Ν. 4822/2021 για την «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135),
8. Του Ν. 4772/2021 για τη «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Α' 17) και ειδικότερα το άρθρο 42 αυτού,
9. Του Ν. 4738/2020 για τη «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας» (Α' 207) και ειδικότερα το Κεφάλαιο Ε' για τη θέσπιση του κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας (Recovery & Resilience Facility - Ταμείο Ανάκαμψης),
10. Του Ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137),
11. Την υπ' αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»),
12. Την από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1), όπως τροποποιήθηκε με την από 7 Δεκεμβρίου 2023 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ST 15831/1/23 REV 1, ST 15831/23 ADD 1 REV 1).
13. Της υπ' αριθ. 2016/С 262/1 Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στον άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Β. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Του Ν. 4915/2022, «Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για θέματα ανθρώπινου δυναμικού και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομοθετικό πλαίσιο εκπαίδευσης των σπουδαστών/σπουδαστριών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης για την ένταξη στον κλάδο Π.Ε. Επιτελικών Στελεχών, διατάξεις για την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», Εθνική Σύμβαση Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 63) και ειδικότερα του άρθρου 58,
2. Του Ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (Α' 130),
3. Των άρθρων 270 έως και 281 του Ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως του άρθρου 271 περί της σύστασης στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,

4. Του Ν.4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και ειδικότερα το Κεφάλαιο ΙΑ' «Ψηφιακή διαφάνεια- Πρόγραμμα Διαύγεια»,
5. Του Ν. 4635/2019 (ιδίως των άρθρων 85 επ.) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167),
6. Του Ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),
7. Του Ν. 4442/2016 «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 230),
8. Του Ν. 4276/2014 «Απλούστευση διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών, ειδικές μορφές τουρισμού και άλλες διατάξεις» (Α' 155),
9. Του Ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143),
10. Του Ν. 4179/2013 «Απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τουρισμό, αναδιάρθρωση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και λοιπές διατάξεις» (Α' 175),
11. Του Ν. 3419/2005 «Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας» (Α' 297),
12. Του π.δ/τος 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),
13. Του π.δ/τος 127/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Τουρισμού» (Α' 157),
14. Του π.δ/τος 28/2015 «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία» (Α' 34),
15. Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ/τος 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019,
16. Της υπ' αριθ. 14678/24.07.2023 Κοινής Απόφασης του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Τουρισμού «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού» (Υ.Ο.Ο.Δ. 713),
17. Της υπ' αριθ. 14807/22.07.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Τουρισμού, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Επικρατείας με θέμα «Καθορισμός διαδικασίας χορήγησης έγκρισης λειτουργίας της δραστηριότητας Χιονοδρομικών Κέντρων» (Β' 4134),
18. Της υπ' αριθ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Σύσταση και λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197),
19. Της υπ' αριθ. 87609 ΕΞ 2022/22.06.2022 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης των αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (Β' 3321),
20. Της υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Β' 4498), όπως ισχύει,

21. Της υπ' αριθ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφασης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί της έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών». (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘΟ), όπως ισχύει,
22. Την υπ' αριθμ. 134636/10.12.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί ένταξης του έργου «SUB 5: Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), στη ΣΑΤΑ 011.
23. Τον Ν. 2160/1993 "Ρυθμίσεις για τον Τουρισμό και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 118/Α/19.07.1993) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
24. Τον Ν. 4926/2022 "Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τη δραστηριοποίηση των πλοίων αναψυχής και των τουριστικών ημερόπλοιων, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 82/Α/20.4.2022).
25. Την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 14339/14.07.2022 Κοινή Απόφαση με τίτλο "Καθορισμός διαδικασίας έκδοσης έγκρισης λειτουργίας δραστηριότητας τουριστικών λιμένων".
26. Την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 14574/19.07.22 Απόφαση Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Τουρισμού με τίτλο "Καθορισμός διαδικασίας νομιμοποίησης της περ. β της παρ.4 του άρθρου 31 του ν.2160/1993 (Α' 118)" ΦΕΚ Β 4027 (ΑΔΑ: 689Σ465ΧΘΟ-Ρ94).
27. Την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 18702/22 (ΦΕΚ 5109 Β/29.09.2022): Καθορισμός διαδικασίας χωροθέτησης τουριστικού λιμένα
28. Την με αριθ. Πρωτ. 42518 ΕΞ 2022/30.03.2022 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ055/2022-Απόψεις για Έργα Ταμείου Ανάκαμψης αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού».
29. Την με αριθ. Πρωτ. 189876 ΕΞ 2022/23.12.2022 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ187/2022-ΕΡΓΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ – ΔΡΑΣΗ 16931».
30. Την με αριθ. Πρωτ. 68114 ΕΞ 2023/03.05.2023 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ 043/23 επί σχεδίου πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».
31. Την γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ επί του σχεδίου της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης με θέμα: «ΓΝ043α_2023_SUB5_Σ5_Πρόσκληση_και Οδηγός_Εφαρμογής_Αναβάθμισης_Τουριστικών_Λιμένων_ΣΧΕΔΙΟ_ΜΕ 55_13.06.2023_παρατηρήσεις ΚΕΜΚΕ_fin».
32. Την υπ' αριθ. πρωτ. 157089 ΕΞ 2021/08.12.2021 (ΑΔΑ: ΨΜΦΟΗ-ΧΗΖ) Απόφαση Ένταξης της Δράσης/Έργου «SUB5: Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων-Δράση 16931» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5155005) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, την υπ' αριθ. πρωτ. 74440 ΕΞ 2023/ 12.05.2023 (ΑΔΑ: ΨΜΜ1Η-815) τροποποίηση αυτής, καθώς και την υπ' αριθ. πρωτ.142575/02.10.2024 (ΑΔΑ:6Λ47Η-ΝΒ6) 2^η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης του Έργου «SUB5:Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
33. Την με αριθ. πρωτ. 94999 ΕΞ 2023/23.06.2023 Έγκριση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης του Υποέργου «SUB5. Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5155005).

34. Του υπ' αριθ. 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 εγγράφου της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ) με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής»,
35. Του Εθνικού Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 και ειδικότερα της Δράσης με κωδικό 16931 «Τουριστική Ανάπτυξη».

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Την 4^η τροποποίηση, της υπ' αριθ. 19636/25.10.2023 (ΑΔΑ:61ΤΡ465ΧΘΟ-3ΣΜ) Προκήρυξης του Προγράμματος κρατικών ενισχύσεων «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» της Δράσης «Τουριστική Ανάπτυξη» με κωδικό 16931 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), με τρίτη τροποποίηση την υπ' αριθ. 18746/23.10.24 (ΑΔΑ:9ΙΛ3465ΧΘΟ-ΓΔΞ), ως εξής:

1. Στην παράγραφο 13. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ, στην υποπαράγραφο 13. 2 Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής, το σημείο 1 αντικαθίσταται ως εξής: «Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 100% της δημόσιας χρηματοδότησης, εντός χρονικού διαστήματος 9 μηνών».

Η απόφαση αυτή ισχύει από την δημοσίευση της στο www.dianveia.gov.gr.

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2024

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ακριβές Αντίγραφο

Ευαγγελία Αναγνώστου
Αναπλ. Προϊσταμένη Τμήματος Γραμματείας &
Ενημέρωσης του Πολίτη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Οικονομικών, Γρ. Υπουργού Οικονομικών
2. Υπουργείο Οικονομικών, Γρ. Αν. Υπουργού Οικονομικών
3. Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης
4. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
5. Υπουργείο Οικονομικών, Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
6. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
7. Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων
8. Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού,
2. Γραφείο Υφυπουργού Τουρισμού
3. Γραφείο Γεν. Γραμμ. Τουρ. Πολιτικής και Ανάπτυξης
4. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως Υπουργείου Τουρισμού
5. Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Τουριστικής Πολιτικής
6. Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών
7. Δ/ση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

4.6 ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΡΙΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης

«ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ»

ΥΠΟΕΡΓΟ 5

«ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ»

ΔΡΑΣΗ 16931

«ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Δεκέμβριος 2024

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	11
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	15
3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ	18
3.1. Προϋπολογισμός της παρούσας πρόσκλησης	18
3.2. Χρονοδιάγραμμα της παρούσας πρόσκλησης	18
4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	19
5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ– ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	19
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ	19
7. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ»	20
8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	21
8.1. Καθεστώς ενίσχυσης – Συμβατότητα με κρατικές ενισχύσεις Κανονισμός ΕΕ 651/2014 (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός)	22
8.1.1. Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου Ι) του ΓΑΚ	23
8.1.2. Ειδικοί Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ	26
8.2. Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	28
8.3. Προσβασιμότητα	31
8.4. Προϋπολογισμός πράξεων	31
8.5. Ένταση ενίσχυσης	32
8.6. Μέγιστα όρια προϋπολογισμού ανά κατηγορία ενισχύσεων – Μέγιστος π/υ ανά πρόταση	32
9. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	32
10. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	33
Δημοσιοποίηση πρόσκλησης	34
11. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ...	35
11.1. Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης	35
11.1.1. Επενδυτικό σχέδιο και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας επένδυσης	36
12. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	40
12.1. Κριτήρια Επιλεξιμότητας	40
12.2. Κριτήρια αποκλεισμού	41
12.3. Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης	42
12.3.1 Έλεγχος δικαιολογητικών - αξιολόγηση	43

12.3.2. Έλεγχος Πληρότητας.....	44
12.3.3. Αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης	44
12.4. Έκδοση Απόφασης έγκρισης ή Απόφασης απόρριψης	46
12.5. Υποβολή και Εξέταση Ενστάσεων	48
13. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	48
13.1. Υποβολή αιτήματος καταβολής ενίσχυσης.....	48
13.2. Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής	49
13.3. Διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης.....	50
13.4. Ανοιχτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός - Escrow Account	50
13.5. Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης.....	50
13.6. Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης.....	51
13.7. Αντιρρήσεις κατά της Έκθεσης Επαλήθευσης/ Πιστοποίησης.....	52
13.8. Ανάκληση ένταξης επενδύσεων	52
13.9. Καταβολή Ενίσχυσης.....	53
13.10. Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης	54
13.11. Εξακρίβωση αντιγράφων – Πληροφοριακό Σύστημα.....	55
14. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	55
14.1. Τροποποιήσεις φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.....	55
Διευκρινίζεται ότι δεν γίνεται αποδεκτό αίτημα αύξησης του εγκεκριμένου ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης.	56
14.2. Εξέταση – Έγκριση τροποποιήσεων.....	56
15. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	57
16. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	58
16.1. Προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης – Τήρηση μακροχρόνιων υποχρεώσεων.....	59
16.2. Υποχρεώσεις τήρησης και παροχής των απαραίτητων στοιχείων	60
16.3. Υποχρεώσεις αποδοχής ελέγχων και επιτόπιων επισκέψεων από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα	60
16.4. Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας.....	61
16.5. Εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων – Ανάκτηση ενίσχυσης.....	62
16.6. Διαφάνεια των ενισχύσεων	62
16.7. Προσωπικά Δεδομένα.....	63
16.8. Τελικές διατάξεις	64
17. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	64
18. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	65
Παράρτημα Ι Έντυπο Αίτησης Χρηματοδότησης	65

Παράρτημα II. Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης	70
Παράρτημα III. Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης	72
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV_1: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ/ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	73
1.1. Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης/συμμετοχής για φυσικά ή νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου	73
1.2. Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης/συμμετοχής για νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου 79	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV_2: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	84
Παράρτημα V. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης & ΜΜΕ	87
Παράρτημα VI. Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ.....	92
Παράρτημα VII. Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου	102
Παράρτημα VIII. Υπόδειγμα Δήλωσης συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)	107
Υπόδειγμα τεκμηρίωσης εφαρμογής της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH).....	108
Παράρτημα IX. Υπόδειγμα Διαχειριστικής Ικανότητας.....	113
Παράρτημα X. Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων	125
Παράρτημα XI: Υπεύθυνη Δήλωση Λογιστή περί ΜΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	112
(Αφορά αιτήσεις υποβληθείσες βάσει Καν. ΕΕ 651/2014)	112
Παράρτημα XII. Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου	113
Παράρτημα XIII. Πίνακας Κυρώσεων	118
Παράρτημα XIV. Λίστα Κρατικών Ενισχύσεων	119
Παράρτημα XV. Λίστα Ελέγχου ΓΑΚ: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ 18 & 55	124

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «**Τουριστική Ανάπτυξη**» (“**Tourist Development**”) εντάσσεται στο Εθνικό Σχέδιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στον Πυλώνα 4. «Ιδιωτικές Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας» και ειδικότερα στον Άξονα 4.6. «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας» (εφεξής η «Δράση»).

Η υλοποίηση του έργου εμπίπτει στο πλαίσιο των αρχών της Πράσινης και Γαλάζιας Ανάπτυξης και έχει ως στόχο τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την ενθάρρυνση ανάπτυξης νέων, ενεργειακά αποδοτικών, υποδομών, τον εξορθολογισμό του κανονιστικού και λειτουργικού πλαισίου, αλλά και την εισαγωγή νέων προτύπων και σχημάτων διακυβέρνησης για τον τουρισμό.

Συγκεκριμένα, οι δράσεις του Έργου που εντάσσονται στο πλαίσιο της Πράσινης Ανάπτυξης αφορούν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, αλλά και στην υποστήριξη θεματικών μορφών τουρισμού, και μέσω προσαρμογής των υποδομών σύμφωνα με τα νέα πράσινα και έξυπνα πρότυπα. Αναφορικά με το πλαίσιο της Γαλάζιας Ανάπτυξης, οι δράσεις του Έργου αποσκοπούν στην ανάπτυξη θαλάσσιων υποδομών και συγκεκριμένα βελτιώσεις των υφιστάμενων λιμενικών υποδομών με στόχο τη λειτουργία υψηλής ποιότητας βιώσιμων.

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η παρούσα πρόσκληση έχει ως κάτωθι:

Α. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθορίζονται, με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
2. Του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1),
3. Την υπ’ αρ. 10152/21 Εκτελεστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα.
4. Το Ν. 4772/2021 (ΦΕΚ 17/Α/05.02.2021) και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
5. Το Ν. 4738/2020 (ΦΕΚ 207/Α/ 27.10.2020) και ειδικότερα το Κεφάλαιο Ε’ για τη θέσπιση του κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας (Recovery & Resilience Facility - Ταμείο Ανάκαμψης).
6. Τον Ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135/2.8.2021) .

7. Την με αριθμό 2021/C 58/01 ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

8. Την υπ' αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).

9. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1)

10. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01)

11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) (Ο.Υ. ΕΕ L 187 της 26.6.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα το:

- Άρθρο 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ»
- Άρθρο 55 «Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές»

Β. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α'98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.

2. Τον Ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

3. Το π.δ. 123/2016 (Α' 208) «..... Ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού».

4. Το π.δ. 127/2017 (Α' 157) «Οργανισμός του Υπουργείου Τουρισμού».

5. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρώτριας Υπουργού και Υφυπουργών».

6. Το π.δ. 40/2021 « Μεταφορά Υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α'100).

7. Το π.δ. 28/2015 “Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία» ΦΕΚ (34/Α/23.03.2015).
8. Τον Ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (Α’ 130).
9. Τον Ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α’ 135).
10. Τα άρθρα 270 έως και 281 του Ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α’ 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
11. Την υπ’ αρ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (ΦΕΚ 1197/Β/29.03.2021)
12. Την Απόφαση υπ’ αριθ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β 4498) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
13. Την Απόφαση υπ’ αριθ. 119138 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (ΦΕΚ 4499)
14. Τον Ν. 4270/2014, Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις.
15. Τον Ν. 4915/2022, Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», Εθνική Σύνταξη Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις (Α’ 63) και ειδικότερα το άρθρο 58.
16. Της υπ’ αριθ. 96462 ΕΞ 2023/27.06.2023 5ης τροποποίησης της υπ’ αριθ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφασης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης,
17. Της υπ’ αριθ. 138991 ΕΞ 2022/27.09.2022 4ης τροποποίησης της υπ’ αριθ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφασης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης,
18. Της υπ’ αριθ. 7491 ΕΞ 2022/31.05.2022 3ης τροποποίησης της υπ’ αριθ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφασης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης,
19. Της υπ’ αριθ. 49994 ΕΞ 2022/12.04.2022 2ης τροποποίησης της υπ’ αριθ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφασης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης,

20. Της υπ' αριθ. 154839 ΕΞ 2021/06.12.2021 1ης τροποποίησης της υπ' αριθ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφασης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης,
21. Την υπ' αριθ. πρωτ. 120141 ΕΞ 2021/2021 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης «Έγκριση του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών».
22. Το εγκεκριμένο εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης.
23. Το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
24. Την υπ' αριθ. 5157/24.03.2020 Απόφαση του Υπουργού Τουρισμού «Διορισμός Υπηρεσιακής Γραμματέως στο Υπουργείο Τουρισμού» (Υ.Ο.Δ.Δ. 222).
25. Τον Ν. 3419/2005 "Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας" (ΦΕΚ 297/Α/06-12-2005).
26. Τον Ν. 4635/2019 (ιδίως των άρθρων 85 επ.) "Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 167/Α/30- 10-2019).
27. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) ΟJL 119.
28. Τον Ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις».
29. Την υπ' αριθμ.150475/26.11.2021 απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών για την ένταξη του Έργου «SUB8. ΡΜΟ Γραφείο Διοίκησης Έργου – Δράση 16931» στο ΤΑΑ (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150291).
30. Την υπ' αριθ. 134636/10.12.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί ένταξης του έργου «SUB 5: Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), στη ΣΑΤΑ 011.
31. Τον Ν. 2160/1993 "Ρυθμίσεις για τον Τουρισμό και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 118/Α/19.07.1993) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
32. Τον Ν. 4926/2022 "Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τη δραστηριοποίηση των πλοίων αναψυχής και των τουριστικών ημερόπλοιων, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής και άλλες διατάξεις"

(ΦΕΚ 82/Α/20.4.2022).

33. Την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 14339/14.07.2022 Κοινή Απόφαση με τίτλο "Καθορισμός διαδικασίας έκδοσης έγκρισης λειτουργίας δραστηριότητας τουριστικών λιμένων".
34. Την ΚΥΑ υπ' αριθμ 14574/19.07.22 Απόφαση Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Τουρισμού με τίτλο "Καθορισμός διαδικασίας νομιμοποίησης της περ. β της παρ.4 του άρθρου 31 του ν.2160/1993 (Α' 118)" ΦΕΚ Β 4027 (ΑΔΑ: 689Σ465ΧΘΟ-Ρ94).
35. Την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 18702/22 (ΦΕΚ 5109 Β/29.09.2022): Καθορισμός διαδικασίας χωροθέτησης τουριστικού λιμένα
36. Την με αριθ. Πρωτ 42518 ΕΞ 2022/30.03.2022 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ055/2022- Απόψεις για Έργα Ταμείου Ανάκαμψης αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού».
37. Την με αριθ. Πρωτ. 189876 ΕΞ 2022/23.12.2022 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ187/2022- ΕΡΓΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ – ΔΡΑΣΗ 16931».
38. Την με αριθ. Πρωτ. 68114 ΕΞ 2023/03.05.2023 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ 043/23 επί σχεδίου πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».
39. Την γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ επί του σχεδίου της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης με θέμα: «ΓΝ043α_2023_SUB5_Σ5_Πρόσκληση_και Οδηγός_Εφαρμογής_Αναβάθμιση_Τουριστικών Λιμένων_ΣΧΕΔΙΟ_ΜΕ 55_13.06.2023_παρατηρήσεις ΚΕΜΚΕ_fin».
40. Την υπ' αριθ. πρωτ. 157089 ΕΞ 2021/08.12.2021 (ΑΔΑ: ΨΜΦΟΗ-ΧΗΖ) Απόφασης Ένταξης της Δράσης/Εργου «SUB5: Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων-Δράση 16931» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5155005) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθώς και την υπ' αριθ. πρωτ. 74440 ΕΞ 2023/ 12.05.2023 και την υπ' αριθ. πρωτ. 142575 ΕΞ 2024/02.10.2024 τροποποίηση αυτής.
41. Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 και ειδικότερα η Δράση με κωδικό 16931 «Τουριστική Ανάπτυξη»
42. Την με αριθ. πρωτ. 94999 ΕΞ 2023/23.06.2023 Έγκριση πρόσκλησης του Υποέργου «SUB5. Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5155005) της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ).

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - ΤΑΑ) θεσπίστηκε με σκοπό την τόνωση της οικονομίας και την ανάκαμψη από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Ο σκοπός αυτός επιδιώκεται μέσω της υλοποίησης συγκεκριμένων έργων και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο τεσσάρων πυλώνων που έχουν ως στόχο την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, την ενίσχυση της απασχόλησης, την κοινωνική συνοχή καθώς και την προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων και του μετασχηματισμού.

Η δράση «Τουριστική Ανάπτυξη» ("**Tourist Development**") αποτελεί τη δράση με **κωδικό**

16931 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), η οποία εντάσσεται στον **Πυλώνα 4** «Ιδιωτικές Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας» και ειδικότερα στον **Άξονα 4.6** του σχεδίου «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας» (εφεξής η «Δράση»).

Η χρηματοδοτική ενίσχυση που παρέχεται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης αφορά την «Αναβάθμιση τουριστικών λιμένων¹» και παρέχεται χρηματοδότηση σε λιμένες για:

- Αναβάθμιση της υποδομής υφιστάμενων τουριστικών λιμένων για την κάλυψη προηγμένων απαιτήσεων της αγοράς και τη διατήρηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του σχετικού τουριστικού προϊόντος και νέων τουριστικών λιμένων εφ' όσον πληρούν προδιαγραφές ωριμότητας οι οποίες εξειδικεύονται στον Οδηγό Εφαρμογής της πρόσκληση
- Εστίαση στην ενεργειακή / πράσινη αναβάθμιση της υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης / χορήγησης πιστοποίησης πράσινων μαρίνων βασισμένων σε διεθνή πρότυπα
- Ψηφιοποίηση των εγκαταστάσεων/ υπηρεσιών των τουριστικών λιμένων
- Κατασκευή/ αναβάθμιση υπαρχουσών εγκαταστάσεων ώστε να γίνουν προσβάσιμες σε όλους τους επισκέπτες

Ειδικότερα η πρόσκληση επικεντρώνεται στη χρηματοδότηση επενδύσεων σε τουριστικούς λιμένες οι οποίοι εμπίπτουν στο άρθρο 55 του ΓΑΚ «Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές» και κατά συνέπεια οι εν λόγω τουριστικοί λιμένες θα πρέπει να συνιστούν² :

A. είτε αθλητική υποδομή,

B. είτε πολυλειτουργική ψυχαγωγική υποδομή

Στην περίπτωση αθλητικών υποδομών, θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο οι δαπάνες που θα αφορούν την αθλητική υποδομή³ . Σύμφωνα με την παρ. 2 του αρθ. 55 για να συνιστούν αθλητική υποδομή, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από έναν μόνο χρήστη επαγγελματικού αθλητισμού και θα πρέπει η χρήση τους και από άλλους χρήστες (επαγγελματίες ή μη) να αντιστοιχεί σε τουλάχιστον 20% του χρόνου χρήσης. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις (σε αντίθεση με τις πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές) δεν απαιτείται να έχουν πολλαπλές λειτουργίες, ωστόσο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο από έναν επαγγελματία χρήστη.

¹ Σύμφωνα με τον Ν.2160/1993, «Τουριστικός λιμένας» σκαφών αναψυχής είναι ο χερσαίος και θαλάσσιος χώρος, που προορίζεται κατά κύριο λόγο για/και υποστηρίζει λειτουργικά τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και ναυταθλητισμού

² Θα πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς στα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στην υποβαλλόμενη Οικονομοτεχνική μελέτη (Παράρτημα II.)

³ Επισημαίνεται ότι συνήθεις διευκολύνσεις, περιλαμβανομένων εστιατορίων και καταστημάτων τα οποία συνδέονται άμεσα με αθλητικές υποδομές, όπου οι αθλητές παραμένουν κατά τη διάρκεια των διαγωνισμών ή της προπονητικής περιόδου μπορούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του αρθ. 55. Όμως, δεδομένης της εξαίρεσης των πάρκων αναψυχής και των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων βάσει της παρ. 3, του αρθ.55, τέτοιου είδους εγκαταστάσεις δεν καλύπτονται εάν χρησιμοποιούνται (για παραπάνω από έναν ασήμαντο βαθμό) από τουρίστες που δεν είναι αθλητές που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς ή προπονήσεις στις συνδεδεμένες εγκαταστάσεις ή συνοδεύουν αυτούς τους αθλητές

Στην περίπτωση πολυλειτουργικών ψυχαγωγικών υποδομών⁴, θα πρέπει να προσφέρουν πολιτιστικές ή/και ψυχαγωγικές υπηρεσίες⁵ και θα πρέπει να εξυπηρετούν πάνω από έναν ψυχαγωγικό σκοπό. Δεν απαιτείται να παρέχονται και ψυχαγωγικές και πολιτιστικές υπηρεσίες, ενώ η δεύτερη ψυχαγωγική δραστηριότητα θα πρέπει να εξυπηρετεί έναν ξεκάθαρο σκοπό της ψυχαγωγικής υποδομής και να μην αποτελεί οριακά ένα υποπροϊόν αυτής. Για να θεωρηθούν οι τουριστικοί λιμένες πολυλειτουργικές υποδομές θα πρέπει, να μπορεί να τεκμηριωθεί ότι παρέχουν περισσότερες από μία υπηρεσίες, (όχι απαραίτητως σχετιζόμενη με αθλητισμό), π.χ. πολιτισμός, τουρισμός, αθλητισμός. Συνεπώς δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη αθλητικής υποδομής στην περίπτωση των πολυλειτουργικών υποδομών.

Ως επιλέξιμες δαπάνες δύνανται να οριστούν οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις προϋποθέσεις όπως προσδιορίζονται αναλυτικά στα άρθρα 18 και 55 του ΓΑΚ:

Δαπάνες, που αφορούν:

1. Σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού⁶ είναι οι ακόλουθες:
 - a) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου στα οποία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες έκδοσης οικοδομικής αδειας εφόσον αυτές παγιοποιούνται. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και όταν πραγματοποιούνται επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α'33) είτε του ν. 4178/2013 (Α'174) είτε του ν. 4495/2017 (Α'167) κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος. Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές που δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία ρύθμισής τους.
 - b) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων. Η επιλογή του μηχανολογικού εξοπλισμού θα γίνεται με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. τεχνολογίες χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος κ.ά.).
 - c) Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

2. Σε άυλα στοιχεία ενεργητικού⁷:

4.Επισημαίνεται ότι βάσει της παρ. 3 του αρθ. 55 τα πάρκα αναψυχής και οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις δεν συμπεριλαμβάνονται στις πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές

⁵ Επισημαίνεται ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται θα πρέπει να συνδέονται με τις υποδομές προκειμένου να χαρακτηριστούν ως ψυχαγωγικές - πολυλειτουργικές

⁶ Σύμφωνα με τον ΓΑΚ «ενσώματα στοιχεία ενεργητικού» είναι τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό.

⁷ Σύμφωνα με τον ΓΑΚ «άυλα στοιχεία ενεργητικού» είναι τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία

- a) μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,
- b) συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι ως άνω περιγραφόμενες δαπάνες πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

- ο να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, στην οποία χορηγείται η ενίσχυση, εφόσον η διάρκεια της παραχώρησης είναι αρκετή και καλύπτει την χρονική περίοδο της απόσβεσης
- ο να αγοράζονται, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή

3. Σε δαπάνες που συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους

3.ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ

3.1. Προϋπολογισμός της παρούσας πρόσκλησης

Η συνολική δημόσια δαπάνη της παρούσας πρόσκλησης για την χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων είναι **εκατόν τριάντα εννέα εκατομμύρια ενενήντα χιλιάδες οκτακόσια ευρώ (139.090.800,00€)** και αναλύεται ως εξής, σε **εκατόν δώδεκα εκατομμύρια εκατόν εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (112.170.000,00€)** τα οποία θα καταβληθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility – RRF) με τη μορφή επιχορήγησης και σε **είκοσι έξη εκατομμύρια εννιακόσια είκοσι χιλιάδες οκτακόσια ευρώ (26.920.800,00€)** τα οποία θα καταβληθούν από το Εθνικό ΠΔΕ για το ΦΠΑ.

3.2. Χρονοδιάγραμμα της παρούσας πρόσκλησης

Η παρούσα πρόσκληση θα εκκινήσει με τη δημοσίευση της, ενώ η ολοκλήρωσή της δεν δύναται να υπερβεί την 31^η Δεκεμβρίου του 2025, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα της από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας.

Η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται σε 24 μήνες με δυνατότητα παράτασης που θα χορηγείται, είτε για λόγους ανωτέρας βίας, είτε κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης. Σε κάθε περίπτωση η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης δεν ξεπερνά την 31/12/2025.

4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Φορέας υλοποίησης της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται η Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού η οποία αναλαμβάνει τη συνολική διαχείριση του Υποέργου σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (ν. 4270/2014), διασφαλίζοντας τον αναγκαίο διαχωρισμό αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 3Γ του ΣΔΕ, δηλαδή την προετοιμασία και έκδοση της πρόσκλησης, την ευθύνη για την αξιολόγηση και ένταξη των επενδυτικών σχεδίων, την παρακολούθηση της προόδου τους και την πιστοποίηση και καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους μέχρι την ολοκλήρωσή τους, τον έλεγχο τους και την παρακολούθηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Το Υπουργείο Τουρισμού έχει την ευθύνη και ασκεί τις αποφασιστικές αρμοδιότητες για την υλοποίηση της παρούσας πρόσκλησης και ενεργεί ως σύμβουλος αξιολόγησης και παρακολούθησης της από την προκήρυξη έως και την αξιολόγηση, ένταξη και ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων.

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ– ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δικαιούχοι για συμμετοχή στη δράση «Τουριστική Ανάπτυξη» για το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων», κατόπιν αίτησής τους και σχετικής αξιολόγησης που θα ακολουθήσει, δύνανται να είναι οι **φορείς διαχείρισης τουριστικού λιμένα** ή οι φορείς εκμετάλλευσης τουριστικού λιμένα (εφεξής οι «Δικαιούχοι») όπως αυτοί ορίζονται στο ρυθμιστικό πλαίσιο (ήτοι στον Ν. 2160/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και είναι σε ισχύ).

Ειδικότερα, επιλέξιμοι **“φορείς διαχείρισης τουριστικού λιμένα”** για συμμετοχή στην παρούσα πρόσκληση κατόπιν αίτησής τους και σχετικής αξιολόγησης που θα ακολουθήσει⁸, δύνανται να είναι, **φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου** το οποίο έχει αναλάβει με σύμβαση μετά του Δημοσίου "ή μετά της "Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρία"" ή μετά του οικείου φορέα διαχείρισης τουριστικού λιμένα, εφόσον πρόκειται για φορέα εκμετάλλευσης, " ή εκ του νόμου" την κατασκευή, λειτουργία και εκμετάλλευση τουριστικού λιμένα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2160/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και είναι σε ισχύ.

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, ενδεικτικά επιλέξιμος είναι ο ακόλουθος ΚΑΔ:

- ΚΑΔ: 52.22.11.05 Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ

Επιλέξιμοι προς ένταξη τουριστικοί λιμένες σκαφών αναψυχής, αποτελούν οι τουριστικές

⁸ Σύμφωνα με τους όρους της παρ. 6 του αρθ. 55 του ΓΑΚ: Κάθε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος για την κατασκευή, την αναβάθμιση και/ή τη λειτουργία της αθλητικής υποδομής ή της πολυλειτουργικής ψυχαγωγικής υποδομής γίνεται με ανοικτή διαδικασία, με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ισχυόντων κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων

λιμενικές υποδομές και εγκαταστάσεις που διέπονται από τις διατάξεις του ν.2160/93, διακρινόμενες σε μαρίνες, καταφύγια και αγκυροβόλια, ανεξαρτήτως χρόνου και καθεστώτος δημιουργίας τους (προ και μετά του ν.2160/93), υπό την προϋπόθεση ότι είτε συνιστούν αθλητική υποδομή, υπό την έννοια ότι φιλοξενούν αθλητικά σωματεία είτε πολυλειτουργικές υποδομές υπό την έννοια ότι προσφέρουν περισσότερες της μιας υπηρεσίες , εξαιρουμένων των πάρκων αναψυχής και των ξενοδοχείων (πχ. δραστηριότητες αθλητισμού, πολιτισμού, τουρισμού).

Τόπος υλοποίησης

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν θα καταλειφθεί όφελος υπέρ των ιδιοκτητών των λιμένων απαιτείται οι φορείς λειτουργίας να έχουν υφιστάμενες συμβάσεις παραχώρησης /μίσθωσης των υποδομών για χρονικό διάστημα εφεξής τουλάχιστον ίσο με τη διάρκεια ζωής των επενδύσεων και ότι δεν θα αυξήσουν το μίσθωμα/τέλος παραχώρησης εξαιτίας της επένδυσης⁹.
2. Σε περίπτωση που η υφιστάμενη διάρκεια της μίσθωσής είναι μικρότερης από το ανωτέρω διάστημα, τότε γίνεται αποδεκτό έγγραφο απόδειξης της επέκτασης της χρονικής διάρκειας (π.χ. μέσω προσύμφωνου κ.α.), υπό την προϋπόθεση συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις της παρ. 6 του αρ. 55 του ΓΑΚ.
3. Ο τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα το αργότερο την ημερομηνία υποβολής της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης της παραγράφου 13.1.
4. Η επένδυση δύναται να υλοποιηθεί στην έδρα της εντασσόμενης επιχείρησης ή/και σε υποκατάστημα αυτής σε οποιαδήποτε Περιφερειακή Ενότητα. Σε κάθε περίπτωση, ως ποσοστό έντασης της ενίσχυσης καθορίζεται το οριζόμενο σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8.5 και τους περιορισμούς της παραγράφου 8.1.

7. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ»

Ο κανονισμός για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021/241 προβλέπει στο Παράρτημα V (2.4.) ότι κανένα μέτρο που περιλαμβάνεται σε Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν θα πρέπει να προκαλεί σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020 / 852 για την ταξινόμηση, δηλαδή να διασφαλίζει ότι κάθε μέτρο (κάθε επένδυση) στο πλαίσιο του σχεδίου συμμορφώνεται με την αρχή της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης».

Το μέτρο υποστηρίζει με συντελεστή 100 % στόχο κλιματικής αλλαγής ή περιβαλλοντικό στόχο, και, ως εκ τούτου, θεωρείται ότι συμμορφώνεται με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας πρόσκλησης , προκειμένου να διασφαλιστεί ότι

⁹ Σε περίπτωση ωστόσο που δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι οι ιδιοκτήτες των λιμένων, υπάρχει δυνατότητα αύξησης του μισθώματος/τέλους παραχώρησης.

συμμορφώνεται με την «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του Κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021/C 58/01», αποκλείονται οι εξής δραστηριότητες

- i. Δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης¹⁰
- ii. Δραστηριότητες στο πλαίσιο του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς¹¹
- iii. Δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες¹² και μονάδες μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας¹³
- iv. Δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον

Βάσει των κριτηρίων επιλογής θα πρέπει επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των προτάσεων της παρούσας πρόσκλησης λαμβάνονται υπόψη συνδυαστικά οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις που προκύπτουν από:

- Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – εφεξής «ΓΑΚ»), ως ισχύει.

Οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα διατεθούν κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 και ειδικώς κατ' εφαρμογή των άρθρων 18 και 55 αυτού σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.

¹⁰ Εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01).

¹¹ Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

¹² Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσασερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της δυναμικότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

¹³ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής –βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή τη μετασκευή για διαδικασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιολογικά απόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας χώνευσης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν αυξάνουν τη δυναμικότητα επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή παρατείνουν τη διάρκεια ζωής των μονάδων για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

Καθώς και,

- Τον **N.2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α')** : Ρυθμίσεις για τον Τουρισμό και άλλες διατάξεις όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τους ν.4974/22, 4933/22, ν.4926/22 και τις κοινές αποφάσεις όπως:
- Η με Αριθμ. 14339/22 (ΦΕΚ 3810 Β/21-7-2022) : Καθορισμός διαδικασίας έκδοσης έγκρισης λειτουργίας δραστηριότητας τουριστικών λιμένων. → ν.4442/16
- Η με Αριθμ. 14574/22 (ΦΕΚ 4027 Β/29-7-2022) : Καθορισμός διαδικασίας νομιμοποίησης της περ. β της παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118).
- Η με Αριθμ. 18702/22 (ΦΕΚ 5109 Β/29-9-2022): Καθορισμός διαδικασίας χωροθέτησης τουριστικού λιμένα, κ.α.
- Τον **Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/241 της 12ης Φεβρουαρίου 2021** για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναφορικά με την επιλεξιμότητα ως προς τους στόχους της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Ειδικότερα οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης υπόκεινται στο πλαίσιο αξιολόγησης κρατικών ενισχύσεων¹⁴ και ειδικότερα στο πλαίσιο των περιορισμών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα σε αυτόν.

8.1. Καθεστώς ενίσχυσης – Συμβατότητα με κρατικές ενισχύσεις Κανονισμός ΕΕ 651/2014 (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός)

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης τα επενδυτικά σχέδια (ΕΣ) που περιλαμβάνουν δαπάνες που εμπίπτουν κατ' αντικείμενο στα άρθρα 18 [Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ] ή/και 55 [Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές] του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) εξετάζεται:

- Κατ' αρχάς, η ικανοποίηση του συνόλου των παρακάτω γενικών προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) [Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου Ι και ΙΙ) του ΓΑΚ] και
- στη συνέχεια η ικανοποίηση του συνόλου των ειδικών προϋποθέσεων των αντίστοιχων επιμέρους άρθρων του ΓΑΚ που του κεφαλαίου ΙΙΙ του κανονισμού Ε.Ε. 651/2014 αναλόγως των πεδίων παρέμβασης- στόχων του Κανονισμού 2021/241, τους οποίους ικανοποιεί το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλουν οι υποψήφιοι και των αντίστοιχων επιλέξιμων δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτό [Ειδικοί Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ].

Συνεπώς, για τις χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται στην παρούσα πρόσκληση και αφορούν τους παραπάνω στόχους – πεδία παρέμβασης, ελέγχεται ότι ικανοποιούνται οι παρακάτω

¹⁴ Η υπαγωγή στο καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων θα τεκμηριώνεται με την συμπλήρωση του Παραρτήματος XII & του Παραρτήματος XIV για την υπαγωγή στο άρθρο 18 & 55 του ΓΑΚ.

όροι.

8.1.1. Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου Ι) του ΓΑΚ

1. Ο Καν. ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις:

- για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα
- που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων
- που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, με συγκεκριμένες εξαιρέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 εδάφιο 3.α του Κανονισμού
- που χορηγούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, με συγκεκριμένες εξαιρέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 εδάφιο 3.β του Κανονισμού
- που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τριτοκείμενες επιχειρήσεις
 - όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς
- που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που επιπλέον στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου

Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους παραπάνω εξαιρούμενους τομείς όσο και σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού της παρούσας πρόσκλησης, ο Κανονισμός εφαρμόζεται και επομένως χορηγείται υπό τους όρους του παρόντος η χρηματοδότηση στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι υποψήφιοι Δικαιούχοι της παρούσας πρόσκλησης έχουν εξασφαλίσει, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού.

2. Ο Καν. ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως:

α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση

β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·

γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

3. Δεν αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της χρηματοδότησης:

- οι υποψήφιοι που αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Ωστόσο, είναι δυνατόν, κατά παρέκκλιση, να χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021¹⁵. Ο έλεγχος γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων».

- οι υποψήφιοι που αποτελούν επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία μια ενίσχυση¹⁶ κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά

4. Η χρηματοδότηση δεν δύναται να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που τίθενται στο άρθρο 4 του ΓΑΚ651/2014: **για το αρθ. 18** για τις ενισχύσεις για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ΜΜΕ: 2,2 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά έργο και **για το αρθ. 55** για τις επενδυτικές ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές: 33 εκατ. ευρώ ή το συνολικό κόστος που υπερβαίνει τα 110 εκατ. ευρώ ανά έργο· αναλόγως και των ικανοποιούμενων πεδίων παρέμβασης- αντίστοιχων επιλέξιμων δαπανών κατά τα οριζόμενα παρακάτω [8.1.2. Ειδικοί Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ] στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής της παρούσας πρόσκλησης.

Τα όρια ενίσχυσης δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των έργων ενίσχυσης.

Εάν μία επιχείρηση ενισχύεται για περισσότερους από έναν τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης κατά τα ανωτέρω, η επιχείρηση διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

5. Οι Δικαιούχοι πρέπει να έχουν υποβάλει την αίτηση χρηματοδότησης της παρούσας πρόσκλησης, πριν από την έναρξη του έργου ή των εργασιών όπως η έννοια αυτή ορίζεται στο αρ. 2 παρ.23 του ΕΚ 651/2014 και να περιλαμβάνει αυτή τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης/υποψήφιου Δικαιούχου·
- την περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης·

¹⁵ Για τον έλεγχο της ικανοποίησης των προϋποθέσεων του παρόντος όρου, οι υποχρεώσεις επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και σε χρόνο πριν από την έγκριση των ενισχύσεων κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον όρο 11.1. [Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης] και 12.3 της παρούσας Πρόσκλησης και Οδηγού [Διαδικασία Αξιολόγησης- Κριτήρια Αξιολόγησης].

¹⁶ Για τον έλεγχο της ικανοποίησης των προϋποθέσεων του παρόντος όρου, οι υποχρεώσεις επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και σε χρόνο πριν από την έγκριση των ενισχύσεων κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον όρο 11.1. [Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης] και 12.3 [Διαδικασία Αξιολόγησης- Κριτήρια Αξιολόγησης] της παρούσας Πρόσκλησης και Οδηγού.

- τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
- τον κατάλογο των δαπανών του έργου·
- το είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση,) και
- το ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο

6. Για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των επιμέρους κατηγοριών / του είδους των δαπανών των ενισχύσεων που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ ελέγχονται, μεταξύ άλλων, τα προβλεπόμενα στον όρο 8.2. του παρόντος Οδηγού και ειδικότερα τα προβλεπόμενα στα υπό στοιχεία [ii, ix, xi] στο τμήμα «Γενικές Επισημάνσεις για τις Δαπάνες» του όρου 8.2. του παρόντος Οδηγού της παρούσας πρόσκλησης.

7. Πρέπει να επιβεβαιώνεται κάθε φορά ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης του εφαρμοστέου κάθε φορά άρθρου του ΓΑΚ, αναλόγως και των ικανοποιούμενων πεδίων παρέμβασης, κατ' εφαρμογή των κανόνων σώρευσης του άρθρου 8 του ΓΑΚ.

Για τον σκοπό αυτό:

- Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων, τα σχετικά ποσά υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
- Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας·
- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισίμες δαπάνες·
- Δεν επιτρέπεται η σώρευση των χρηματοδοτήσεων που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ, στο πλαίσιο του παρόντος Οδηγού της πρόσκλησης με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή·
- Οι χρηματοδοτήσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του ΓΑΚ, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΑΚ.¹⁷

8. Εφαρμόζονται και γίνονται δεκτές από τους υποψήφιους δικαιούχους οι προβλέψεις περί υποχρεώσεων δημοσιότητας, όπως αυτές έχουν περιληφθεί στην Ενότητα 16 [ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ] και ιδίως 16.4.[Δημοσιότητα] του παρόντος Οδηγού της

¹⁷ Οι ανωτέρω υποχρεώσεις θα επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και σε χρόνο πριν από την έγκριση των ενισχύσεων κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον όρο 11.1.1 [Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης] και 12.3 [Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης] της παρούσας Πρόσκλησης και Οδηγού

πρόσκλησης.

8.1.2. Ειδικοί Όροι Εφαρμογής των Επιμέρους Εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ

Επιπλέον των παραπάνω Γενικών Όρων, οι υποψήφιοι Δικαιούχοι πρέπει να ικανοποιούν τις εκάστοτε αναγκαίες ειδικές προϋποθέσεις που αφορούν στην αξιολόγηση της συμβατότητας με τις προβλέψεις του ΓΑΚ των επιμέρους κατηγοριών δαπανών/ επιλεξιμότητας αυτών και ορίου προϋπολογισμού των πράξεων, αναλόγως των στόχων- πεδίων παρέμβασης που περιλαμβάνουν στο Επενδυτικό τους Σχέδιο.

Άρθρο 18 – «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ»

Έλεγχος συμβατότητας με άρθρο 18 ΓΑΚ:

1. Οι ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι.
2. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών, έως του ποσού των 100.000 ευρώ.
3. Οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους.
4. Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.

Ειδικά ως προς την εφαρμογή του άρθρου 18 του ΓΑΚ σημειώνεται ότι προϋπόθεση αποτελεί η ιδιότητα του δικαιούχου ως ΜΜΕ σύμφωνα με τον ορισμό της ΜΜΕ βάσει του Παραρτήματος Ι του ΓΑΚ¹⁸. Επιπλέον σημειώνεται πως σύμφωνα με τον Οδηγό ΜΜΕ της ΕΕ, μια επιχείρηση δεν έχει την ιδιότητα της ΜΜΕ σύμφωνα με τον ορισμό εάν το 25 % ή παραπάνω του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου ανήκουν ή ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από κοινού ή μεμονωμένα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014.

Άρθρο 55 – «Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές»

Έλεγχος συμβατότητας με άρθρο 55 ΓΑΚ:

- Οι αθλητικές υποδομές δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν μόνο χρήστη στον τομέα του επαγγελματικού αθλητισμού¹⁹. Η χρήση των αθλητικών υποδομών από

¹⁸ Επισυνάπτεται ο ορισμός της ΜΜΕ στο Παράρτημα V της πρόσκλησης.

¹⁹ Σύμφωνα με τον ΓΑΚ «επαγγελματικός αθλητισμός» ορίζεται η ενασχόληση με τον αθλητισμό με χαρακτήρα αμειβόμενης απασχόλησης ή αμειβόμενης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι επίσημη σύμβαση εργασίας μεταξύ του επαγγελματία αθλητή και της σχετικής αθλητικής οργάνωσης, όταν η αμοιβή υπερβαίνει το κόστος συμμετοχής και αποτελεί σημαντικό μέρος του εισοδήματος του αθλητή. Η επιστροφή των εξόδων ταξιδιού και διαμονής για τη συμμετοχή στην αθλητική εκδήλωση δεν θεωρείται αμοιβή για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

άλλους χρήστες του επαγγελματικού ή μη αθλητισμού αντιπροσωπεύει ετησίως τουλάχιστον το 20 % του χρόνου χρήσης. Εάν οι υποδομές χρησιμοποιούνται από πολλούς χρήστες ταυτόχρονα, υπολογίζονται τα κλάσματα που αντιστοιχούν στον χρόνο χρήσης.

- Οι πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, με εξαίρεση τα πάρκα αναψυχής και τις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, αποτελούν εγκαταστάσεις ψυχαγωγίας πολυλειτουργικού χαρακτήρα και προσφέρουν, ιδίως, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες.
- Η πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις ή στις πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων. Οι επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον το 30 % των επενδυτικών δαπανών της υποδομής μπορούν να έχουν προτιμησησική πρόσβαση με ευνοϊκότερους όρους, εφόσον οι όροι αυτοί δημοσιοποιούνται.
- Εάν οι αθλητικές υποδομές χρησιμοποιούνται από επαγγελματικά αθλητικά σωματεία, προϋπόθεση είναι το αρμόδιο Υπουργείο Τουρισμού να έχει μεριμνήσει ώστε να δημοσιοποιούνται οι όροι τιμολόγησης για τη χρήση των υποδομών.
- Κάθε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος για την κατασκευή, την αναβάθμιση και/ή τη λειτουργία της αθλητικής υποδομής ή της πολυλειτουργικής ψυχαγωγικής υποδομής γίνεται με ανοικτή διαδικασία, με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ισχυόντων κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Η ενίσχυση μπορεί να λάβει τη μορφή:

- **Επενδυτικών ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων για την κατασκευή ή την αναβάθμιση αθλητικών υποδομών και πολυλειτουργικών ψυχαγωγικών υποδομών**

Επιλέξιμες δαπάνες και για αθλητικές υποδομές και για πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές είναι οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού.

- Για τις επενδυτικές ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων.
- Για τις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 2,2 εκατ. ευρώ, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης μπορεί να καθοριστεί, αντί της εφαρμογής της μεθόδου που αναφέρεται στις παραπάνω δυο παραγράφους, στο 80 % των επιλέξιμων δαπανών.

Τέλος επισημαίνεται ότι σχετικά με τις πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές²⁰, που προσφέρουν πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχουν περισσότερες από μια ψυχαγωγικές ή πολιτιστικές υπηρεσίες. Δεν απαιτείται να παρέχουν

²⁰ Στην πράξη έχει προκύψει σύμφωνα με την Επιτροπή ότι οι πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές μπορεί να συνίσταται σε: γήπεδα, χώρους πολλαπλών χρήσεων, αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις ευεξίας, μαρίνες, αίθουσες αναρρίχησης.

και ψυχαγωγικές και πολιτιστικές υπηρεσίες, ενώ η δεύτερη ψυχαγωγική δραστηριότητα θα πρέπει να εξυπηρετεί έναν ξεκάθαρο σκοπό της ψυχαγωγικής υποδομής και να μην αποτελεί οριακά ένα υποπροϊόν αυτής. Επίσης επισημαίνεται ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται θα πρέπει να συνδέονται με τις υποδομές προκειμένου να χαρακτηριστούν ως ψυχαγωγικές και οι εν λόγω υποδομές να παρέχουν περισσότερες από μία ψυχαγωγικές ή πολιτιστικές υπηρεσίες (όχι απαραίτητα σχετιζόμενη με αθλητισμό).

Τα ανωτέρω θα περιγράφονται στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη.

8.2. Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Ως έναρξη επιλεξιμότητας δαπανών των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της πρότασης για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Οδηγού και της παρούσας Πρόσκλησης. Συνεπώς, **το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών θα πρέπει να έχει εκκινήσει μετά την εν λόγω ημερομηνία.** Διαφορετικά ολόκληρη η πράξη δεν έχει τον χαρακτήρα κινήτρου και δεν δύναται να χρηματοδοτηθεί. Ωστόσο, **δεν επηρεάζεται η επιλεξιμότητα του σχεδίου από την ύπαρξη** δαπανών που αφορούν προπαρασκευαστικές ενέργειες, όπως η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας ή προμελετών, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 23 του αρ.2 του ΕΚ 651/2014

Οι δράσεις του υποέργου 5 «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» που εντάσσονται στο πλαίσιο της Πράσινης Ανάπτυξης αφορούν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, αλλά και στην υποστήριξη θεματικών μορφών τουρισμού, και μέσω προσαρμογής των υποδομών σύμφωνα με τα νέα πράσινα και έξυπνα πρότυπα. Αναφορικά με το πλαίσιο της Γαλάζιας Ανάπτυξης, οι δράσεις του υποέργου αποσκοπούν στην ανάπτυξη θαλάσσιων υποδομών και συγκεκριμένα βελτιώσεις των υφιστάμενων λιμενικών υποδομών με στόχο τη λειτουργία υψηλής ποιότητας βιώσιμων.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας πρόσκλησης, επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας είναι οι εργασίες αναβάθμισης υποδομών υφιστάμενων τουριστικών λιμένων (καταφύγια, αγκυροβόλια και μαρίνες, σύμφωνα με τον Ν.2160/1993, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και συγκεκριμένα την υλοποίηση κατασκευαστικών εργασιών όπως ενδεικτικά σταθμοί φόρτισης, γλίστρες, κατασκευαστικές εργασίες διαμόρφωσης θέσεων στάθμευσης για επισκέπτες, κατασκευαστικές εργασίες διαμόρφωσης ελλιμενισμού σκαφών, κατασκευή κτιρίων που θα χρησιμοποιηθούν για συναφείς σκοπούς με την δραστηριότητα των λιμένων καθώς και για συναφείς σκοπούς της αθλητικής ή πολυλειτουργικής υποδομής. Στόχος του έργου είναι η αναβάθμιση της υποδομής των υφιστάμενων τουριστικών λιμένων για την κάλυψη των προηγμένων απαιτήσεων της αγοράς και τη διατήρηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του σχετικού τουριστικού προϊόντος. Επίσης εστιάζει στην ενεργειακή/πράσινη αναβάθμιση των υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης/ χορήγησης πιστοποίησης πράσινων τουριστικών λιμένων βάσει διεθνών προτύπων.

Συγκεκριμένα, η «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» αφορά τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων για:

- I. Αναβάθμιση της υποδομής των υφιστάμενων τουριστικών λιμένων για την κάλυψη των προηγμένων απαιτήσεων της αγοράς και τη διατήρηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του σχετικού τουριστικού προϊόντος και νέων τουριστικών λιμένων εφ' όσον πληρούν

προδιαγραφές ωριμότητας οι οποίες εξειδικεύονται στον Οδηγό Εφαρμογής της πρόσκληση.

II. Ενεργειακή/ πράσινη αναβάθμιση των υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης/ χορήγησης πιστοποίησης πράσινων τουριστικών λιμένων βάσει διεθνών προτύπων.

III. Δράσεις Ψηφιοποίησης

IV. Κατασκευή/ αναβάθμιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ώστε να είναι προσβάσιμες σε όλους τους επισκέπτες.

Ειδικότερα η πρόσκληση επικεντρώνεται στη χρηματοδότηση επενδύσεων και ως επιλέξιμες δαπάνες δύνανται να οριστούν οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις προϋποθέσεις όπως προσδιορίζονται αναλυτικά στα άρθρα 18 και 55 του ΓΑΚ:

- ο Κατασκευή, απόκτηση ή εκσυγχρονισμός ακινήτων.
- ο Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των δραστηριοτήτων που καθιστούν το λιμένα είτε αθλητική υποδομή, είτε πολυλειτουργική κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.
- ο Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού στον βαθμό που εξυπηρετεί τις ανάγκες των δραστηριοτήτων που καθιστούν τον λιμένα είτε αθλητική υποδομή, είτε πολυλειτουργική κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα. Η επιλογή του μηχανολογικού εξοπλισμού θα γίνεται με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. τεχνολογίες χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος κ.ά.).
- ο Δαπάνες πάγιου εξοπλισμού μηχανοργάνωσης των υποδομών της επιχείρησης (όπως αγορά τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων) που συνοδεύονται από τα αντίστοιχα πιστοποιητικά για την προστασία του περιβάλλοντος.
- ο Δαπάνες για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με ειδικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένου ειδικού τύπου για μεταφορά ΑμεΑ.
- ο Άυλα στοιχεία ενεργητικού²¹, όπως απόκτηση λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων (συμπεριλαμβάνονται και επενδύσεις σε ψηφιακή αναβάθμιση των λιμένων) / Τεχνικές προδιαγραφές και σχεδιασμός προϊόντων / Έρευνες αγοράς / Εταιρική ταυτότητα & branding (logos, εταιρικές παρουσιάσεις κ.λπ.) /
- ο Επιπλέον, επιλέξιμα είναι η απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς
- ο Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις για την επίτευξη υψηλότερου συντελεστή ενεργειακής απόδοσης
- ο Επενδύσεις σε δίκτυα ηλεκτροκίνησης οχημάτων οι οποίες θα σχετίζονται με την αθλητική ή πολυλειτουργική υποδομή
- ο Επενδύσεις σε ΑΠΕ (σημειώνετε ότι η παραγόμενη ενέργεια πρέπει να κατευθύνεται

²¹ Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμα για τον υπολογισμό των επενδυτικών δαπανών, εφόσον χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, είναι αποσβεστέα, αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη ή τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ.

στην κάλυψη των αναγκών της υποδομής και μόνο, ήτοι να προορίζεται αποκλειστικά για ιδιοκατανάλωση)

- ο Δράσεις εξοικονόμησης ύδατος με συστήματα αφαλάτωσης/ώσμωσης κλπ
- ο Επενδύσεις για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου και πρασίνου με φυτεύσεις
- ο Δράσεις ψηφιοποίησης²²
- ο Δαπάνες που συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του αρ.18 του ΕΚ 651/2014.

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες:

- i. Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που υλοποιούνται πριν από την υποβολή της σχετικής πρότασης.
- ii. Καθίσταται αναγκαίο να προσκομισθούν όλα τα απαραίτητα, σαφή, συγκεκριμένα και δικαιολογητικά και παραστατικά για την τεκμηρίωση των δαπανών με σαφή,συγκεκριμένο τρόπο και τον τελικό χαρακτηρισμό τους ως επιλέξιμων.
- iii. Επιλέξιμες προς χρηματοδότηση είναι μόνο οι δαπάνες που συγκαταλέγονται στην παρούσα ενότητα.
- iv. Η εξακρίβωση των τιμών θα γίνεται βάσει των στοιχείων αξίας του εξοπλισμού και με οποιοδήποτε συμπληρωματικό στοιχείο κρίνεται απαραίτητο να ζητείται από το δικαιούχο, τον προμηθευτή ή και τρίτους.
- v. Η εξακρίβωση του κόστους των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου θα γίνεται βάσει κάθε είδους αποδεικτικών στοιχείων, όπως μεθόδους κοστολόγησης κατασκευαστικών εργασιών, προσφορές προμηθευτών, τεχνικών μελετών λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων.
- vi. Η εξακρίβωση του κόστους των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου που συγκαταλέγονται στις αφανείς εργασίες θα πραγματοποιείται υποχρεωτικά μέσω της τήρησης χωριστών ημερήσιων αναφορών προόδου ή ημερολογίου, συνοδευόμενων από σκαριφήματα, φωτογραφίες, καταγραφές με video ή άλλες μεθόδους καταγραφής οπτικών μέσων. Τα όργανα αξιολόγησης, θα ελέγχουν τις εγγραφές και θα δύνανται να απορρίψουν όσες εξ αυτών κρίνουν ως ανακριβείς, ενώ μπορούν να χορηγήσουν εντολή προς τον δικαιούχο για την εγγραφή στο ημερολόγιο και άλλων συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο έργο ή να ζητήσουν από τον δικαιούχο την τήρηση και άλλων στατιστικών στοιχείων.
- vii. Κατά την πιστοποίηση των δαπανών θα εξετάζεται η επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και η σκοπιμότητά τους, δηλαδή η αναγκαιότητα και η συνάφεια τους, σε σχέση με τον δικαιούχο και το ΕΣ. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή / και αναγκαίες και συναφείς με την επιλέξιμη δραστηριότητα του δικαιούχου, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- viii. Τα παραστατικά αυτοτιμολόγησης δεν θα γίνονται αποδεκτά και δεν θα

²² Υπό την προϋπόθεση ότι δεν αφορούν λειτουργικές δαπάνες

συγκатаλέγονται στις επιλέξιμες δαπάνες.

ix. Όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.

x. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.

xi. Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καταβάλλονται σεπερισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατάτο χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

xii. Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση καθ' υπέρβαση της χωροθέτησης ή χωρίς άδεια έργων και εγκαταστάσεων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών αποτελεί η προσκόμιση βεβαίωση οριστικής υπαγωγής των αιτούντων ως προς τις υπερβάσεις δόμησης στις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α' 171) ως εκάστοτε ισχύει και έκδοση απόφασης νομιμοποίησης ή τροποποίησης ή επικαιροποίηση χωροθέτησης όπου αυτή απαιτείται καθώς και τροποποίηση της έγκρισης ή άδειας λειτουργίας.

Επισημαίνεται και στο σημείο αυτό ότι πέραν των ανωτέρω όρων της παρούσας Ενότητας 8.2., ελέγχονται καθόσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας Πρόσκλησης και Οδηγού, και οι κατ' ιδίαν προβλέψεις των όρων επιλεξιμότητας των επιμέρους εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ για κάθε επιμέρους κατηγορία ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει αυτού στο πλαίσιο εκάστου επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτοί οι όροι έχουν αποτυπωθεί παραπάνω στην Ενότητα 8.1. του παρόντος Οδηγού της πρόσκλησης.

8.3. Προσβασιμότητα

Τα επενδυτικά σχέδια, που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης της παρούσας οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας / προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

8.4. Προϋπολογισμός πράξεων

Ως προς τις προτάσεις του παρόντος Οδηγού της πρόσκλησης, **το συνολικό ποσό των επενδυτικών σχεδίων θα μπορεί να κυμαίνεται από πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000 €) έως δέκα εκατομμύρια ευρώ (10.000.000 €) με διαβαθμίσεις ανά κατηγορία τουριστικού λιμένα (μαρίνα, καταφύγια και αγκυροβόλια).**

Πιο αναλυτικά το συνολικό ποσό των επενδυτικών σχεδίων για:

- Μαρίνες θα μπορεί να κυμαίνεται από πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000 €) έως δέκα εκατομμύρια ευρώ (10.000.000 €),
- Καταφύγια θα μπορεί να κυμαίνεται από πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000 €) έως έξι εκατομμύρια ευρώ (6.000.000 €) και
- Αγκυροβόλια θα μπορεί να κυμαίνεται από πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000 €) έως τρία εκατομμύρια ευρώ (3.000.000 €).

Επενδυτικά Σχέδια με προϋπολογισμό μικρότερο ή μεγαλύτερο των ως άνω ορίων δεν κρίνονται επιλέξιμα. Αντίστοιχα, η τελική πιστοποίηση δαπανών θα πρέπει να είναι εντός των ως άνω ορίων, σε διαφορετική περίπτωση το έργο θα απεντάσσεται.

8.5. Ένταση ενίσχυσης

1. Για τις επενδυτικές ενισχύσεις, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης²³ αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων.
2. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.

8.6 Μέγιστα όρια προϋπολογισμού ανά κατηγορία ενισχύσεων – Μέγιστος π/υ ανά πρόταση

1. Η παρούσα πρόσκληση εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια:
 - α. Για συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 18) η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών, έως του ποσού των 100.000 ευρώ
 - β. Ο ανώτατος προϋπολογισμός ανά επενδυτικό σχέδιο ορίζεται στα 10 εκατ. Ευρώ.

9. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η Δημόσια Επιχορήγηση του χρηματοδοτικού σχήματος των επενδυτικών σχεδίων για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών τους στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης και Οδηγού υπολογίζεται σύμφωνα με το «Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης» Παράρτημα ΙΙΙ και το υπόλοιπο ποσό ορίζεται ως ιδιωτική συμμετοχή.

Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους (εισφορά σε χρήμα, μετρητά μετόχων) ή / και δάνειο.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Στην περίπτωση που χρησιμοποιηθεί δάνειο

²³ Το κέρδος εκμετάλλευσης πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο του κόστους εκμετάλλευσης της υποδομής, λαμβάνοντας υπόψη το μειωμένο ενεργειακό κόστος από την παραγωγή ενέργειας, όπως το σύνολο των εσόδων περιλαμβανομένων αυτών από ενδεχόμενη πώληση ενέργειας στην αγορά (όταν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ σχετίζονται με τις απαιτήσεις σε κατανάλωση ενέργειας των πολυλειτουργικών ψυχαγωγικών υποδομών).

θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου, κοινοπρακτικού ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Επιτρέπεται η χρήση του αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου.

Δημόσια συμμετοχή

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον δικαιούχο και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους²⁴.

Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη για την παρούσα Δράση.

10. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση υποβάλλεται από τους υποψηφίους δυνητικούς Δικαιούχους υποχρεωτικά ηλεκτρονικά στον διαδικτυακό σύνδεσμο <https://tourism.development.mintour.gov.gr/> χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης που περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα Ι (εφεξής η «Αίτηση Χρηματοδότησης»). Αιτήσεις Χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται η

25^η Οκτωβρίου 2023.

Οι Φορείς Υλοποίησης ανακοινώνουν την έναρξη υποβολής αιτήσεων στην κεντρική πύλη ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς και στον ιστοχώρο των φορέων υλοποίησης, και σε κάθε πρόσφορο μέσο, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων.

Η διαδικασία αξιολόγησης θα πραγματοποιηθεί μέσω της **άμεσης αξιολόγησης**.

Ως ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων ορίζεται η **31^η Ιανουαρίου 2024**.

Πιο αναλυτικά:

1. Ο Φορέας υλοποίησης ανακοινώνει την έναρξη υποβολής αιτήσεων στο έργο «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων», στην κεντρική πύλη ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και στον ιστοχώρο του Υπουργείου Τουρισμού, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων. Η υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης και των φακέλων υποψηφιότητας ξεκινά την 25/10/2023, ώρα 12:00 και ολοκληρώνεται στις 31/01/2024, ώρα 12:00.
2. Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν περισσότερες της μίας αιτήσεις ενίσχυσης

²⁴ Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εκχώρηση της σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

ανά ΑΦΜ. Ωστόσο τα όρια κοινοποίησης του αρ. 4 του ΓΑΚ ισχύουν ανά ενιαία επιχείρηση (όχι ΑΦΜ) και ανά έργο.

3. Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν την αίτηση ενίσχυσης και επισυνάπτουν τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα/αρχεία, για την αξιολόγηση της αίτησης όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα Ι. Η αίτηση μαζί με το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται με ψηφιακή υπογραφή (όπου απαιτείται) στον διαδικτυακό σύνδεσμο <https://tourism.development.mintour.gov.gr/> με χρήση κωδικών Taxisnet. Η αίτηση ενίσχυσης, η οικονομοτεχνική μελέτη και όλες οι υπεύθυνες δηλώσεις υποβάλλονται με ψηφιακή υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Η ψηφιακή υπογραφή δύναται να αντικαθίσταται από ψηφιακή βεβαίωση εγγράφου μέσω του gov.gr. Μετά την ολοκλήρωση της ανάρτησης των δικαιολογητικών και την οριστικοποίηση της αίτησης από τον χρήστη, παράγεται ο αριθμός πρωτοκόλλου με τη σχετική χρονοσήμανση και QR Code (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης) από την οποία προκύπτει το εμπρόθεσμο της αίτησης και η σειρά υποβολής – προτεραιότητας. Για τις ανάγκες του Υποέργου η αίτηση ενίσχυσης θεωρείται ότι υποβλήθηκε εφόσον οριστικοποιηθεί ηλεκτρονικά και λάβει αριθμό πρωτοκόλλου.

4. Πλήρης αίτηση ενίσχυσης θεωρείται αυτή στην οποία περιέχονται όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία, μελέτες και δικαιολογητικά των παραρτημάτων της παρούσας, κατάλληλα υπογεγραμμένα όπου απαιτείται, και έχει λάβει αριθμό πρωτοκόλλου και σχετική χρονοσήμανση και QR Code.

5. Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται θα είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται αυτά να ζητηθούν κατά τον έλεγχο πληρότητας, επικυρωμένα ή πρωτότυπα.

6. Η ορθή καταχώρηση και η υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, η πληρότητα του φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου.

7. Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να ανακαλούν, μέσω του ΠΣ, την αίτηση ενίσχυσης οιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της. Η ανάκληση, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει την αίτηση, την οποία ανακαλεί.

8. Η αίτηση ενίσχυσης μπορεί να αφορά σε περισσότερους από έναν ΚΑΔ.

9. Οι δυνητικοί δικαιούχοι ενίσχυσης θα πρέπει να προβλέψουν στα λογιστικά τους, την παρακολούθηση και διαχωρισμό των δαπανών ανά πηγή χρηματοδότησης με τρόπο ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος για ενδεχόμενη διπλή χρηματοδότηση.

10. Δικαίωμα χρηματοδότησης έχουν δυνητικοί δικαιούχοι οι οποίοι δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση, αλλά και δεν έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης καμίας ενίσχυσης.

11. Δικαίωμα χρηματοδότησης έχουν δυνητικοί δικαιούχοι οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλουν αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που ενισχύονται στο παρόν Υποέργο, για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.

Δημοσιοποίηση πρόσκλησης

1. Με ευθύνη του ΦΥ, η πρόσκληση και η σύντομη περιγραφή του έργου (στόχοι, αποτελέσματα, χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης), δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο

μέσο (ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Φορέα Υλοποίησης, στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, στην επίσημη ιστοσελίδα του ΤΑΑ www.greece20.gov.gr ή και σε κάθε άλλο χώρο που διασφαλίζει την ενημέρωση των ενδιαφερομένων), ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι θα λάβουν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενό της. Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή:

- α) το κείμενο που δημοσιεύεται περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες της πρόσκλησης και
- β) περιλαμβάνει σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο της πρόσκλησης και λοιπό πληροφοριακό υλικό.

2. Για την καλύτερη ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, ως πρόσθετο μέτρο δημοσιότητας, ο ΦΥ δύναται να οργανώνει ενημερωτικές ημερίδες και να οργανώσει γραφείο υποστήριξης (Help Desk) για την παροχή κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο οδηγιών προς τους δυνητικούς δικαιούχους. Για ερωτήματα οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλλουν email στην ηλεκτρονική διεύθυνση rpf-helpdesk@mintour.gr.

Η επικοινωνία για τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προβλέπεται θεσμικά στον Κανονισμό 241/2021 καθώς και στη Συμφωνία Χρηματοδότησης και τη Δανειακή Σύμβαση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και αποτελεί αρμοδιότητα τόσο σε επίπεδο Κράτους-Μέλους όσο και σε επίπεδο εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και λειτουργία των έργων και δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης οφείλουν να μνημονεύουν ρητώς την προέλευση των κονδυλίων και εξασφαλίζουν την προβολή της, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, με την εμφάνιση του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGenerationEU», ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οδηγό Επικοινωνίας Σχεδίου Ελλάδα 2.0 <https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>.

3. Σύμφωνα με το αρ. 9 του ΓΑΚ δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο ΤΑΜ πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο αυτό για κάθε μεμονωμένη ενίσχυση άνω των 100.000€.

11. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι απαιτείται με την υποβολή της **Αίτησης Χρηματοδότησης, σύμφωνα με το έντυπο του Παραρτήματος Ι του παρόντος Οδηγού**, το οποίο θα πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΠΣ υπογεγραμμένο από τον εκπρόσωπο του Δικαιούχου, να υποβάλλουν ταυτόχρονα φάκελο (εφεξής ο «**Φάκελος Χρηματοδότησης**»), ο οποίος περιλαμβάνει το σύνολο των στοιχείων αναφορικά με την επενδυτική πρόταση εκάστου φορέα που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών και τη λήψη χρηματοδότησης καθώς και τις απαιτούμενες δηλώσεις, βεβαιώσεις και δικαιολογητικά που πρέπει να καταθέσουν οι φορείς.

11.1. Δικαιολογητικά Φακέλου Χρηματοδότησης

Αναφορικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλουν οι φορείς / δυνητικά εντασσόμενοι δικαιούχοι με το Φάκελο Χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τα εξής:

- Το επενδυτικό σχέδιο και στοιχεία τεκμηρίωσης της επιλεξιμότητας επένδυσης, όπως αυτά ορίζονται στην Ενότητα 11.1.1.
- Τις απαιτούμενες δηλώσεις, βεβαιώσεις και δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα IV ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ κατά περίπτωση συμπληρωμένα, για φυσικά ή νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού δικαίου, ή για νομικά πρόσωπα Δημοσίου δικαίου.

11.1.1. Επενδυτικό σχέδιο και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας επένδυσης

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλουν οι φορείς / δυνητικά εντασσόμενοι δικαιούχοι και τα οποία αφορούν το επενδυτικό σχέδιο και συμμορφώνονται με όλες τις αναγκαίες υποδομές όπως προβλέπονται στον Ν.2160/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα εξής:

- Ανάλυση του επενδυτικού κόστους και επισήμανση των επιμέρους επιλέξιμων δαπανών ανάλογα αν πρόκειται μόνο για αθλητική υποδομή ή αν πρόκειται για πολυλειτουργική ψυχαγωγική υποδομή- οπότε και μόνο οι σχετιζόμενες με αυτές δαπάνες θα είναι επιλέξιμες, βάσει των ειδικότερα αναφερόμενων στην Ενότητα 8.2, καθώς και του χρονοδιαγράμματος πραγματοποίησης τους, συνοδευόμενη από σχετική τεκμηρίωσή τους με κάθε πρόσφορο μέσο (π.χ. τεχνική μελέτη, προσφορές προμηθευτών, κλπ.). Στο πλαίσιο αυτής της ανάλυσης του επενδυτικού κόστους απαιτείται να παρέχονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και τις πληροφορίες ανά κατηγορία σε μορφή πίνακα – καταλόγου δαπανών του έργου:

Ενδεικτικές Δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 55 του ΓΑΚ	
Κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης	Ενδεικτικές δαπάνες & πληροφορίες ανά κατηγορία
▪ Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων, που εξυπηρετούν τις ανάγκες του τουριστικού λιμένα καθώς και είτε της αθλητικής ή της πολυλειτουργικής δραστηριότητας και οι κατασκευές για τη	▪ Κτιριακά έργα (επιφάνεια κτιρίων, κόστος/ τ.μ.) ▪ Δίκτυο οδοποιίας (μήκος δικτύου, κόστος/ χλμ.) σύνδεση με αεροδρόμια ▪ Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου (περιγραφή εργασιών, μέγεθος έκτασης κλπ.) ▪ Κόμβοι εισόδου/εξόδου και αναστροφής πριν από

διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου στα οποία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες έκδοσης οικοδομικής αδείας	την άφιξη στη μαρίνα και είτε στην αθλητική είτε στην πολυλειτουργική υποδομή ▪ Έργα αναβάθμισης της εισόδου με σήμανση, κατασκευή φάρων εισόδου ▪ Έργα ενίσχυσης κυματοθραύστη και εξωτερικής προστασίας με εφαρμογή τεχνολογίας φιλικής στο περιβάλλον ▪ Εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων αγκυροβολίας για τον ελλιμενισμό σκαφών εντός λιμένα ▪ Έργα διαμόρφωσης νηοδόχου, γλίστρας, εγκαταστάσεων ανέλκυσης/καθέλκυσης και εξοπλισμού μεταφοράς/ανύψωσης σκαφών. ▪ Εγκατάσταση νέων προβλητών πλωτών ή σταθερών με σύγχρονες προδιαγραφές ασφάλειας, με δυνατότητα πρόσβασης οχημάτων και φιλικά υλικά στο περιβάλλον ▪ Εγκατάσταση συστημάτων ναύδετων στη θαλάσσια ζώνη δικαιοδοσίας λιμένα ώστε να αποφεύγεται η χρήση άγκυρας που προκαλεί προβλήματα στο θαλάσσιο πυθμένα ▪ Εκσυγχρονισμός δικτύων/παροχών εξυπηρέτησης σκαφών (ρεύματος, νερού, τηλεπικοινωνίες, οπτικές ίνες, λύματα) ▪ Συστήματα ανακοινώσεων ανάγκης σε πυρκαγιά, εκκένωση κλπ. ▪ Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού και συστημάτων καταμέτρησης καταναλώσεων ρεύματος, νερού και παροχών ▪ Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού ασφαλείας και επίβλεψης (CCTV, drones) στις εισόδους λιμένα, στους προβλήτες και χερσαίους χώρους. ▪ Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης επί των προβλητών και στο χερσαίο χώρο ▪ Εξοπλισμός διαχείρισης κυκλοφορίας/εισόδου οχημάτων και σκαφών και συστημάτων χρέωσης ΑΤΜ ▪ Εγκαταστάσεις υγιεινής και διαμόρφωση προσβάσεων, εσωτερικών οδών για πεζούς, ΑΜΕΑ και ατόμων με μειωμένη δυνατότητα μετακίνησης ▪ Σήμανση χώρων, προσβάσεων και χρήσεων με ψηφιακά μέσα και κατάλληλες προδιαγραφές για ΑΜΕΑ
--	--

	▪ Εγκατάσταση ψηφιακών εφαρμογών ενημέρωσης και καθοδήγησης κοινού και ΑΜΕΑ για περιήγηση και χρήσεις εντός του λιμένα ▪ Συστήματα έξυπνου ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων για εξοικονόμηση ενέργειας ▪ Ηλιακοί συλλέκτες για ζεστό νερό, αντλίες θερμότητας ▪ Εγκατάσταση ψηφιακών συστημάτων, αισθητήρων και λογισμικού ενημέρωσης, καταγραφής καθώς και μέτρησης ενεργειακών καταναλώσεων στις θέσεις ελλιμενισμού
▪ Κτιριακές εγκαταστάσεις για την επίτευξη υψηλότερου συντελεστή ενεργειακής απόδοσης	▪ Βιοκλιματικά κτίρια με έξυπνα συστήματα παρακολούθησης ενεργειακής απόδοσης ▪ Διαμόρφωση δαπέδων, ανωδομών, εσωτερικών οδών με υλικά φιλικά στο περιβάλλον που ανακλούν χαμηλότερη θερμότητα από τοι μπετόν, απορροφούν τα όμβρια και βοηθούν στη συγκράτηση ρύπων ▪ Διαμόρφωση ζωνών πρασίνου φυτεύσεων καθώς και επεξεργασίας αποβλήτων από το πράσινο
▪ Δίκτυα ηλεκτροκίνησης οχημάτων	▪ Εγκατάσταση δικτύου/σταθμών ηλεκτροφόρτισης οχημάτων στο χερσαίο χώρο, στους χώρους στάθμευσης και στους προβλήτες ▪ Εγκατάσταση σταθμών ταχυφόρτισης ηλεκτρικών σκαφών στους προβλήτες
▪ Επενδύσεις σε ΑΠΕ (σημειώνετε ότι η παραγόμενη ενέργεια πρέπει να κατευθύνεται στην κάλυψη των αναγκών της υποδομής και μόνο, ήτοι να προορίζεται αποκλειστικά για ιδιοκατανάλωση)	▪ Εγκαταστάσεις ΑΠΕ στο χερσαίο χώρο και στα κτίρια ▪ Εγκαταστάσεις ΑΠΕ σε πλωτές εξέδρες στη θαλάσσια ζώνη δικαιοδοσίας λιμένα
▪ Δράσεις εξοικονόμησης ύδατος με συστήματα αφαλάτωσης/ώσμωσης κλπ	▪ Εγκαταστάσεις συλλογής ομβρίων και κατάλληλης επεξεργασίας ώστε να επαναχρησιμοποιούνται ή να καταλήγουν στη θάλασσα χωρίς να ρυπαίνουν ▪ Συστήματα βιολογικού καθαρισμού ▪ Συστήματα αφαλάτωσης/ώσμωσης ▪ Εκσυγχρονισμός δικτύων ύδρευσης και άρδευσης και αποχέτευσης ώστε να διαχωρίζονται οι χρήσεις πλυσίματος σκαφών και ποσίμου

	▪ Συστήματα φίλτρων ποσίου στα Κτίρια και στους κοινόχρηστους χώρους
▪ Δράσεις Ψηφιοποίησης	▪ Ηλεκτρονικά συστήματα διαχείρισης μαρίνας, ενοποίηση συστημάτων διαχείρισης, ανάπτυξη web site, κλπ. ▪ Συστήματα ασφαλείας, λειτουργίας, κυκλοφορίας θαλάσσιας και χερσαία, αυτοματισμοί λειτουργίας χώρων στάθμευσης, συστήματα προστασίας περιβάλλοντος, συστήματα προστασίας περιβάλλοντος, συστήματα διαχείρισης ποιότητας υδάτων κλπ.
Ενδεικτικές Δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 18 του ΓΑΚ	
Κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης	Ενδεικτικές δαπάνες & πληροφορίες ανά κατηγορία
▪ Δαπάνες που συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους, με την επιφύλαξη της παρ.4 του αρ. 18 του ΓΑΚ.	▪ Συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους

- Το αιτούμενο ποσό της επιχορήγησης ανά κατηγορία ενίσχυσης / άρθρο του ΓΑΚ βάσει των οριζόμενων στην Ενότητα 8.1) και συνολικά για το επενδυτικό σχέδιο, το οποίο συμπληρώνεται βάσει του εντύπου του Παραρτήματος III.

- Το Χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης το οποίο δύναται να αποτελέσει συνδυασμό τριών βασικών παραγόντων:

α. του ύψους της δημόσιας χρηματοδότησης (επιχορήγησης),

β. της ίδιας συμμετοχής, με επιμέρους ανάλυση της προέλευσής της

γ. του τραπεζικού δανεισμού.

- Αναλυτικό και τεκμηριωμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προτεινόμενου ΕΣ, βάσει των εκτιμήσεων του Δικαιούχου, και καθορισμός των ημερομηνιών – οροσήμων (συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης του έργου), λαμβάνοντας υπόψιν και αυτά που ορίζει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να αναγράφεται η χρονική εξέλιξη των παρακάτω δραστηριοτήτων:

- Εκπόνηση κάθε μελέτης εφόσον απαιτείται
- Έκδοση απαραίτητων αδειών και εγκρίσεων εφόσον απαιτείται

- Εκτέλεση κάθε επιμέρους σύμβασης έργου εφόσον απαιτείται
- Ολοκλήρωση των επιμέρους φάσεων που συνδέονται με την καταβολή της αντίστοιχης δόσης

■ Στο μέτρο που χορηγούνται επενδυτικές ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές (κατ' εφαρμογή του άρθρου 55 ΓΑΚ) με σχετικές επιλέξιμες δαπάνες απαιτείται χρηματοοικονομική ανάλυση της επένδυσης έως το πέρας του χρόνου απόσβεσης της επένδυσης, όπου θα εκτιμηθούν τα έσοδα και τα έξοδα του Δικαιούχου από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και θα υπολογιστεί η παρούσα αξία των καθαρών εσόδων και των δαπανών της επένδυσης, καθώς και ανάλυση χρηματοδοτικού κενού (εφόσον απαιτείται βάσει των προβλέψεων στην Ενότητα 8.1) προς απόδειξη της αναγκαιότητας και του χαρακτήρα κινήτρου. Ειδικώς, θα πρέπει να αναφέρονται ρητώς τα κέρδη εκμετάλλευσης της επένδυσης ώστε να υπολογιστεί άμεσα το ύψος της ενίσχυσης βάσει της παρ.6 του άρθρου 55 του ΓΑΚ. Συγκεκριμένα, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων.

Ως « κέρδος εκμετάλλευσης» ορίζεται, βάσει της παρ. 39 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, η διαφορά μεταξύ των προεξοφλημένων εσόδων και των προεξοφλημένων δαπανών λειτουργίας κατά τη διάρκεια οικονομικής ζωής της επένδυσης, όταν η διαφορά αυτή είναι θετική.

Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.

Ταμειακό πρόγραμμα χρηματοδότησης της προβλεπόμενης επένδυσης κατά έτος, στο οποίο θα αναφέρονται ξεχωριστά οι πηγές χρηματοδότησης συμπεριλαμβανομένου του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης που αιτείται ο δικαιούχος για το έργο (όπως αυτό συμπληρώνεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης), αιτιολόγηση των καταβολών της ίδιας συμμετοχής του Δικαιούχου καθώς και κάθε άλλης πηγής χρηματοδότησης πέραν της επιχορήγησης.

12. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

12.1. Κριτήρια Επιλεξιμότητας

1. ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1: Αδειοδοτική Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου

Η ωριμότητα του επενδυτικού σχεδίου αφορά στη αδειοδοτική του ωριμότητα και τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος IV, σημείο 6.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2: Ιδιωτική Συμμετοχή δικαιούχου

Η ωριμότητα του επενδυτικού σχεδίου αφορά στην κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής και τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος IV, σημείο 7.

3. ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3: Νόμιμη σύσταση δικαιούχου

Η νόμιμη σύσταση και λειτουργία του δικαιούχου τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος IV, σημείο 8.

4. ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4: Επενδύσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της Πράσινης & Γαλάζιας Ανάπτυξης

Απαιτείται τουλάχιστον ΜΙΑ δράση από αυτές που ενδεικτικά παρατίθενται στην συνέχεια:

- α) Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις για την επίτευξη υψηλότερου συντελεστή ενεργειακής απόδοσης
- β) Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό με μειωμένη κατανάλωση ενέργειας
- γ) Επενδύσεις σε δίκτυα ηλεκτροκίνησης οχημάτων
- δ) Επενδύσεις σε ΑΠΕ (σημειώνετε ότι η παραγόμενη ενέργεια πρέπει να κατευθύνεται στην κάλυψη των αναγκών της υποδομής και μόνο, ήτοι να προορίζεται αποκλειστικά για ιδιοκατανάλωση)
- ε) Δράσεις εξοικονόμησης ύδατος με συστήματα αφαλάτωσης/ώσμωσης κλπ
- στ) Επενδύσεις για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου και πρασίνου με φυτεύσεις

5. ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5: Οικονομική βιωσιμότητα της επένδυσης

Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος II.

Για τον προσδιορισμό της βιωσιμότητας της επένδυσης, τα αποδεκτά όρια των επιλεγμένων αριθμοδεικτών επίδοσης στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη, είναι:

- Θετικά κέρδη καθ'όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της επένδυσης, βάσει του ΓΑΚ ως «κέρδος εκμετάλλευσης» ορίζεται η διαφορά μεταξύ των προεξοφλημένων εσόδων και των προεξοφλημένων δαπανών λειτουργίας κατά τη διάρκεια οικονομικής ζωής της επένδυσης, όταν η διαφορά αυτή είναι θετική. Στις δαπάνες λειτουργίας περιλαμβάνονται οι δαπάνες προσωπικού, υλικών, υπηρεσιών που ανατίθενται σε τρίτους, επικοινωνίας, ενέργειας, συντήρησης, μισθωμάτων, διοίκησης, αλλά δεν περιλαμβάνονται αποσβέσεις και έξοδα χρηματοδότησης, εάν αυτά έχουν καλυφθεί από επενδυτική ενίσχυση. Η προεξόφληση των εσόδων και δαπανών λειτουργίας με τη χρήση κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου επιτρέπει την επίτευξη εύλογου κέρδους

12.2. Κριτήρια αποκλεισμού

Στο πλαίσιο του παρόντος Υποέργου αποκλείονται αιτήσεις ενίσχυσης:

1. Που υποβάλλονται από φορείς που θεωρούνται προβληματικές επιχειρήσεις²⁵ (παρ. 1 παρ. 4 περ. γ ΓΑΚ). Ωστόσο, δεν αποκλείονται κατά παρέκκλιση επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.
2. Που υποβάλλονται από φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προσκλήσεις, τόσο της παρούσης όσο και των αντίστοιχων.
3. Που αφορούν σε λιανικό εμπόριο.
4. Που αφορούν σε μη βιώσιμες επενδύσεις. Η χρηματοδότηση παρέχεται σε επιχειρήσεις που πληρούν το κριτήριο επιλεξιμότητας 5, της παραγράφου 12.1.
5. Σε περίπτωση που για τους δυνητικούς δικαιούχους κατά των οποίων εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της ΕΕ, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
6. Που υποβάλλονται από φορείς στους οποίους έχει επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης συμμετοχής: α) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή β) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό α' και β' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ (άρθρο 40 του ν.4488/2017).
7. Που δεν τεκμηριώνουν το χαρακτήρα αθλητικής ή πολυλειτουργικής υποδομής κατά τα ανωτέρω.
8. Δικαίωμα χρηματοδότησης έχουν δυνητικοί δικαιούχοι οι οποίοι δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση, αλλά και δεν έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης καμίας ενίσχυσης.

12.3. Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης

1. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης γίνεται με ευθύνη του ΦΥ και με την υποστήριξη των οργάνων αξιολόγησης της επόμενης παραγράφου, είναι άμεση και ολοκληρώνεται με την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης. **Άμεση είναι η αξιολόγηση σύμφωνα με την οποία οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται αυτοτελώς και εγκρίνονται με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους**, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και μέχρι εξαντλήσεως των πιστώσεων όπως ορίζονται στην πρόσκληση.
2. Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει:

²⁵ Παράτιθεται ο ορισμός της προβληματικής επιχείρησης στο Παράρτημα V. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης & ΜΜΕ.

- α) τον έλεγχο πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης,
- β) την προσκόμιση τυχόν απαιτούμενων πρόσθετων εγγράφων,
- γ) την αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης και την προσκόμιση τυχόν απαιτούμενων δικαιολογητικών,
- δ) την έκδοση των σχετικών εγκριτικών αποφάσεων και
- ε) την αποδοχή των εγκριτικών αποφάσεων από τους δικαιούχους.

3. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης ξεκινάει αμέσως μετά την οριστικοποίηση των πρώτων αιτήσεων ενίσχυσης.

Με την ολοκλήρωση της υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τον δυνητικό φορέα επένδυσης στο πληροφοριακό σύστημα, αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και παραλαμβάνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού. Στην συνέχεια χρεώνεται σε αξιολογητή και ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία αξιολόγησης:

- A. Ο έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών
- B. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης
- Γ. Η γνωμοδότηση για την έγκριση / απόρριψη των Αιτήσεων

12.3.1 Έλεγχος δικαιολογητικών - αξιολόγηση

1. Η αξιολόγηση διενεργείται από αξιολογητές και Γνωμοδοτική Επιτροπή Αξιολόγησης.
2. Χρέη αξιολογητών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ, εφόσον εξασφαλίζεται σαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων ή/και αξιολογητές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Αξιολογητών. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Υπουργείου Τουρισμού καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των αξιολογητών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Αξιολογητών. Η διαδικασία της αξιολόγησης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό αξιολογητή - ανάδοχο.
3. Στον ΦΥ, μετά από εισήγηση του, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Τουρισμού συστήνεται μία ή περισσότερες Γνωμοδοτικές Επιτροπές αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη. Στην απόφαση ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, ο Πρόεδρός τους, τα τυπικά προσόντα τους ή/και η ιδιότητα τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, οι κανόνες λειτουργίας της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία της.
4. Οι αξιολογητές και τα μέλη των Γνωμοδοτικών Επιτροπών Αξιολόγησης υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.
5. Ο ΦΥ μεριμνά ώστε τα όργανα αξιολόγησης να απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και να λαμβάνουν, όπου απαιτείται, σχετική

εκπαίδευση. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

12.3.2. Έλεγχος Πληρότητας

1. Ο έλεγχος πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης διενεργείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, από τους αξιολογητές με κατάλληλη λίστα ελέγχου, διαμορφωμένη σύμφωνα με τους όρους της πρόσκλησης με σκοπό τη διασφάλιση:

- α) της προσήκουσας συμπλήρωσης/σύνταξης και υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- β) της ορθής υποβολής/καταχώρησης όλων των στοιχείων, δικαιολογητικών και μελετών που έχουν ζητηθεί-οριστεί, και
- γ) της κατάλληλα υπογεγραμμένης αίτησης ενίσχυσης και εγγράφων.

2. Με την εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και των δικαιολογητικών, ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή τους και αρχίζει άμεσα η διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της πρότασης και των σχετικών δικαιολογητικών. **Ελλείψεις δικαιολογητικών που εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθησαν στον υποβληθέντα φάκελο των δικαιολογητικών ή και επιπλέον διευκρινίσεις που ζητούνται από τον αξιολογητή σε ήδη προσκομισθέντα δικαιολογητικά θα προσκομίζονται από τον δυνητικό δικαιούχο σε χρονικό διάστημα έως πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής ενημέρωσής τους.** Τα ανωτέρω δικαιολογητικά έχουν αποδεδειγμένα εκδοθεί πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση η αίτηση απορρίπτεται και ο δυνητικός δικαιούχος δύναται να υποβάλλει νέα αίτηση.

3. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας οι δυνητικοί Δικαιούχοι πρέπει να ενημερώνονται αμελλητί για το αποτέλεσμα του.

Σε αυτό το στάδιο της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων θα γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και εξαρθρωθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

12.3.3. Αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης

Σε συνέχεια του ελέγχου πληρότητας των υποβαλλόμενων Φακέλων Χρηματοδότησης ακολουθεί η τελική αξιολόγηση των προτάσεων από τον Αξιολογητή σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον παρόντα Οδηγό.

Στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης και του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής, εξετάζεται η επιλεξιμότητα της πρότασης δηλαδή εάν το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο είναι σύμφωνο με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση και Οδηγό Εφαρμογής, κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των προτάσεων εξετάζεται η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων.

- **Έλεγχος επιλεξιμότητας Δικαιούχου / προτάσεων:** Κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας του Δικαιούχου, καθώς και κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των

προτάσεων κατ' εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου του ΓΑΚ και του ρυθμιστικού πλαισίου του Κανονισμού 2021/241 εξετάζεται από τον Αξιολογητή η τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας Ενότητα 12.1., των όρων και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που ορίζονται στις Ενότητες 5, 6, 7 και 8 αντίστοιχα του παρόντος.

▪ **Καθορισμός επιλέξιμων αιτούμενων δαπανών (επενδύσεων):** Κατά τον έλεγχο και καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών εξετάζεται από τον Αξιολογητή η τήρηση των περιορισμών και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που ορίζονται στην Ενότητα 8 του παρόντος. Ειδικότερα, εξετάζεται:

– Η πληρότητα και η σαφήνεια της τεκμηρίωσης καθώς και η ορθότητα του τρόπου υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών κατ' αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα στο εκάστοτε άρθρο του ΓΑΚ όπως αυτό προσδιορίζεται στην Ενότητα 8.1 του παρόντος.

– Εάν το σύνολο των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου του Δικαιούχου εμπίπτει στις επιλέξιμες προς χρηματοδότηση δαπάνες όπως αυτές καθορίζονται στην Ενότητα 8.2 του παρόντος, καθώς και λαμβανομένων υπόψη των τυχόν περιορισμών ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες

– Το εύλογο του ύψους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με τα εκάστοτε υποβληθέντα τεκμηριωτικά στοιχεία (π.χ. προμελέτες των έργων υποδομής, τιμή κάθε έργου υποδομής ανά στρέμμα ή χλμ. ή τ.μ. αντίστοιχα, αναλύσεις και προσφορές προμηθευτών κλπ.).

▪ **Έλεγχος δυνατότητας καταβολής της Ιδίας Συμμετοχής:** Κατά τον έλεγχο της δυνατότητας καταβολής της ιδίας συμμετοχής εξετάζεται από τον Αξιολογητή με βάση τα ζητούμενα δικαιολογητικά η δυνατότητα του Δικαιούχου ή των μετόχων του να καταβάλουν την απαιτούμενη Ιδία Συμμετοχή.

▪ **Της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου ειδικού άρθρου του ΓΑΚ, δηλαδή τα άρθρα 18 και 55** για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, ελέγχεται από τον Αξιολογητή ότι το ζητούμενο ποσό δημόσιας επιχορήγησης δεν υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που δύναται να χορηγηθεί.

▪ **Καθορισμός ποσού επιχορήγησης:** Το ποσό επιχορήγησης θα καθοριστεί με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1 λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δαπανών όπως αυτές προέκυψαν από την ανωτέρω διαδικασία. Το ποσό επιχορήγησης δεν υπερβαίνει το χρηματοδοτικό έλλειμμα ή το μέγιστο ύψος έντασης ενίσχυσης, καθώς επίσης και το ανώτατο όριο ποσού χρηματοδότησης (όριο κοινοποίησης), κατά περίπτωση, αναλόγως του εφαρμοζόμενου άρθρου ΓΑΚ με κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα 8.1 του παρόντος Οδηγού.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των ανωτέρω όρων της αξιολόγησης «Έλεγχος επιλεξιμότητας της πρότασης και καθορισμός επιλέξιμων δαπανών», η Αίτηση απορρίπτεται, με την επιφύλαξη της παροχής κατάλληλων διευκρινήσεων / επεξηγήσεων σε συνέχεια τυχόν σχετικού αιτήματος εκ μέρους του Αξιολογητή κατά τα προβλεπόμενα στο ανωτέρω άρθρο 12.3.2 .

Οι αξιολογητές εξετάζουν το σύνολο του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης ανεξάρτητα από την τελική έκβαση της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση του πορίσματος αξιολόγησης.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, ο αξιολογητής συμπληρώνει τη σχετική φόρμα στην ΗΠΔΕ και αναρτά τα έγγραφα τεκμηρίωσης τα οποία λαμβάνουν μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, οι αιτήσεις ενίσχυσης εισάγονται στην Γνωμοδοτική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η γνωμοδότηση ολοκληρώνεται με την συμπλήρωση του πορίσματος γνωμοδότησης, ομοίως με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code.

Για κάθε γνωμοδότηση παράγεται έγγραφο αρνητικής ή θετικής αξιολόγησης με την σχετική τεκμηρίωση και οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται για το αποτέλεσμα με κάθε πρόσφορο μέσο (μέσω ΗΠΔΕ, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κλπ). Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης, οι τελευταίοι δύνανται να ασκήσουν ένσταση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Πρόσκληση.

12.4. Έκδοση Απόφασης έγκρισης ή Απόφασης απόρριψης

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Αξιολόγησης, κατόπιν της ανωτέρω εισήγησης του Αξιολογητή, συντάσσει και καταθέτει τα πρακτικά αξιολόγησής της προς το Υπουργείο Τουρισμού. Τα πρακτικά αξιολόγησης της Γνωμοδοτικής Επιτροπής περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

- Την διακριτή κατάταξη των προτάσεων εγκεκριμένων και μη, βάσει της χρονικής σειράς υποβολής τους
- Τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη.
- Τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμης πρότασης ή δαπάνης.

Σε κάθε περίπτωση η Γνωμοδοτική Επιτροπή εισηγείται την οριστικοποίηση του τελικού διαμορφωμένου προϋπολογισμού και του αντίστοιχου φυσικού αντικειμένου της αξιολογούμενης πρότασης αιτιολογώντας με σχετική τεκμηρίωση τις τυχόν περικοπές σε σχέση με τον προταθέντα προϋπολογισμό. Οι εισηγήσεις της Γνωμοδοτικής Επιτροπής καταγράφονται σε πρακτικά και στους Τελικούς Πίνακες Αποτελεσμάτων αξιολόγησης των προτάσεων που προσδιορίζονται ανά πρόταση χρηματοδότησης και περιλαμβάνουν τις επιλέξιμες και μη επιλέξιμες προτάσεις προς χρηματοδότηση και υποβάλλονται προς το Υπουργείο Τουρισμού για την έκδοση Απόφασης Ένταξης ή απόρριψης.

Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης εκδίδεται **‘Ατομική Απόφαση Ένταξης**, όπως περιγράφεται στην συνέχεια. Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης, εκδίδεται αιτιολογημένη **‘Απορριπτική Απόφαση’**, με δυνατότητα επανυποβολής για όσο χρονικό διάστημα είναι ανοιχτή η πρόσκληση και μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν την δυνατότητα, πριν ξεκινήσει η διαδικασία της

αξιολόγησης, να αποσύρουν τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και να προχωρήσουν στην επανυποβολή αυτών για όσο χρονικό διάστημα είναι ανοιχτή η πρόσκληση και μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων.

Αναλυτικότερα:

1. Ο ΦΥ συντάσσει εισήγηση προς το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, σύμφωνα με το πόρισμα της Γνωμοδοτικής Επιτροπής, ο οποίος με απόφασή/εις του τις εντάσσει ή τις απορρίπτει (έκδοση Απόφασης Έγκρισης Ενίσχυσης ή Απόφασης Απόρριψης).

Οι αποφάσεις εκδίδονται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το πληροφοριακό σύστημα υποβολής των αιτήσεων και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ορίζονται στην πρόσκληση.

2. Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης είναι ατομική, συνοδεύεται από έντυπο αποδοχής της και περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτείται να γνωρίζει ο δικαιούχος. Ειδικότερα, περιλαμβάνει:

α) τον τίτλο της επένδυσης,

β) τον κωδικό της επένδυσης στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος,

γ) τα στοιχεία του δικαιούχου,

δ) το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης: συνολικό προϋπολογισμό, το ποσοστό ενίσχυσης, δημόσια και ιδιωτική δαπάνη,

ε) το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης, δηλαδή τις εγκεκριμένες δαπάνες,

στ) το συμβατικό χρόνο υλοποίησης του έργου,

ζ) τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης της χρηματοδότησης,

η) τα όργανα και τη διαδικασία παρακολούθησης του φυσικού αντικειμένου, καταβολής της δημόσιας δαπάνης και της πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,

θ) Την υποχρέωση αποδοχής των ελέγχων,

ι) Τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις,

κ) Τις συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Υποέργου,

λ) Επιπλέον περιλαμβάνει τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον ενωσιακό Κανονισμό κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζεται για το καθεστώς ενίσχυσης όπου υπάρχει.

3. Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης δημοσιεύεται στο Δικτυακό τόπο του ΦΥ (www.mintour.gov.gr) και αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια. Η ημερομηνία δημοσίευσης της τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του δικαιούχου.

4. Οι δυνητικοί δικαιούχοι ενημερώνονται για την έκδοση των ατομικών εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης, με ευθύνη του ΦΥ μέσω της ΗΠΔΕ και καλούνται να αποδεχθούν τις αποφάσεις εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών, από την ημερομηνία ενημέρωσής

τους.

5. Η αποδοχή από τον δυνητικό δικαιούχο της υπαγωγής του στο Υποέργο συνιστά αποδοχή ότι κάθε στοιχείο του έργου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δημοσιοποίησης. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019 (Α' 137).

6. Με ευθύνη του ΦΥ οι δυνητικοί δικαιούχοι με Απορριπτική Απόφαση ενημερώνονται αμελλητί για την Απορριπτική Απόφαση.

7. Για ενισχύσεις από 100.000€ πάνω δημοσίευση στο TAM εντός 6 μηνών από έκδοση εγκριτικής πράξης.

12.5. Υποβολή και Εξέταση Ενστάσεων

1. Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά της απόφασης έγκρισης ενίσχυσης ή της απόφασης απόρριψης, εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της ως άνω απόφασης. Η υποβολή των ενστάσεων γίνεται ηλεκτρονικά στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων του Φορέα.

2. **Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Τουρισμού.** Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, δύνανται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

3. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων υποβάλλει το πόρισμά της στον ΦΥ και κατόπιν τούτου εκδίδονται, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2690/1999, οι αποφάσεις επί των ενστάσεων από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της ένστασης. Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

4. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης ενίσχυσης και ενημερώνονται οι δυνητικοί δικαιούχοι.

13. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

13.1. Υποβολή αιτήματος καταβολής ενίσχυσης

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης και την αποδοχή της, ο δικαιούχος αποκτά το νόμιμο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης. Προς τούτου υποβάλλει μέσω του ΠΣ αίτημα καταβολής της ενίσχυσης. Στο αίτημα καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της ενίσχυσης συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων στοιχείων και δικαιολογητικών πληρωμής σύμφωνα με τους όρους της παρούσας. Το αίτημα καταβολής της ενίσχυσης λαμβάνει μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το πληροφοριακό σύστημα.

2. Το πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης υποβάλλεται εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών από την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να υποβάλει μέχρι δύο (2) αιτήματα παράτασης της ανωτέρω προθεσμίας, με το κάθε ένα από τα οποία δεν μπορεί να αιτείται παράταση που ξεπερνά του τρεις μήνες. Αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας εξετάζεται ειδικά και ανά περίπτωση.
3. Η μη εμπρόθεσμη οριστικοποίηση του πρώτου αιτήματος υποβολής της ενίσχυσης συνεπάγεται την απένταξη του δυνητικού δικαιούχου.
4. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτημάτων για την καταβολή της ενίσχυσης με ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης, το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
5. Για την διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ο δικαιούχος δύναται να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία ρευστότητας των ακόλουθων παραγράφων 13.2, 13.3, 13.4., τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων.
6. Στα χρηματοδοτικά εργαλεία δίνεται η δυνατότητα να συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τηρουμένων των απαιτήσεων σώρευσης κρατικών ενισχύσεων του αρ. 8 του ΓΑΚ καθώς και του συνόλου των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Το ύψος του δανείου από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν υπερβαίνει το ύψος της ιδιωτικής συμμετοχής του δικαιούχου.

13.2. Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

1. Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 100% της δημόσιας χρηματοδότησης, εντός χρονικού διαστήματος 9 μηνών. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος προσκομίζει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος πληρωμών ΔΙΑΣ, η οποία εκδίδεται υπέρ του Υπουργείου Τουρισμού με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Δίδεται, επίσης, η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής μέσω καταπιστευτικού λογαριασμού (escrow account) όπως ορίζεται στον Ν.4915/2022. Ο Δικαιούχος υποβάλλει το σχετικό Αίτημα Προκαταβολής προς τον ΦΥ μέσω της ΗΠΔΕ συνοδευόμενο από τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία, την εγγυητική επιστολή ή τον αριθμό Ανοιχτού Καταπιστευτικού Λογαριασμού, καθώς και λοιπά έγγραφα που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση. Το αίτημα λαμβάνει μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από την ΗΠΔΕ.
2. Στην περίπτωση λήξης της εγγυητικής επιστολής ορισμένου χρόνου, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται να την αντικαταστήσει αμέσως με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση, με ποσό ανάλογο της υπολειπόμενης δημόσιας δαπάνης
3. Οι εγγυητικές επιστολές υποβάλλονται στον ΦΥ και γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εγγυητική επιστολή δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται αμελλητί στο δικαιούχο. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την φύλαξη των εγγυητικών επιστολών, εξασφαλίζει ότι οι ορισμένου χρόνου εγγυητικές παραμένουν σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται και ενημερώνουν τους δικαιούχους τρεις (3) μήνες

πριν την λήξη τους ώστε να προβούν σε αντικατάστασή τους.

4. Η εγγυητική επιστολή απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με την καταβληθείσα ενίσχυση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

5. Σύμφωνα με το αρ. 7 παρ. 3 του ΓΑΚ, «οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης».

13.3. Διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης

1. Οι δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας δύνανται να εκχωρήσουν τη δημόσια δαπάνη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή η ενίσχυση καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό της εκχώρησης και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της εκχώρησης. Η εκχώρηση για να είναι έγκυρη: α) είναι ποσού μικρότερου ή ίσου του ποσού της ενίσχυσης ή της υπολειπόμενης ενίσχυσης και β) ο εκδοχέας υποχρεούται να προβεί στην κατά το νόμο απαιτούμενη αναγγελία στον ΦΥ, του Υπουργείου Τουρισμού. Οι εκχωρήσεις γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εκχώρηση δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται αμελλητί στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που την εξέδωσε.

2. Η διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών από την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.

13.4. Άνοιχτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός - Escrow Account

Οι δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας πρόσκλησης δύνανται, κατόπιν της έκδοσης απόφασης έγκρισης της χρηματοδότησης από το αρμόδιο όργανο, να προχωρούν σε άνοιγμα ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrow accounts) σε εμπορικές τράπεζες, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν.4915/2022). Το άνοιγμα των ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrowaccounts) σε εμπορικές τράπεζες, ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών από την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.

13.5. Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης αφορά:

α) στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και στην εθνική νομοθεσία σχετική με τις δαπάνες της αίτησης για την καταβολή της ενίσχυσης και

β) στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης της αίτησης χρηματοδότησης.

2. Η παρακολούθηση γίνεται με ευθύνη του ΦΥ με την υποστήριξη των οργάνων ελέγχου της επόμενης παραγράφου.
3. Η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης καθώς και η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης διενεργείται από τον ΦΥ με την υποστήριξη ελεγκτών και ομάδων ελέγχου.
4. Χρέη ελεγκτών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ, εφόσον εξασφαλίζεται σαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων, ή/και ελεγκτές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Ελεγκτών. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Τουρισμού καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των ελεγκτών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Ελεγκτών. Ελεγκτές δύναται να είναι και οι αξιολογητές των αιτήσεων ενίσχυσης. Η διαδικασία του ελέγχου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό ελεγκτή - ανάδοχο με τη διαδικασία των δημόσιων συμβάσεων.
5. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Τουρισμού, ορίζεται ομάδα ελέγχου. Στην απόφαση ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υλοποίηση του ελέγχου. Η ομάδας ελέγχου αποτελείται από τρία (3) έως επτά (7) μέλη, ανάλογα με το συνολικό προϋπολογισμό της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης.
6. Οι ελεγκτές και τα μέλη της ομάδας ελέγχου υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.
7. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

13.6. Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

1. Για την εξέταση των ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί διοικητική επαλήθευση με την υποστήριξη των ελεγκτών/ ομάδων ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου. Ο ελεγκτής, δεν έχει συμμετάσχει στις διαδικασίες αξιολόγησης της αίτησης ενίσχυσης του ίδιου δικαιούχου.
2. Η διοικητική επαλήθευση συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, στην παρούσα και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης. Ειδικότερα ελέγχεται, η περίπτωση διπλής χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης. Ο ελεγκτής καταχωρεί το σχετικό υλικό ελέγχου (ψηφιακά υπογεγραμμένο). Με την οριστικοποίηση της επαλήθευσης παράγεται σχετικό έντυπο με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το ΠΣ και εν συνεχεία συντάσσεται η σχετική Έκθεση Επαλήθευσης από τον ΦΥ. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της έκθεσης.

3. Για την εξέταση του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί, με την υποστήριξη ομάδας ελέγχου, διοικητική επαλήθευση του αιτήματος και επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης των επενδύσεων. Στο πλαίσιο του ελέγχου, η ομάδα ελέγχει εκ νέου σε τυχαίο δείγμα τη νομιμότητα και ορθότητα των δικαιολογητικών καταβολής της ενίσχυσης προηγούμενων αιτημάτων. Στο πλαίσιο της επιτόπιας επίσκεψης ταυτοποιούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί στο χώρο υλοποίησης με εκείνες που παραλήφθηκαν με τις εκθέσεις επαλήθευσης και πιστοποιείται η λειτουργία τους. Το έργο της ομάδας ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση της έκθεσης πιστοποίησης. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της.

13.7. Αντιρρήσεις κατά της Έκθεσης Επαλήθευσης/ Πιστοποίησης

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με την έκθεση επαλήθευσης/πιστοποίησης δύνανται να υποβάλουν αντιρρήσεις, εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της έκθεσης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης από την Επιτροπή Ενστάσεων κατ' αναλογία των διαδικασιών που ορίζονται στην παράγραφο 12.5.

13.8. Ανάκληση ένταξης επενδύσεων

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν την ανάκληση της ένταξής τους σε οποιοδήποτε στάδιο, με την υποβολή αιτήματος στο ΠΣ, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της επένδυσης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.

2. Στη συνέχεια του αιτήματος και κατόπιν της εξέτασής του από τον ΦΥ, ο τελευταίος εκδίδει σχετική απόφαση ανάκλησης. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον δικαιούχο.

3. Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη επένδυση, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τουλάχιστον με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της ΕΕ.

4. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της απόφασης ένταξης επένδυσης μπορεί να προκύψει και μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

α) η παρέλευση του χρόνου υποβολής πρώτου αιτήματος καταβολής της ή υλοποίησης της

επένδυσης, χωρίς υποβολή αιτήματος σχετικής παράτασης

β) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων

γ) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου

δ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης

ε) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

13.9. Καταβολή Ενίσχυσης

Με βάση τις εκθέσεις επαλήθευσης/ πιστοποίησης, ο ΦΥ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την καταβολή της ενίσχυσης στον δικαιούχο. Ο ΦΥ καταγράφει τα δεδομένα της καταβολής ενίσχυσης στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα στο ΠΣ, καθώς και το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον δικαιούχο.

Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Γενικές επισημάνσεις

Σε κάθε περίπτωση το Όργανο Ελέγχου έχει τη δυνατότητα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να ελέγξει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομήςελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση / οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης / πιστοποίησης της Πράξης.
- Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του ΕΣ. Σε περίπτωση μη

τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.

- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό τη μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές του δικαιούχου για τις δαπάνες της παρούσας πρόσκλησης θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων αυτές θα πρέπει να γίνονται στον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό των προμηθευτών και όχι στον προσωπικό λογαριασμό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις), άλλως δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων του δικαιούχου.

- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.

- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων του δικαιούχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.

- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το Proforma Invoice (προτιμολόγιο) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης. Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να προσκομίστούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση θα ακολουθεί δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

13.10. Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης

Για τις ανάγκες παρακολούθησης και αξιολόγησης του υποέργου εφαρμόζονται οι παρακάτω δείκτες:

- α) Τήρηση του χρονοδιαγράμματος
- β) Καταγραφή των ποσοστών απορρόφησης ανά έτος
- γ) Καταγραφή του ποσοστού των επενδυτικών δαπανών σε Πράσινη & Γαλάζια Ανάπτυξη

13.11. Εξακρίβωση αντιγράφων – Πληροφοριακό Σύστημα

1. Ο ΦΥ, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται, είτε στο στάδιο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης είτε στο στάδιο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014.

2. Όλα τα στάδια των παρακάτω παραγράφων θα διενεργούνται μέσω του ΠΣ, όπως προβλέπεται από τη διαδικασία Δ1_Οδ.2 Οδηγίες Υλοποίησης Δράσεων Ενισχύσεων του ΣΔΕ του ΤΑΑ.

12.3. Διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης

12.3.1. Έλεγχος δικαιολογητικών- Αξιολόγηση

12.3.2. Έλεγχος Πληρότητας

12.3.3. Αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης

12.4. Έκδοση Απόφασης έγκρισης ή Απόφασης απόρριψης

12.5. Υποβολή και Εξέταση Ενστάσεων

13.2. Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

13.5. Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

13.6. Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

14. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην Απόφαση Ένταξης είναι ουσιαστικές και οποιαδήποτε παρέκκλιση από αυτούς από τον Δικαιούχο χωρίς προηγούμενη τροποποίηση της απόφασης ένταξης δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την έγκριση μέσω της τροποποίησης της Απόφασης. Υποτροπή του Δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης της πράξης στη παρούσα πρόσκληση.

14.1. Τροποποιήσεις φυσικού και οικονομικού αντικειμένου

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΣ, επιτρέπονται τροποποιήσεις του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) του ΕΣ. Είναι δυνατές **έως τρεις (3) τροποποιήσεις** του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της επένδυσης και εφόσον με την αιτούμενη τροποποίηση:

- δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στην παρούσα πρόσκληση, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους και των ειδικότερων εφαρμοστέων άρθρων του ΓΑΚ.
- δεν μεταβάλλονται βαθμολογικά τα κριτήρια αξιολόγησης

- δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του ΕΣ
- δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου κάτω από το όριο των 500.000€
- τηρούνται οι περιορισμοί στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται

Επίσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΣ, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας, οι οποίες εξαιρούνται από τον ποσοτικό περιορισμό ως ακολούθως:

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου
- Αλλαγή νόμιμου εκπροσώπου
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβολή αυτή δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε επίπτωση στην κάλυψη της Ίδιας Συμμετοχής.
- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος μόνο σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση – η αλλαγή αυτή ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και εξετάζεται απευθείας σε αυτό).
- Αλλαγή προμηθευτή η οποία δεν συνοδεύεται από οποιαδήποτε άλλη μεταβολή του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της εκάστοτε δαπάνης, δεν συνιστά αιτία τροποποίησης, ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και εξετάζεται απευθείας με αυτό.
- Αλλαγή δαπάνης / δαπανών συνολικής αξίας ίσης, ως ποσοστό, με το 20% του συνολικού επιχορηγούμενου Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου όπως έχουν τυχόν τροποποιηθεί, με νέα / νέες δαπάνες εντός της ίδιας κατηγορίας δαπανών για τις οποίες, τις νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:
 - υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της κατηγορίας
 - εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης
 - δεν ξεπερνούν το εγκεκριμένο συνολικό κόστος (συνολική τιμή) των αρχικών δαπανών τις οποίες αντικαθιστούν

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές δαπανών μπορούν να ενσωματώνονται στο Αίτημα Επαλήθευσης / Πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας μαζί με αυτό χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού Αιτήματος Τροποποίησης.

Διευκρινίζεται ότι δεν γίνεται αποδεκτό αίτημα αύξησης του εγκεκριμένου ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης.

14.2. Εξέταση – Έγκριση τροποποιήσεων

Για τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιαστικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, η οποία και γνωμοδοτεί για την τελική απόρριψη ή μη της τροποποίησης και την έκδοση της

σχετικής απόφασης του Υπουργού Τουρισμού.

Επισημαίνονται τα εξής:

- Το Αίτημα Τροποποίησης συμπληρώνεται από τον Δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣ, εκτυπώνεται, υπογράφεται και απευθύνεται στο Υπουργείο Τουρισμού, συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα δικαιολογητικά, πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Απόφασης Ένταξης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Της παρούσας προθεσμίας – επισήμανσης εξαιρούνται αιτήματα που διαπιστώνεται κατά την τελική επαλήθευση ότι πρέπει να υποβληθούν λόγω αναγκών τακτοποίησης της υλοποιηθείσας επένδυσης.
- Αιτήματα Τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση / μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, σε ποσοστό μικρότερο του 20% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης εξετάζονται και εγκρίνονται ή απορρίπτονται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου.
- Αιτήματα Τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση / μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης δεν εξετάζονται και απορρίπτονται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου.
- Αιτήματα Τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση / μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 20% και μικρότερο ή ίσο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης εξετάζονται, εγκρίνονται ή απορρίπτονται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου.
- Κάθε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν δύναται να περιληφθεί στα αναφερόμενα ανωτέρω, εξετάζεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Πιστοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου, η οποία εισηγείται εφόσον απαιτείται προς το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού ως προς την τροποποίηση της Απόφασης ένταξης.

15. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

1. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής έκθεσης πιστοποίησης, του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης, των οριστικών εκθέσεων επαλήθευσης των ενδιάμεσων πληρωμών και τυχόν καταβολή προκαταβολής (αν έχουν γίνει), ο ΦΥ εκδίδει την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης η οποία αποτελεί και προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο. Η Βεβαίωση εκδίδεται μέσω του ΠΣ, με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code και τα καταχωρημένα σε αυτή στοιχεία επιβεβαιώνονται από τον

ΦΥ.

2. Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης:

α) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της ενίσχυσης, δηλαδή έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των δαπανών της επένδυσης ή έχει εκτελεστεί πλήρως (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής των δεικτών και των στόχων της ενίσχυσης).

β) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της ενίσχυσης και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης των δαπανών που έχουν παραληφθεί συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης καθώς και του τελικού Αιτήματος.

γ) ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας δαπάνης και αποτυπώνονται τα ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.

δ) καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της ενίσχυσης.

ε) διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τίθενται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ειδικότερα των υποχρεώσεων δημοσιότητας.

στ) διαπιστώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από ΦΥ, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.)

ζ) καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ο τρόπος παρακολούθησής μίας εκάστης εξ αυτών.

η) Η βεβαίωση ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (πληροφοριακό σύστημα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συμβατικό ταχυδρομείο).

16. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για δέκα (10) έτη (εφαρμογής ο ΓΑΚ) μετά την τελική καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης / την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς το Υπουργείο Τουρισμού με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Οι Δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση / αποτίμηση της παρούσας πρόσκλησης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει:

- Να τηρεί τα έγγραφα που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο για δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου
- Να τηρεί πιστοποιητικά παραλαβής των υλικών και υπηρεσιών
- Να εφαρμόζει τη νομοθεσία και ιδιαίτερα όσον αφορά στις λογιστικές καταχωρήσεις με μηχανογραφική μέθοδο, τη περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς που αφορούν τα επιμέρους έργα

- Να τηρεί τα πρωτότυπα παραστατικά των δαπανών και των πληρωμών που πραγματοποιούνται
- Να τηρεί τα πρωτότυπα παραστατικά και τις τελικές καταστάσεις δαπανών

16.1. Προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης – Τήρηση μακροχρόνιων υποχρεώσεων

Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αυτών, είναι:

1. Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, οι δικαιούχοι προβαίνουν σε έναρξη εργασιών και υποβάλουν στον ΦΥ αίτηση καταβολής της ενίσχυσης ή έχουν αιτηθεί σχετική παράταση, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά κάθε φορά τους τρεις μήνες εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας οι οποίες εξετάζονται κατά περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης, διαφορετικά η εγκριτική απόφαση ανακαλείται.
3. Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, απαιτείται υποβολή από τον δικαιούχο αιτήματος τροποποίησης πριν την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης.
4. Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του ΦΥ.
5. Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας.
6. Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και αντίστοιχων χαρακτηριστικών και ποσότητας. Πριν τη μεταβίβαση υποβάλλεται σχετική αίτηση στον ΦΥ, προκειμένου ο ΦΥ να επιτρέψει τη μεταβίβαση. Η αίτηση αποδεικνύει την αντιστοιχία των χαρακτηριστικών των καινούργιων πάγιων στοιχείων με αυτά που μεταβιβάζονται. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.
7. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο της παρούσας δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.
8. Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή/και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.
9. Ο δυνητικός δικαιούχος προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να αποδείξει ότι οι δαπάνες του καλύπτουν το σχετικό εύλογο κόστος. Στο πλαίσιο αυτό θα συλλέξει: α) τρεις προσφορές για κάθε μία από τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης που αφορούν σε

μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό, αξίας άνω των 1.500 € (προ ΦΠΑ), β) προμετρήσεις - προϋπολογισμούς για τα κτιριακά και λοιπές κατασκευές της αίτησης ενίσχυσης. Οι προσφορές και οι προμετρήσεις - προϋπολογισμοί υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους σε ηλεκτρονική μορφή, κατά το στάδιο της αξιολόγησης. Για δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες, δαπάνες που προτείνονται ως καινοτόμες με ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου και δαπάνες για τις οποίες αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η προσκόμιση τριών προσφορών απαιτείται η προσκόμιση μιας προσφοράς. Στις περιπτώσεις που έχει προσκομισθεί μόνο μια προσφορά, οι αξιολογητές ή η γνωμοδοτική επιτροπή, δύνανται κατά την κρίση τους, να ζητήσουν την προσκόμιση δύο συμπληρωματικών προσφορών.

10. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επενδύσεων που υλοποιούν ή έχουν ολοκληρώσει, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο πληροφοριακό σύστημα.

11. Να τηρούν απόλυτα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της ενίσχυσης ανάλογη του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου.

12. Η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου είναι σύμφωνη με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία. Όταν για μια επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνο εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.

16.2. Υποχρεώσεις τήρησης και παροχής των απαραίτητων στοιχείων

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι δικαιούχοι οφείλουν:

1. να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ.
2. να παρέχουν στον ΦΥ ή/και στους αξιολογητές ή/και στον ελεγκτές ή/και στην ομάδα ελέγχου ή/και σε άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό του, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
3. Ο δικαιούχος υποχρεούται να διατηρεί στην περιοχή παρέμβασης εγκατάσταση ή υποκατάστημα.

16.3. Υποχρεώσεις αποδοχής ελέγχων και επιτόπιων επισκέψεων από όλα τα

εθνικά και κοινοτικά όργανα

Ο δικαιούχος έχει την υποχρέωση να δέχεται και να διευκολύνει τη διενέργεια κάθε ελέγχου και επιτόπιας αυτοψίας από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα, για όσο διαρκούν οι δεσμεύσεις που απορρέουν από την ένταξή του στο Υποέργο.

16.4. Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας

Ο ΦΥ και οι αποδέκτες χρηματοδότησης μέσω της παρούσας είναι υπεύθυνοι να τηρούν τις προβλέψεις του άρθρου 9 του ΓΑΚ καθώς και τις ακόλουθες τουλάχιστον ενέργειες επικοινωνίας και συγκεκριμένα αναγνωρίζουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότηση ως εξής:

α) Εμφανίζουν το έμβλημα της Ένωσης και τη σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που υλοποιούν σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κλπ.) που παράγουν σχετικά με το έργο ή τη δράση και προορίζεται για οποιοδήποτε μέσο. Επιπλέον, σε ενέργειες που περιλαμβάνουν συγγραφή κειμένου όπως δελτία τύπου, οδηγοί δράσεων, έντυπα πέραν της εμφάνισης των εμβλημάτων γίνεται και λεκτική αναφορά της χρηματοδότησης εντός του κειμένου.

β) Παρέχουν στον επίσημο επαγγελματικό διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, σύντομη περιγραφή της/των δράσης/ων και έργου/ων που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

γ) Για έργο ή δράση που αφορά σε φυσική επένδυση όπως υποδομή ή/και προμήθεια εξοπλισμού και το συνολικό κόστος της υπερβαίνει τις 500.000€, αναρτούν πλάκα ή πινακίδα, από ανθεκτικό υλικό, ευδιάκριτη στο κοινό όταν ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση της δράσης/έργου ή όταν εγκατασταθεί ο εξοπλισμός που έχει αγοραστεί. Η πλάκα /πινακίδα περιλαμβάνει το έμβλημα της Ένωσης με τη δήλωση «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Next Generation EU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».

δ) Για έργο ή δράση που δεν εμπίπτει στο ανωτέρω σημείο (γ), αναρτούν σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την δράση/έργο και αναδεικνύοντας τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ε) Για έργα και δράσεις εμβληματικές ή/και έργα και δράσεις των οποίων το συνολικό κόστος

υπερβαίνει τα 10.000.000 EUR, υλοποιούν μια σημαντική επικοινωνιακή ενέργεια (ενδεικτικά: καμπάνια, εκδήλωση), μετά από συντονισμό με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και, όταν κρίνεται σκόπιμο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

στ) Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι συμβαλλόμενοι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν μέσω συμβατικών υποχρεώσεων ότι οι τελικοί αποδέκτες δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και κάνουν χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται παραπάνω. Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης της χρηματοδότησης είναι φυσικό πρόσωπο και δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα (ενδεικτικά ωφελούμενος δράσης, καταρτιζόμενος κλπ) δεν εφαρμόζονται οι παραπάνω αρμοδιότητες.

Για μεμονωμένες ενισχύσεις άνω των 100.000€ ανάρτηση στο TAM.

16.5. Εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων – Ανάκτηση ενίσχυσης

1. Η αιτούμενη ενίσχυση απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ ολοκλήρου και εντόκως τουλάχιστον με βάση το επιτόκιο²⁶ όταν τόσο κατά την διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου όσο και κατά την διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων:

α) δεν πληρούνται:

αα) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας.

ββ) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με το ενισχυόμενο Υποέργο και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση.

β) διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία με σκοπό να λάβει την ενίσχυση.

γ) ο δικαιούχος εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης της επένδυσης, εάν ο δικαιούχος παραβεί, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή της περιόδου τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην υποπερίπτωση 6.1 της παρούσας, καθώς και αυτές που απορρέουν από την απόφαση ένταξης του δικαιούχου στην παρούσα πρόσκληση, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται σε Παράρτημα της Πρόσκλησης. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις ενίσχυσης.

16.6. Διαφάνεια των ενισχύσεων

²⁶ Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. V του κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής.

1. Για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας, όπως προβλέπεται από τον ΓΑΚ (άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ) σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται στην ηλεκτρονική εφαρμογή της Ε.Ε. («Transparency Award Module» - TAM), οι κάτωθι συνοπτικές πληροφορίες για τις χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις προϋπολογισμού άνω των 100.000 ευρώ:

α) Επωνυμία του δικαιούχου

β) Αναγνωριστικό ταυτότητας δικαιούχου

γ) Είδος επιχείρησης (ΜΜΕ/μεγάλη) κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης

δ) Περιφέρεια στην οποία βρίσκεται ο δικαιούχος, σε επίπεδο NUTS II

ε) Τομέας δραστηριότητας σε επίπεδο ομάδας NACE

στ) Στοιχείο ενίσχυσης, εκπεφρασμένο ως ακέραιο ποσό στο εθνικό νόμισμα

ζ) Μέσο ενίσχυσης (επιχορήγηση / επιδότηση επιτοκίου, δάνειο / επιστρεπτές προκαταβολές / επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογικό πλεονέκτημα ή φορολογική απαλλαγή, χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, άλλο)

η) Ημερομηνία χορήγησης

θ) Στόχος της ενίσχυσης

ι) Χορηγούσα αρχή

ια) Αριθμός αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης

2. Οι παραπάνω πληροφορίες θα πρέπει να οργανώνονται και να είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα III, του ΓΑΚ, και να επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (άρθρο 12 του ΓΑΚ).

3. Θα αποστέλλεται περιληπτική πληροφόρηση στην Επιτροπή σύμφωνα με το τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο Παράρτημα II του ΓΑΚ, καθώς και σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου (άρθρο 12 του ΓΑΚ).

16.7. Προσωπικά Δεδομένα

Ο ΦΥ καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Νόμο 4624/2019. Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των εταίρων /

συνδικαιούχων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Τουρισμού, του Ταμείου Ανάκαμψης και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Σημειώνεται ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση για την ανωτέρω χρήση των στοιχείων και τη δημοσιοποίηση των απολύτως αναγκαιών δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

16.8. Τελικές διατάξεις

Μετά από εισήγηση του ΦΥ με απόφαση του Υπουργείου Τουρισμού καθορίζονται λεπτομερώς οι διαδικασίες αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης. Με ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται λεπτομερώς και οι διαδικασίες ελέγχου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης.

17. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση και Οδηγό.

Η παρούσα Πρόσκληση και Οδηγός θα αναρτηθούν στις ιστοσελίδες:

- του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <https://greece20.gov.gr/>,
- του Υπουργείου Τουρισμού,
- της Γενικής Γραμματείας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης

Για περαιτέρω πληροφορίες οι δυνητικοί ωφελούμενοι της παρούσας πρόσκλησης μπορούν να απευθύνονται στο email επικοινωνίας: rrf-helpdesk@mintour.gr

18. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Ι Έντυπο Αίτησης Χρηματοδότησης

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται το έντυπο της Αίτησης Χρηματοδότησης προς υποβολή από τους υποψηφίους δικαιούχους. Στο εν λόγω έντυπο ο υποψήφιος καλείται να συμπληρώσει τα σχετικά πεδία και να το υποβάλει μαζί με το Φάκελο Χρηματοδότησης με βάση τα οριζόμενα στην Ενότητα 10 του παρόντος.

Πριν ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υποβολή, ο Δικαιούχος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) επισυνάπτει στο Πληροφοριακό Σύστημα ένα ηλεκτρονικό έντυπο (.pdf) με ψηφιακή υπογραφή ή βεβαίωση γνησιότητας εγγράφου μέσω του gov.gr, στο οποίο δηλώνει ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη της υποβολής της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης.

0. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Τίτλος Επένδυσης	
Τίτλος Επένδυσης (Αγγλικά)	

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ(Αγγλικά)	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ. (Προαιρετικό πεδίο συμπλήρωσης)
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	
Α.Φ.Μ.	Συμπληρώνεται ο Α.Φ.Μ. της Επιχείρησης
Ν.Α.Τ. (ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)	Συμπληρώνεται εφόσον αφορά
Δ.Ο.Υ.	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	Συμπληρώνεται ο αριθμός των κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων
ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ
ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΜΙΚΡΗ/ΜΕΣΣΑΙΑ/ΜΕΓΑΛΗ
2.2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTSLevelII Κωδικοποίηση)
	2.2.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.3. ΔΗΜΟΣ Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.4. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
2.2.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.6. ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.7. FAX Προαιρετικό προς συμπλήρωση
	2.2.8. Ιστοχώρος (Website) Προαιρετικό προς συμπλήρωση
	2.2.9. Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail) Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση (αποκλειστικά της επιχείρησης ή του νόμιμου εκπροσώπου)

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΕΠΩΝΥΜΟ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΝΟΜΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Α.Φ.Μ.	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΔΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΑΡΙΘΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΠΟΛΗ / ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ / ΤΘ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Σταθερό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Κινητό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
FAX	Προαιρετικό προς συμπλήρωση
e-mail νόμιμου εκπροσώπου ή της επιχείρησης	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

3. ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Κ.Α.Δ.)

4. Κ.Α.Δ. – ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
4.1 Κ.Α.Δ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Προστίθενται οι απαραίτητες γραμμές)			
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Ημερομηνία προσθήκης
	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
1			
2			
3			
4			

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ

5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	
ΤΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Επιχορήγηση
ΠΟΣΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Περιγραφή του έργου	

5. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

6 ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
Τίτλος άδειας	Δυναμικότητα	Αριθμός Άδειας
ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ		
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Απαλλαγή από υποχρέωση έκδοσης άδειας λειτουργίας	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες		
Συμπληρώνεται με τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, πρέπει να υπάρξει σχετική αναφορά στο πεδίο αυτό		

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
7.1	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία της επιχείρησης και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ)	
	ΕΤΟΣ v-1	ΕΤΟΣ v
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση Με επιλογή από: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ, ΜΙΚΡΗ, ΜΕΣΑΙΑ, ΜΕΓΑΛΗ	

7. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

8 ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)	
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η θετική απάντηση **ΝΑΙ** σε όλα τα ανωτέρω.
ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

8. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

9.		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
		ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
9.1	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΣ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
FAX		Προαιρετικό
e-mail		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

9.2	Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (εφόσον είναι παραπάνω από ένας προστίθεται γραμμή)		
Α/Α	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΟΝ ΚΑΔ;
1			ΝΑΙ/ΟΧΙ
9.3	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ) ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ – ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΑμεΑ)		
Υπάρχουν υποδομές διευκόλυνσης πρόσβασης των ΑμεΑ;			ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΙΔΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑμεΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ			
9.3.1	ΡΑΜΠΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.2	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΑμεΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.3	ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΙ ΑμεΑ (ΟΠΤΙΚΟΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΙ κλπ)		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.4	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΕΣ ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ ΑμεΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.5	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑμεΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	

1. Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από και προς τον ΦΔ μέσω του πληροφοριακού συστήματος ή/ και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει ο υποψήφιος, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

☐

2. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

☐

Ο νόμιμος εκπρόσωπος

Όνομ/μο

Υπογραφή

Παράρτημα ΙΙ. Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης

Εισαγωγή - Περίληψη επενδυτικού σχεδίου

- I. Σύντομη περιγραφή αντικειμένου και των χαρακτηριστικών του επενδυτικού σχεδίου με τεκμηρίωση ότι πρόκειται είτε για αθλητική είτε για πολυλειτουργική υποδομή
- II. Γενικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης σε συνάφεια με την παρούσα πρόσκληση «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων»
- III. Τόπος εγκατάστασης.
- IV. Συνολικό κόστος επένδυσης
- V. Αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (συσχέτιση με τους στόχους του Υποέργου).

1. Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου και τεκμηρίωση της νόμιμης σύστασης και λειτουργίας του

- 1.1. Χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός
- 1.2. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση
- 1.3. Μετοχικό/ Εταιρικό/Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης)
- 1.4. Στοιχεία μετόχων /εταίρων/μελών του φορέα
- 1.5. Δραστηριότητα του φορέα
- 1.6. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου-Αναφορά στο μέγεθος του φορέα
- 1.7. Νόμιμη λειτουργία φορέα

2. Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου

- 2.1. Γενική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου
- 2.2. Στοιχεία του χώρου υλοποίησης της επένδυσης
 - 2.2.1. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς
- 2.3. Υφιστάμενες Εγκαταστάσεις – Υφιστάμενα πάγια
- 2.4. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου (αναλυτική περιγραφή δαπανών)
- 2.5. Περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας (υφιστάμενης και νέας)
- 2.6. Δυναμικότητα – Ισχύς

3. Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας) σε ΕΜΕ

- 3.1. Τεκμηρίωση των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης
- 3.2. Παρουσίαση των αναγκών νέων θέσεων απασχόλησης για την επένδυση

4. Επενδυτικό σχέδιο

- 4.1. Παρουσίαση επενδυτικού σχεδίου που περιλαμβάνει τα τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών
- 4.2. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης
- 4.3. Τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών. Πλήρης περιγραφή των χαρακτηριστικών του εξοπλισμού με αναφορά σε ισχύ και δυναμικότητα. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας του λειτουργικού και του εύλογου κόστους της κάθε δαπάνης.

5. Κόστος επενδυτικού σχεδίου

- 5.1. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους.
- 5.2. Πίνακας κόστους ανά κατηγορία ενίσχυσης και δαπανών

6. Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου

- 6.1. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος – Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

6.2. Ανάλυση και τεκμηρίωση του υπολογιζόμενου ποσού επιχορήγησης προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών.

7. Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου

- 7.1. Κόστος επενδυτικού σχεδίου
- 7.2. Προβλέψεις
- 7.3. Παραδοχές
- 7.4. Παραγωγή και βαθμός απασχόλησης
- 7.5. Πωλήσεις
- 7.6. Α' και Β' ύλες / Κόστη μονάδας
- 7.7. Κόστος προσωπικού (υφιστάμενου και νέου)
- 7.8. Λοιπά έξοδα
- 7.9. Συνολικό κόστος παραγωγής
- 7.10. Κεφάλαιο κίνησης
- 7.11. Υφιστάμενες δανειακές υποχρεώσεις
- 7.12. Ξένα κεφάλαια
- 7.12.1. Συνολικός Δανεισμός
- 7.12.2. Τοκοχρεολύσια δανείων
- 7.13. Αποσβέσεις
- 7.14. Λογαριασμός εκμετάλλευσης
- 7.15. Διανομή κερδών
- 7.16. Προβλέψεις κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης

8. Δείκτες βιωσιμότητας

- 8.1. Χρηματοοικονομική ανάλυση
- 8.1.1. Αποδεκτά όρια αριθμοδεικτών επίδοσης:

Θετικά κέρδη καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της επένδυσης, βάσει του ΓΑΚ ως «κέρδος εκμετάλλευσης» ορίζεται η διαφορά μεταξύ των προεξοφλημένων εσόδων και των προεξοφλημένων δαπανών λειτουργίας κατά τη διάρκεια οικονομικής ζωής της επένδυσης, όταν η διαφορά αυτή είναι θετική. Στις δαπάνες λειτουργίας περιλαμβάνονται οι δαπάνες προσωπικού, υλικών, υπηρεσιών που ανατίθενται σε τρίτους, επικοινωνίας, ενέργειας, συντήρησης, μισθωμάτων, διοίκησης, αλλά δεν περιλαμβάνονται αποσβέσεις και έξοδα χρηματοδότησης, εάν αυτά έχουν καλυφθεί από επενδυτική ενίσχυση. Η προεξόφληση των εσόδων και δαπανών λειτουργίας με τη χρήση κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου επιτρέπει την επίτευξη εύλογου κέρδους.

Παράρτημα ΙΙΙ. Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθεται έντυπο προς συμπλήρωση και υποβολή από τους υποψηφίους βάσει του οποίου προσδιορίζεται το αιτούμενο ποσό της επιχορήγησης για κάθε άρθρο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 ή για τον Κανονισμό (ΕΕ) 2013/1407 (όπως αυτά προσδιορίζονται στην Ενότητα 8.1) και συνολικά για το επενδυτικό σχέδιο. Στο εν λόγω έντυπο ο υποψήφιος της πρόσκλησης, καλείται να συμπληρώσει τα σχετικά πεδία και να το υποβάλει μαζί με το Φάκελο Χρηματοδότησης.

Καθεστώς Ενίσχυσης	Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	Ύψος επιλέξιμων δαπανών (σε €)	Ποσοστό ενίσχυσης (σε %) ²⁷	Αιτούμενο ποσό επιχορήγησης (σε €)
ΓΑΚ – Άρθρο 18	[...]	[...]	[...]	[...]
ΓΑΚ – Άρθρο 55	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ		[...]	[...]	[...]

Ημερομηνία: [...]/.../...]

Για την Εταιρεία
Ο/Η Νόμιμος Εκπρόσωπος:

(σφραγίδα-υπογραφή εκπροσώπου)

²⁷ Όπως προσδιορίζεται από την ένταση ενίσχυσης που προβλέπεται στα εκάστοτε άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/651 ή υπολογίζεται από τον υποψήφιο βάσει του ποσού ενίσχυσης που προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικότερα οριζόμενα στον εκάστοτε κανονισμό (ΓΑΚ ή de minimis) (π.χ. στην περίπτωση ένταξης επιλέξιμων δαπανών στο άρθρο 55, προσδιορίζεται το αιτούμενο ποσό ενίσχυσης του συγκεκριμένου άρθρου βάσει του χρηματοδοτικού κενού ενώ το ποσοστό ενίσχυσης προκύπτει από το υπολογιζόμενο ποσό επιχορήγησης προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV_1: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ/ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1.1. Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης/συμμετοχής για φυσικά ή νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Υποβολή αίτησης χρηματοδότησης	Συμπλήρωση των πεδίων του Πληροφοριακού Συστήματος ΚΑΙ Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης του Παραρτήματος Ι.
2	Οικονομοτεχνική μελέτη	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Οικονομοτεχνικής μελέτης του Παραρτήματος ΙΙ.
3	Ανάλυση και τεκμηρίωση των επενδυτικών δαπανών ανάλογα αν πρόκειται για αθλητική ή πολυλειτουργική υποδομή	Πίνακας ανάλυσης επενδυτικών δαπανών (σύμφωνα με τον πίνακα της ενότητας 11.1.1.) συνοδευόμενος από: 1. Προμετρήσεις - προϋπολογισμούς για τα κτιριακά και λοιπές κατασκευές. 2. Προσφορές για λοιπό εξοπλισμό / μηχανολογικό εξοπλισμό, μελέτες, άυλες δαπάνες κλπ.
4	Φορολογικά έντυπα ή/και οικονομικές καταστάσεις των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων	A. Τήρηση απλογραφικών λογιστικών βιβλίων i. Φορολογικό έντυπο Ε3 για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ii. Δήλωση φορολογίας εισοδήματος έντυπο Ν για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις B. Τήρηση διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων i. Οικονομικές καταστάσεις για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ii. Σε περίπτωση νεοσύστατης εταιρείας/Φορέα Διαχείρισης τουριστικού λιμένα (π.χ. μετά από διαγωνισμό ΤΑΙΠΕΔ) δεν απαιτούνται τα ανωτέρω δικαιολογητικά της παρ.(i).
5	Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος VI.
6	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 1: (Αδειοδοτική ωριμότητα)	Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας του επενδυτικού σχεδίου από την άποψη της εξέλιξης των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών ενεργειών (μελέτες, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις) για την έναρξη της υλοποίησης της. Επιλέξιμοι φορείς διαχείρισης τουριστικών λιμένων στην παρούσα πρόσκληση θα πρέπει κατ' ελάχιστον να διαθέτουν: 1. Απόφαση χωροθέτησης και απόφαση ή σύμβαση παραχώρησης ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης διαθέτει απόφαση χωροθέτησης, και στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες απαιτείται τροποποίηση χωροθέτησης, προϋπόθεση

	για την ενίσχυση αυτών είναι η προσκόμιση της έγκρισης τροποποίησης της χωροθέτησης κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης δεν διαθέτει κατά την αίτηση απόφαση χωροθέτησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση της Θετικής γνωμοδότησης από την Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων και διαδικασία Περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε εξέλιξη για την έκδοση ΚΥΑ. Ως προς την απαίτηση της «διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε εξέλιξη για την έκδοση ΚΥΑ», γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με τον αριθμό της Περιβαλλοντικής Ταυτότητας (ΠΕΤ) που έλαβε το έργο κατά την ανάρτηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (Η.Π.Μ.). Η απόφαση χωροθέτησης υποβάλλεται κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. ○ Ως προς την απαίτηση της απόφασης ή σύμβασης παραχώρησης, γίνεται αποδεκτή και η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα ότι θα προσκομίσει το εν λόγω δικαιολογητικό κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. 2. Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων εν ισχύ ή αίτηση ανανέωσης της ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης διαθέτει Απόφαση περιβαλλοντικών Όρων, και στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες απαιτείται τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών είναι η προσκόμιση της απόφασης έγκρισης τροποποίησης των περιβαλλοντικών όρων κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης κατά την αίτηση δεν διαθέτει εν ισχύ Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή δεν διαθέτει απόφαση χωροθέτησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με τον αριθμό της Περιβαλλοντικής Ταυτότητας (ΠΕΤ) που έλαβε το έργο κατά την ανάρτηση της Περιβαλλοντικής Μελέτης στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (Η.Π.Μ.). Η προσκόμιση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή της ανανέωσης αυτής γίνεται κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. 3. Αντίγραφα των αιτήσεων υποβολής Οριστικών μελετών στην αρμόδια αδειοδοτική αρχή Οι Οριστικές μελέτες²⁸ αφορούν όλα τα έργα που προβλέπονται εντός τουριστικού λιμένα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την κοινή υπουργική απόφαση χωροθέτησης και τη σύμβαση παραχώρησης και τίθενται στην με αριθμ. 18702/22 (ΦΕΚ 5109 Β/29-9-2022): Καθορισμός διαδικασίας χωροθέτησης τουριστικού λιμένα» Κοινή Υπουργική Απόφαση για τους κατά
--	--

²⁸ Οι οριστικές μελέτες αφορούν όλα τα έργα που προβλέπονται εντός τουριστικού λιμένα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την κοινή υπουργική απόφαση χωροθέτησης και τη σύμβαση παραχώρησης.

		περίπτωση (μαρίνα, αγκυροβόλι, καταφύγιο) προβλεπόμενες στην σύμβαση παραχώρησης: - ο Λιμενικών, τεχνικών, υδραυλικών, έργων (συνοδευόμενες από σχέδιο αποτύπωσης των θέσεων μόνιμων αγκυροβολίων – ρεμέντζα) - ο Οριστική μελέτη κόμβου σύνδεσης με Δημόσια οδό - ο Οριστικές μελέτες (Αρχιτεκτονικών, Στατικών, πυροπροστασίας παθητική – ενεργητική κ.λπ.) - ο Οριστικές μελέτες Η/Μ, όλων των έργων και εγκαταστάσεων • Στην περίπτωση που δεν έχουν υποβληθεί οι αναγκαίες οριστικές μελέτες που αφορούν στο επενδυτικό σχέδιο, στην αρμόδια αδειοδοτική αρχή κατά τον χρόνο της αίτησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με την οποία δεσμεύεται ότι θα προσκομίσει το εν λόγω δικαιολογητικό κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. • Στην περίπτωση που κατά την αίτηση, ο φορέας επένδυσης διαθέτει απόφαση χωροθέτησης και το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες δεν απαιτείται η έγκριση οριστικής μελέτης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην με αριθμ. 18702/22 ΚΥΑ (ΦΕΚ 5109/Β/29-9-2022), υποβάλλεται υ/δ του αιτούντα ως ακολούθως: «Δηλώνω υπεύθυνα ότι το επενδυτικό σχέδιο στο οποίο αφορά η αίτησή μου, δεν περιλαμβάνει δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες απαιτείται η έγκριση οριστικής μελέτης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην με αριθμ. 18702/22 ΚΥΑ (ΦΕΚ 5109/Β/29-9-2022)» 4. Ειδικός Κανονισμός Λειτουργίας Τουριστικού Λιμένα - ο Επενδυτικά σχέδια που κατά το στάδιο υποβολής δεν διαθέτουν Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας της παρ. 1 του άρθρου 31α ν.2160/1993, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών αποτελεί η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης ότι θα προσκομίσει κατά την ολοκλήρωση του έργου εγκριτική απόφαση του Κανονισμού Λειτουργίας. - ο Σε κάθε περίπτωση έστω και τμηματικής λειτουργίας προϋπόθεση για την ενίσχυση αποτελεί η αίτηση-βεβαίωση υποβολής σχεδίου ειδικού Κανονισμού Λειτουργίας. 5. Άδεια ή έγκριση λειτουργίας Τουριστικού Λιμένα - ο Επενδυτικά σχέδια που κατά το στάδιο υποβολής δεν διαθέτουν Άδεια ή έγκριση λειτουργίας, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών αποτελεί η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης ότι θα προσκομίσει κατά την ολοκλήρωση του έργου την Άδεια ή έγκριση Λειτουργίας ή άδεια για τη λειτουργία διακεκριμένων τμημάτων του τουριστικού λιμένα, με την προϋπόθεση ότι τα έργα της ενίσχυσης περιλαμβάνονται εντός των διακεκριμένων αυτών τμημάτων.
--	--	--

7	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 2: Ιδιωτική Συμμετοχή δικαιούχου	A1. Τεκμηρίωση ιδίας συμμετοχής (προσκομίζονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά κατά περίπτωση νομικής μορφής και τρόπου εισφοράς): i. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, των εταιρικών λογαριασμών ή/και του τραπεζικού λογαριασμού των μετόχων / εταίρων, του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ένταξης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. Αιτήσεις που υποβάλλονται τον μήνα Μάιο θα φέρουν βεβαίωση από τραπεζικό ίδρυμα για τον μήνα Απρίλιο (1η έως 30η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν τον μήνα Ιούνιο θα φέρουν βεβαίωση του μηνός Μαΐου κ.ο.κ. ii. Δικαιολογητικό του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών από πραγματοποιηθέντα έσοδα (ενδεικτικά, Λογαριασμοί 46,48 (ΕΛΠ) ή 41.03, 41.04, 41.05 (ΕΓΛΣ), Ισολογισμός χρήσης σχηματισμού αυτών, Προσάρτημα Ισολογισμού με «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, Απόφαση ΓΣ σχηματισμού αποθεματικών, κατά περίπτωση) iii. Αύξηση μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου: • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού όπου θα αναφέρεται ως σκοπός της αύξησης η υλοποίηση της αιτούμενης επένδυσης • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώρηση της απόφασης για την αύξηση του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου iv. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πριν την υποβολή της αίτησης: • Τροποποίηση καταστατικού για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη υλοποιηθεί. • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώρηση της καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού (σε κάθε περίπτωση, θα αναφέρεται ο σκοπός της αύξησης) A2. Τεκμηρίωση εξωτερικής χρηματοδότησης i. Πρόθεση δανειοδότησης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ ή
---	--	---

		ii. Έγκριση με τραπεζικό δανεισμό, από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου ή iii. Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου και βεβαίωση γνωστοποίησής της στο ΓΕΜΗ.
8	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 3: Νόμιμη σύσταση δικαιούχου	Για την τεκμηρίωση της νόμιμης σύστασης του δυνητικού δικαιούχου απαιτείται η υποβολή και επισύναψη των παρακάτω στοιχείων και τεκμηρίων: ▪ Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ. ▪ Ισχύον καταστατικό (ΓΕΜΗ) ▪ Δήλωση μεταβολών από την αρμόδια ΔΟΥ ή Εκτύπωση "Προσωποποιημένης Πληροφόρησης" από το myaade.gr όπου αναφέρονται οι κωδικοί δραστηριότητας του φορέα ▪ Στοιχεία πιστοποίησης της σύνθεσης του φορέα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (Πρακτικά τελευταίας Γενικής Συνέλευσης Μετόχων / εταίρων / μελών του φορέα) ▪ Εκτύπωση του Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων (ΚΜΠΔ) ή το αρχείο Γνωστοποιήσεων της παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 4557/18, κατά περίπτωση. ▪ Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΔ) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ΑΦΜ και ημερομηνία γέννησης), όπως αυτός (ΠΔ) ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 3 του Ν. 4557/18, όπως ισχύει. Η παρούσα δήλωση συμπληρώνεται βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος XIII «Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικού Δικαιούχου». ▪ Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης (ΓΕΜΗ)
9	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 4: Επενδύσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της Πράσινης & Γαλάζιας Ανάπτυξης	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του Παραρτήματος II και τον πίνακα ανάλυσης επενδυτικών δαπανών.

10	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 5: Προσδιορισμός της βιωσιμότητας της επένδυσης	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του Παραρτήματος II
11	Υπεύθυνη Δήλωση Υποέργου	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος VII.
12	Υπεύθυνη Δήλωση περί μη πρόκλησης σημαντική βλάβης	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος VIII συνοδευόμενη από την αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Η σχετική μελέτη βιωσιμότητας, απαιτείται μόνο για επενδύσεις ποσού μεγαλύτερου των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ) και προσκομίζεται στο πρώτο αίτημα πληρωμής
13	Φερεγγυότητα φορέα	i. Φορολογική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της ii. Ασφαλιστική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της iii. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, που έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του
14	Υπεύθυνη Δήλωση Λογιστή (περί μη προβληματικής επιχείρησης)	Για την περίπτωση της εφαρμογής του σημείου 18, του άρθρου 2, του Κανονισμού 651/2014 (περί προβληματικής επιχείρησης) απαιτείται: Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του Λογιστή (σύμφωνα με το υπόδειγμα Υπεύθυνη Δήλωση Λογιστή στο Παράρτημα XI) που να βεβαιώνει ότι η επιχείρηση σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο Παράρτημα VI “Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων”, καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 παρ. 4.γ του Καν. ΕΕ 651/2014, δεν είναι προβληματική.
15	Επιλεξιμότητα δραστηριότητας	Πρόσφατη κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ).
16	Εξασφάλιση τόπου εγκατάστασης	Υποβάλλονται εναλλακτικά κατά περίπτωση: • Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή • Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή το μισθωτήριο προσκομίζεται με την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης. • Απόφαση ή σύμβαση παραχώρησης • Στην περίπτωση που φορέας επένδυση δεν διαθέτει κατά τον χρόνο της υποβολής της αίτησης σύμβαση μίσθωσης ή Απόφαση ή σύμβαση παραχώρησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με την οποία δεσμεύεται ότι θα προσκομίσει το εν λόγω δικαιολογητικό κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής.

17	Λίστα ελέγχου ΓΑΚ: Ύπαρξη Κρατικής Ενίσχυσης, Γενικοί όροι και άρθρα 18 & 55	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή του Παραρτήματος XIV το οποίο αφορά την τεκμηρίωση ύπαρξης κρατικών ενισχύσεων ή όχι και του Παραρτήματος XV το οποίο αφορά την ευθυγράμμιση με τα οριζόμενα των άρθρων 18 και 55 του ΓΑΚ.
18	Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή του Παραρτήματος III. Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης

1.2. Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης/συμμετοχής για νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Υποβολή αίτησης χρηματοδότησης	Συμπλήρωση των πεδίων του Πληροφοριακού Συστήματος ΚΑΙ Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης του Παραρτήματος Ι.
2	Οικονομοτεχνική μελέτη	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Οικονομοτεχνικής μελέτης του Παραρτήματος ΙΙ.
3	Ανάλυση και τεκμηρίωση των επενδυτικών δαπανών ανάλογα αν πρόκειται για αθλητική ή πολυλειτουργική υποδομή	Πίνακας ανάλυσης επενδυτικών δαπανών (σύμφωνα με τον πίνακα της ενότητας 11.1.1) συνοδευόμενος από: 1. Προμετρήσεις - προϋπολογισμοί για τα κτιριακά και λοιπές κατασκευές. 2. Προσφορές για λοιπό εξοπλισμό / μηχανολογικό εξοπλισμό, μελέτες, άυλες δαπάνες κλπ.
4	Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου, περί αποδοχής των όρων συμμετοχής στο Πρόγραμμα	Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου, περί αποδοχής των όρων συμμετοχής στο Πρόγραμμα με το οποίο εγκρίνεται η υποβολή πρότασης για χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και ορίζεται Υπεύθυνος Έργου, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Πρόσκλησης και Οδηγού Εφαρμογής και εν γένει εγκρίνεται αποδοχή όλων των αναγκαίων όρων του παρόντος Οδηγού και της Πρόσκλησης.
5	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 1: (Αδειοδοτική ωριμότητα)	Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας του επενδυτικού σχεδίου από την άποψη της εξέλιξης των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών ενεργειών (μελέτες, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις) για την έναρξη της υλοποίησης της. Επιλέξιμοι φορείς διαχείρισης τουριστικών λιμένων στην παρούσα πρόσκληση θα πρέπει κατ' ελάχιστον να διαθέτουν: 1. Απόφαση χωροθέτησης και απόφαση ή σύμβασης παραχώρησης ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης διαθέτει απόφαση χωροθέτησης, και στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες απαιτείται τροποποίηση χωροθέτησης, προϋπόθεση για την ενίσχυση

		αυτών είναι η προσκόμιση της έγκρισης τροποποίησης της χωροθέτησης κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης δεν διαθέτει κατά την αίτηση απόφαση χωροθέτησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση της Θετικής γνωμοδότηση από την Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων και διαδικασία Περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε εξέλιξη για την έκδοση ΚΥΑ. Ως προς την απαίτηση της «διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε εξέλιξη για την έκδοση ΚΥΑ», γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με τον αριθμό της Περιβαλλοντικής Ταυτότητας (ΠΕΤ) που έλαβε το έργο κατά την ανάρτηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (Η.Π.Μ.). Η απόφαση χωροθέτησης υποβάλλεται κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. ○ Ως προς την απαίτηση της απόφασης ή σύμβασης παραχώρησης, γίνεται αποδεκτή και η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα ότι θα προσκομίσει το εν λόγω δικαιολογητικό κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. 2. Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων εν ισχύ ή αίτηση ανανέωσης τους ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης διαθέτει Απόφαση περιβαλλοντικών Όρων, και στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες απαιτείται τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών είναι η προσκόμιση της απόφασης έγκρισης τροποποίησης των περιβαλλοντικών όρων κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. ○ Σε περίπτωση που φορέας επένδυσης κατά την αίτηση δεν διαθέτει εν ισχύ Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή δεν διαθέτει απόφαση χωροθέτησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με τον αριθμό της Περιβαλλοντικής Ταυτότητας (ΠΕΤ) που έλαβε το έργο κατά την ανάρτηση της Περιβαλλοντικής Μελέτης στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (Η.Π.Μ.). Η προσκόμιση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή της ανανέωσης αυτής γίνεται κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. 3. Αντίγραφα των αιτήσεων υποβολής Οριστικών μελετών στην αρμόδια αδειοδοτική αρχή Οι Οριστικές μελέτες²⁹ αφορούν όλα τα έργα που προβλέπονται εντός τουριστικού λιμένα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την κοινή υπουργική απόφαση χωροθέτησης και τη σύμβαση παραχώρησης και τίθενται στην με αριθμ. 18702/22 (ΦΕΚ 5109 Β/29-9-2022): «Καθορισμός διαδικασίας χωροθέτησης τουριστικού λιμένα» Κοινή Υπουργική Απόφαση για τους κατά
--	--	--

²⁹ Οι οριστικές μελέτες αφορούν όλα τα έργα που προβλέπονται εντός τουριστικού λιμένα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την κοινή υπουργική απόφαση χωροθέτησης και τη σύμβαση παραχώρησης.

		περίπτωση (μαρίνα, αγκυροβόλι, καταφύγιο) προβλεπόμενες στην σύμβαση παραχώρησης: - ο Λιμενικών, τεχνικών, υδραυλικών, έργων (συνοδευόμενες από σχέδιο αποτύπωσης των θέσεων μόνιμων αγκυροβολίων – ρεμέντζα) - ο Οριστική μελέτη κόμβου σύνδεσης με Δημόσια οδό - ο Οριστικές μελέτες (Αρχιτεκτονικών, Στατικών, πυροπροστασίας παθητική – ενεργητική κ.λπ.) - ο Οριστικές μελέτες Η/Μ, όλων των έργων και εγκαταστάσεων • Στην περίπτωση που δεν έχουν υποβληθεί οι αναγκαίες οριστικές μελέτες που αφορούν στο επενδυτικό σχέδιο, στην αρμόδια αδειοδοτική αρχή κατά τον χρόνο της αίτησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με την οποία δεσμεύεται ότι θα προσκομίσει το εν λόγω δικαιολογητικό κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής. • Στην περίπτωση που κατά την αίτηση, ο φορέας επένδυσης διαθέτει απόφαση χωροθέτησης και το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες δεν απαιτείται η έγκριση οριστικής μελέτης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην με αριθμ. 18702/22 ΚΥΑ (ΦΕΚ 5109/Β/29-9-2022), υποβάλλεται υ/δ του αιτούντα ως ακολούθως: «Δηλώνω υπεύθυνα ότι το επενδυτικό σχέδιο στο οποίο αφορά η αίτησή μου, δεν περιλαμβάνει δαπάνες προς ενίσχυση για τις οποίες απαιτείται η έγκριση οριστικής μελέτης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην με αριθμ. 18702/22 ΚΥΑ (ΦΕΚ 5109/Β/29-9-2022)». 4. Ειδικός Κανονισμός Λειτουργίας Τουριστικού Λιμένα - ο Επενδυτικά σχέδια που κατά το στάδιο υποβολής δεν διαθέτουν Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας της παρ. 1 του άρθρου 31α ν.2160/1993, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών αποτελεί η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης ότι θα προσκομίσει κατά την ολοκλήρωση του έργου εγκριτική απόφαση του Κανονισμού Λειτουργίας - ο Σε κάθε περίπτωση έστω και τμηματικής λειτουργίας προϋπόθεση για την ενίσχυση αποτελεί η αίτηση-βεβαίωση υποβολής σχεδίου ειδικού κανονισμού λειτουργίας 5. Άδεια ή έγκριση λειτουργίας Τουριστικού Λιμένα - ο Επενδυτικά σχέδια που κατά το στάδιο υποβολής δεν διαθέτουν Άδεια ή έγκριση λειτουργίας, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών αποτελεί η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης ότι θα προσκομίσει κατά την ολοκλήρωση του έργου την Άδεια έγκριση Λειτουργίας ή άδεια για τη λειτουργία διακεκριμένων τμημάτων του τουριστικού λιμένα, με την προϋπόθεση ότι τα έργα της ενίσχυσης περιλαμβάνονται εντός των διακεκριμένων αυτών τμημάτων.
--	--	---

6	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 2: Ιδιωτική Συμμετοχή δικαιούχου	Τεκμηρίωση ιδίας συμμετοχής Συμπλήρωση και υποβολή του Υποδείγματος 9 & 10 του Παραρτήματος ΙΧ. Στην περίπτωση που ο συνολικός προϋπολογισμός της αίτησης είναι μεγαλύτερος του ποσού χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα ή ο δικαιούχος πρόκειται να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης (π.χ. μη επιλέξιμος εξοπλισμός) τη διαφορά θα πρέπει να την καλύψει ο Δικαιούχος, υποβάλλοντας σχετική Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου και αποδεικνύοντας την εξασφάλιση των επιπλέον χρηματικών πόρων (ίδιοι πόροι, χορηγίες κλπ).
7	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 3: Νόμιμη σύσταση δικαιούχου- Διαχειριστική Ικανότητα	- Στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου: - Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα υλοποίησης του έργου, όπως: νομιμοποιητικά έγγραφα, - Αποφάσεις συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία. - Τεκμηρίωση Διοικητικής Ικανότητας, Επιχειρησιακής Ικανότητας και Χρηματοοικονομικής Ικανότητας (εφόσον απαιτείται), του Παραρτήματος Χ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ.
8	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 4: Επενδύσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της Πράσινης & Γαλάζιας Ανάπτυξης	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του Παραρτήματος ΙΙ και τον πίνακα ανάλυσης επενδυτικών δαπανών.
9	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 5: Προσδιορισμός της βιωσιμότητας της επένδυσης	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του Παραρτήματος ΙΙ
10	Τεκμηρίωσης ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ακινήτου	Υποβάλλονται εναλλακτικά κατά περίπτωση: - Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή - Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή το μισθωτήριο προσκομίζεται με την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης. - Απόφαση ή σύμβαση παραχώρησης

		Στην περίπτωση που φορέας επένδυση δεν διαθέτει κατά τον χρόνο της υποβολής της αίτησης σύμβαση μίσθωσης ή Απόφαση ή σύμβαση παραχώρησης, γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης με την οποία δεσμεύεται ότι θα προσκομίσει το εν λόγω δικαιολογητικό κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής.
11	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα υλοποίησης	Δυνητικοί δικαιούχοι που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια αλλά καλούνται να υλοποιήσουν μελέτες και έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 της ΚΥΑ 22766/9-4-2020 (Β' 1386), υποχρεούνται προ της υποβολής αιτήματος, να έχουν αναθέσει την τεχνική τους υπηρεσία σε άλλον φορέα, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 4412/ 2016 (Α' 147), όπως τροποποιημένος ισχύει. Στην αίτηση χρηματοδότησης αναφέρεται υποχρεωτικά ο φορέας που θα αναλάβει την υλοποίηση του έργου/ προμήθειας/ μελέτης ή υπηρεσίας, άλλως το αίτημα δεν εξετάζεται. Επίσης, σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτούνται οι εκατέρωθεν σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων για την εκχώρηση καθηκόντων φορέα υλοποίησης (ανά περίπτωση Αποφάσεις Δ.Σ., και Προγραμματική Σύμβαση).
12	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης του Έργου	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης του Έργου, εφόσον δικαιούχος και φορέας υλοποίησης διαφέρει.
13	Τεύχη Δημοπράτησης	Τεχνική Περιγραφή, Σχέδια και Προϋπολογισμός Δημοπράτησης έργων (υποβάλλονται οι εγκεκριμένες/θεωρημένες μελέτες των έργων), καθώς και Τεύχη Δημοπράτησης. Επενδυτικά σχέδια που κατά το στάδιο υποβολής δεν διαθέτουν Τεύχη Δημοπράτησης, προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτών αποτελεί η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης του φορέα επένδυσης ότι θα προσκομίσει το εν λόγω δικαιολογητικό κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής.
14	Τεκμηρίωση εκτέλεσης έργου με ίδια μέσα (εφόσον απαιτείται)	- Σχέδιο Απόφασης Εκτέλεσης με ίδια μέσα, εφόσον απαιτείται - Χρηματοδοτικό Σχέδιο Εκτέλεσης με ίδια μέσα
15	Υπεύθυνη Δήλωση Υποέργου	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος VII
16	Υπεύθυνη Δήλωση περί μη πρόκλησης σημαντική βλάβης	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος VIII συνοδευόμενη από την αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Η σχετική μελέτη βιωσιμότητας, απαιτείται μόνο για επενδύσεις ποσού μεγαλύτερου των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ) και προσκομίζεται στο πρώτο αίτημα πληρωμής

17	Τεχνική έκθεση	Τεχνική Έκθεση τεκμηρίωσης της εύρυθμης λειτουργίας και συντήρησης του έργου μετά την κατασκευή.
18	Υπόδειγμα Διαχειριστικής Ικανότητας	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή του Παραρτήματος ΙΧ
19	Λίστα ελέγχου ΓΑΚ: Ύπαρξη Κρατικής Ενίσχυσης, Γενικοί όροι και άρθρα 18 & 55	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή του Παραρτήματος XIV το οποίο αφορά την τεκμηρίωση ύπαρξης κρατικών ενισχύσεων ή όχι και του Παραρτήματος XV το οποίο αφορά την ευθυγράμμιση με τα οριζόμενα των άρθρων 18 και 55 του ΓΑΚ.
20	Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή του Παραρτήματος ΙΙΙ. Έντυπο Καθορισμού Ποσού Επιχορήγησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV_2: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

2.1. Δικαιολογητικά φυσικού αντικείμενου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Δικαιολογητικά ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ4 (Επενδύσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της Πράσινης & Γαλάζιας Ανάπτυξης	i. Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις με καλύτερο συντελεστή ενεργειακής απόδοσης: α) Κατά περίπτωση ακινήτου τα δικαιολογητικά που αφορούν σε ακίνητα και ορίζονται πιο κάτω και β) βεβαίωση μηχανικού αρμόδιας ειδικότητας και τα τεχνικά φυλλάδια. ii. Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό με μειωμένη κατανάλωση ενέργειας: α) Δικαιολογητικά που αφορούν στον μηχανολογικό εξοπλισμό, β) βεβαίωση μηχανικού αρμόδιας ειδικότητας ι/και προμηθευτών και γ) τεχνικά φυλλάδια του εξοπλισμού. iii. Επενδύσεις σε ΑΠΕ: Δικαιολογητικά «ΑΠΕ όλων των κατηγοριών ενισχύσεων»
2	Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις	i. Ανέγερση – εκσυγχρονισμός ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων του κριτηρίου 4: Άδεια δόμησης ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας ή γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4178/2013, ii. Αναλυτική επιμέτρηση και – προϋπολογισμός σφραγισμένα και υπογεγραμμένα από τον επιβλέποντα μηχανικό και iii. Εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια

3	Επενδύσεις σε μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό	i. Σχέδιο διάταξης (layout) του εξοπλισμού το οποίο προσκομίζεται κατά την πρώτη αίτηση καταβολής της ενίσχυσης ii. Τεχνικά φυλλάδια (προσπέκτους) για μεμονωμένο εξοπλισμό αξίας μεγαλύτερης των 100.000 ευρώ iii. Πιστοποιητικό CE και αριθμοί σειράς (Serial Number) iv. Κατά περίπτωση κατηγορίας ενίσχυσης και αίτησης ενίσχυσης πιστοποιητικά περιβαλλοντικής διαχείρισης ή εξοικονόμησης ενέργειας και νερού
4	ΑΠΕ όλων των κατηγοριών ενισχύσεων (σημειώνετε ότι η παραγόμενη ενέργεια πρέπει να κατευθύνεται στην κάλυψη των αναγκών της υποδομής και μόνο, ήτοι να προορίζεται αποκλειστικά για ιδιοκατανάλωση)	i. Μελέτη τεκμηρίωσης ισχύος ΑΠΕ
5	Όλες οι δαπάνες	i. Φωτογραφική τεκμηρίωση
6	Δικαιολογητικά Κριτηρίου 1: (Αδειοδοτική ωριμότητα) Υποχρεωτικά στο 1ο αίτημα πληρωμής	Υποβάλλονται τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που δεν υποβλήθηκαν κατά την αίτηση: • Απόφαση χωροθέτησης • Απόφαση ή σύμβαση παραχώρησης • Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων • Αντίγραφα των αιτήσεων υποβολής των απαιτούμενων με το επενδυτικό σχέδιο Οριστικών μελετών στην αρμόδια αδειοδοτική αρχή

2.2. Δικαιολογητικά τελευταίου αιτήματος πληρωμής

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Άδεια ή έγκριση λειτουργίας Τουριστικού Λιμένα	Τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα από την νομοθεσία δικαιολογητικά.
2	Ειδικός Κανονισμός Λειτουργίας Τουριστικού Λιμένα	Τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα από την νομοθεσία δικαιολογητικά.

2.3. Δικαιολογητικά οικονομικού αντικειμένου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Αποδεικτικά πληρωμής	Δικαιολογητικά του παραρτήματος XI
2	Καταβολή της ενίσχυσης	Πριν την καταβολή της ενίσχυσης ο δικαιούχος ενημερώνεται από τον ΦΥ ώστε να προσκομίσει: i. Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων και ii. Ασφαλιστική ενημερότητα.
3	Κατάθεση επιχορήγησης	Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της επιχορήγησης
4	Φερεγγυότητα φορέα	i. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας

2.4. Δικαιολογητικά παραγράφου 13

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Αίτηση προκαταβολής	i. Πρωτότυπη εγγυητική επιστολή για την είσπραξη της προκαταβολής ii. Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της προκαταβολής
2	Αίτημα χρήσης καταπιστευματικού λογαριασμού	i. Όπως περιγράφεται στο θεσμικό πλαίσιο
3	Εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης	ii. Σύμβαση με χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ

Σε κάθε στάδιο ελέγχου / αξιολόγησης ο αντίστοιχος ελεγκτής / αξιολογητής δύναται να ζητήσει πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία με σκοπό να διευκολυνθεί η διαδικασία ελέγχου / αξιολόγησης.

Παράρτημα V. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης & ΜΜΕ

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 – Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός

«**Προβληματική επιχείρηση**»: Η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.

Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο

- Εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για ταχρή της εταιρείας πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ

- Εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της
- Εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης
- Εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:
 - ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

- ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverageratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Ορισμός ΜΜΕ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις

επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των

λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο

το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή —εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που

συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

Παράρτημα VI. Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ

(Αφορά τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού δικαίου)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	Υπουργείο Τουρισμού								
Ο – Η Όνομα:					Επώνυμο:				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης:									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:					Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):					Δ/ση Ηλεκτρ.				
					Ταχ. (Email):				

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

ΑΦΜ:

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση**Συνδεδεμένη επιχείρηση**

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ τελικό σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς:

Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Αριθμός (ΕΜΕ)	εργαζομένων	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι ☐

Ναι ☐

σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παραρτημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος),/...../2023 (ημερομηνία)

(υπογραφή):

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ****Επισυναπτόμενα παραρτήματα**

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾ :			
	Αριθμός εργαζομένων ν (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

⁽¹⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση (ορισμός, άρθρο 4).

⁽³⁾ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**Συνεργαζόμενη επιχείρηση**

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (ακριβή στοιχεία επιχείρησης)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ).	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(εφόσον χρειάζεται, να προστεθούν σελίδες ή να μεγαλώσει ο πίνακας)

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

(¹) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:.....

ΑΦΜ:

Ονοματεπώνυμο νομίμου εκπροσώπου:.....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Ακαθάριστα στοιχεία			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης.⁽¹⁾ Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

⁽¹⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

⁽²⁾ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις****Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

▮ **Περίπτωση 1:** Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

▮ **Περίπτωση 2:** Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	ΑΦΜ	Νόμιμος Εκπρόσωπος
Α.			
Β.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας :

ΑΦΜ:

Ονοματεπώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου:

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (1).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ****Ι. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Ο ορισμός των ΜμΕ³⁰ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής³¹.

Τύπος 1: ανεξάρτητη επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

- δεν έχει συμμετοχή 25 % ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
- το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μία άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων³²,
- δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση³³.

³⁰ Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος «ορισμός» αναφέρεται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής που αφορά τον ορισμό των ΜμΕ.

³¹ Ορισμός, άρθρο 3.

³² Μία επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδυτών (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου («άγγελοι επιχειρήσεων») και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1 250 000 ευρώ,

β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (Ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2).

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και λιγότερο από 5000 κατοίκους.

³³ — Εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρομοίων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

—Υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μία άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).

—Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η σχετικά σπάνια περίπτωση μία επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μονό συνεργαζόμενη.

Για να προσδιοριστεί εάν μία επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε και συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % σε αυτήν, ή η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % στην αιτούσα επιχείρηση και
- οι επιχειρήσεις δεν είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια που περιγράφεται παρακάτω, πράγμα που σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι τα δικαιώματα ψήφου της μιας στην άλλη δεν υπερβαίνουν το 50 % και
- η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μίας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁹.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μία επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα σαφέστατα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους.

Προκειμένου να μην συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς³⁴, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μία επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος το παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους ορους που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

³⁴Εβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 1 283 της 27.10.2001, σ. 28).

II. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ³⁵

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

Ποιοι λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,
- τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιούνται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρηση και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μία ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

³⁵Ορισμός, άρθρο 5.

Παράρτημα VII. Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	Υπουργείο Τουρισμού								
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμ ο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης:									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:		TK:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχ. (Email):					

Περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της πρόσκλησης για το Υποέργο 5: του ΤΑΑ, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «.....» δηλώνω ότι:

α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα.

β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.

γ) Ο φορέας της επένδυσης διαθέτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δύναται να εκδώσει πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση καθώς και πιστοποιητικό περί μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν. Σε αντίθετη περίπτωση συμπληρώνεται ο Πίνακας 1, σύμφωνα με το υπόδειγμα που ακολουθεί.

Πίνακας 1: Πίνακας αιτούμενων επιχορηγήσεων που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες

ΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει επιχειρηματικό σχέδιο (αιτούσα) καθώς και σε αυτέςμε την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).				
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση στο οποίο/α η επιχείρηση έχει υποβάλει επιχειρηματικό σχέδιο και φορέας χορήγησης ενίσχυσης	Ημ/νία Υποβολής επιχειρηματικού σχεδίου	Ποσό αιτούμενης δημόσιας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

ε) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, αλλά και δεν έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης καμίας ενίσχυσης. Σε αντίθετη περίπτωση συμπληρώνεται ο Πίνακας 2, σύμφωνα με το υπόδειγμα που ακολουθεί.

Πίνακας 2: Πίνακας Επιχορηγήσεων βάσει οποιουδήποτε καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ , ΒΑΣΕΙ ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ <u>ΓΙΑ ΤΙΣ</u> <u>ΙΔΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ</u>							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το οποίο η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης (από 1/1/2019 και μετά) και φορέας χορήγησης ενίσχυσης.	Αριθμός και ημερομηνία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης/υπαγωγής ή ημερομηνία λήψης του έννομου δικαιώματος	Ίδιες δαπάνες που απετέλεσαν αντικείμενο ενίσχυσης δυνάμει άλλου καθεστώτος	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης/υπαγωγής.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης.	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

στ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης.

ζ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.

η) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

θ) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

→ δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2024 ως ισχύει και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το Παράρτημα IV_1 της παρούσας πρόσκλησης,

→ Δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 23) του άρθρου 2 του ΓΑΚ

→ Δεν έχει λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο εθνικού ή ενωσιακού προγράμματος βάσει Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας της ΕΕ ή του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει ή άλλων Κανονισμών Απαλλαγής της ΕΕ ή Αποφάσεων της ΕΕ για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο ή ότι, σε περίπτωση που έχει λάβει ενίσχυση βάσει των ανωτέρω για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο, δε θα υπάρξει υπέρβαση των εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στα κατά περίπτωση άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει, ύστερα από τη χορήγηση ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

→ δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση - όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου ΓΑΚ με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 (άρθρο 6, παρ.3. β της παρούσας προκήρυξης) - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση,

→ δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,

→ δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών

→ δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,

→ έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων.

ι) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου είναι ΜΜΕ (πολύ μικρή / μικρή / μεσαία επιχείρηση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ΓΑΚ ή μεγάλη επιχείρηση εάν δεν πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι του ΓΑΚ, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά παρούσας πρόσκλησης

ια) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει)

ιβ) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού)

ιγ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά

ιδ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, TAXIS κ.λπ.)

ιε) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση των εργασιών, όπως αυτές περιγράφονται στην οικονομοτεχνική μελέτη θα γίνουν με νόμιμο τρόπο, κατόπιν εκδόσεως των σχετικών αδειών ή της σχετικής απόφασης απαλλαγής όπου δεν απαιτείται.

κ) Δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του σημείου 6, της παραγράφου 12.2. της παρούσας πρόσκλησης

Παράρτημα VIII. Υπόδειγμα Δήλωσης συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ							
Ο - Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ³⁶ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχ. (Email):				

Δηλώνω υπεύθυνα ότι, το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο συμμορφώνεται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH), όπως παρουσιάζεται στην ακόλουθη λίστα ελέγχου:

Παρακαλείσθε να αναφέρετε ποιοι από τους ακόλουθους περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική DNSH αξιολόγηση του Υποέργου:	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεχθεί το «Όχι»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής			
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή			
Βιώσιμη χρήση και προστασία του νερού και των θαλάσσιων πόρων			

³⁶ Αναγράφεται ολογράφως

Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης			
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος			
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων			

Υπόδειγμα τεκμηρίωσης εφαρμογής της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

Αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο συμμόρφωσης του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα η συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Αποτελέσματα ελέγχου ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021.

☐ Υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού

☐ Μη υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού (συνεπάγεται με απόρριψη σχετικά με τη συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης)

Σε περίπτωση υποβολής Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού ελέγχεται:

α) Η σαφής και αιτιολογημένη συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία	☐ Ναι ☐ Όχι
--	---

β) Η σαφής και αιτιολογημένη αποτύπωση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. ΙΙ της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021.	☐ Ναι ☐ Όχι
Γ.1) Η ύπαρξη μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (sustainability proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον απαιτείται³⁷. <i>Κατ' εφαρμογή της Ανακοίνωσης 2021/C 280/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και υπό τους όρους της παρ. 1.3 της ανωτέρω Ανακοίνωσης ελέγχεται η ύπαρξη και το περιεχόμενο μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία εκπονείται από συμβούλους / μηχανικούς σύμφωνα με την κλιματική διάσταση και την περιβαλλοντική διάσταση, όπως ορίζονται στην υπ' αρ. 2021/C 280/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής.</i>	☐ Ναι ☐ Όχι
Γ.2) Στη μελέτη ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing), περιλαμβάνεται απαραίτητα περίληψη του ελέγχου βιωσιμότητας με τα ακόλουθα στοιχεία: ☐ αποτελέσματα του ελέγχου ☐ τις επιπτώσεις που προσδιορίστηκαν (αρνητικές ή θετικές) ☐ τα βασικά μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων που θα εφαρμοστούν ☐ ειδικά για έργα τα οποία απαιτούν Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τους υπολειπόμενους κινδύνους μετά την εφαρμογή όλων των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων. Πρέπει να επεξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους οι εν λόγω υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι μετριασμένες επιπτώσεις είναι αποδεκτοί/αποδεκτές για να προχωρήσει περαιτέρω η χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου και συνάδουν με τους στόχους του InvestEU.	☐ Ναι ☐ Όχι

³⁷ Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2021/C 280/01 (Παρ. 1.3), δεν απαιτείται έλεγχος βιωσιμότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις: i) Επενδυτικά έργα των οποίων το συνολικό επενδυτικό κόστος δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ), ii) Όσον αφορά την επιχειρηματική χρηματοδότηση γενικού σκοπού/τις άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, η συνολική χρηματοδότηση που παρέχει ο εταίρος υλοποίησης στον τελικό αποδέκτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ

Κατά περίπτωση, θα πρέπει να καλύπτεται επίσης η χρηματική αποτίμηση και η συνεκτίμηση των αρνητικών και θετικών επιπτώσεων (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών παραγόντων στην οικονομική αποτίμηση).

Γ.3) κατάλογοι σημείων ελέγχου προς χρήση από τους εταίρους υλοποίησης για τον έλεγχο βιωσιμότητας, σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C 280/01), μόνο για την κλιματική και την περιβαλλοντική διάσταση.

☐ Ναι ☐ Όχι

Πληροφορίες που ανά περίπτωση απαιτείται να συμπεριληφθούν στην περίληψη του ελέγχου βιωσιμότητας:

α) Προσδιορισμός της επενδυτικής δραστηριότητας: γενικές πληροφορίες σχετικά με την επενδυτική δραστηριότητα (τομέας και πεδίο επιλεξιμότητας, είδος χρηματοδότησης, ποσό, συνολικό κόστος, τελικός αποδέκτης, τοποθεσία κ.λπ.)·

β) Οδηγία ΕΠΕ: επενδυτική δραστηριότητα που υπόκειται σε ΕΠΕ (που απαιτεί έλεγχο περιβαλλοντικής βιωσιμότητας ανεξάρτητα από το συνολικό κόστος της)·

γ) Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: το μέρος αυτό θα συμπεριλαμβάνεται στο έντυπο αίτησης εγγύησης και θα περιλαμβάνει τις βασικές πτυχές βιωσιμότητας της επενδυτικής δραστηριότητας:

— συμμόρφωση και συνέπεια της πράξης με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ και τις πολιτικές της ΕΕ στον οικείο τομέα/τομείς, καθώς και με άλλες συναφείς διεθνείς συμβάσεις και το εθνικό δίκαιο ή τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εφόσον υπάρχουν)·

— αποτελέσματα της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: i) συνοπτική περιγραφή των κλιματικών/περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τόσο των θετικών όσο και των αρνητικών· ii) προτεινόμενα μέτρα μετριασμού ή αντιστάθμισης και το κόστος τους (εφόσον διατίθεται)· iii) υπολειπόμενοι κίνδυνοι (εάν υπάρχουν)· και iv) πτυχές της χρηματικής αποτίμησης (κατά περίπτωση) κ.λπ.·

— ειδικές ρυθμίσεις, κατά περίπτωση: π.χ. ειδικές συμβατικές διατάξεις σχετικά με αναβλητικές αιρέσεις και ρήτρες, ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης κ.λπ.· προσδιορισμός των έργων υποδομής για τα οποία ο εταίρος υλοποίησης προσδιόρισε μόνο περιορισμένα

μέτρα μετριασμού και κατά πόσον για τα μέτρα αυτά έχουν διατυπωθεί συστάσεις και έχουν υλοποιηθεί.

δ) Κλιματική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την κλιματική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

— νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα υπό το πρίσμα του κλίματος, για παράδειγμα αν η αναθεωρημένη οδηγία ΕΠΕ (2014) εφαρμόζεται στην επενδυτική δραστηριότητα και αν εξετάστηκαν δεόντως οι κλιματικές παράμετροι στο πλαίσιο της έκθεσης ΕΠΕ·

— προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: συνοπτική περιγραφή και αποτελέσματα της εκτίμησης κλιματικής τρωτότητας, περιγραφές των κινδύνων που εντοπίστηκαν και της εκτίμησης κλιματικού κινδύνου, των μέτρων προσαρμογής που έχουν τεθεί σε εφαρμογή και του κόστους τους, των υπολειπόμενων κινδύνων (εάν υπάρχουν) και του τρόπου με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης και λειτουργίας της επενδυτικής δραστηριότητας·

— μετριασμός της κλιματικής αλλαγής: βάση για τη διενέργεια εκτίμησης αποτυπώματος άνθρακα, σε περίπτωση που το αποτύπωμα άνθρακα υπολογίστηκε από τον εταίρο υλοποίησης ή άλλο μέρος (φορέα υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας ή ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα), μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, βάση για τη διενέργεια (ή μη) της χρηματικής αποτίμησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τον προσδιορισμό των επιλογών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, το σκιώδες κόστος CO₂ που χρησιμοποιήθηκε και η υποκείμενη μεθοδολογία (σε περίπτωση που διαφέρει από τη συνιστώμενη), αναφέρετε την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της υποδομής και περιγράψτε τη συμβατότητα της επενδυτικής δραστηριότητας με τους όρους κλιματικής ουδετερότητας·

— προαιρετικά μέτρα που συμφώνησε να λάβει ο τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των κλιματικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας (προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στο κατώτατο όριο, χρήση βελτιωμένων τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κ.λπ.). 13.7.2021 EL Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 280/77

ε) Περιβαλλοντική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την περιβαλλοντική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

— συμμόρφωση με το κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα, την οδηγία ΕΠΕ (διαθέσιμες ΕΠΕ ή αποφάσεις ελέγχου), άλλες σχετικές οδηγίες, κατάσταση χορήγησης των αναγκαίων αδειών και εγκρίσεων, τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εάν υπάρχουν)·

— αν οι πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του ελέγχου βιωσιμότητας έχουν

ληφθεί από επίσημες εκθέσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία και/ή αν ο εταίρος υλοποίησης ζήτησε πρόσθετες μελέτες·

— σύντομη περιγραφή των επιπτώσεων που προσδιορίστηκαν για οποιοδήποτε από τα περιβαλλοντικά στοιχεία που αναφέρονται λεπτομερώς στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης, αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων, σωρευτικές επιπτώσεις, προτεινόμενα μέτρα μετριασμού και αντιστάθμισης και το κόστος τους, ποσοτικός προσδιορισμός και χρηματική αποτίμηση των υπολειπόμενων κινδύνων, όπως περιλαμβάνονται στην οικονομική αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας, κατά περίπτωση·

— αιτιολόγηση των λόγων για τους οποίους θεωρούνται αποδεκτοί οι υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι προσδιορισμένες/ μετριασμένες επιπτώσεις και περιγραφή τυχόν μέτρων μετριασμού που έχουν προσδιοριστεί και εφαρμοστεί (πέραν εκείνων που απαιτούνται λόγω της συμμόρφωσης προς τις κείμενες διατάξεις)·

— προαιρετικά μέτρα βάσει του καταλόγου σημείων ελέγχου του θετικού θεματολογίου του παραρτήματος 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C 280/01), τα οποία έλαβε ο φορέας υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας/τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας, και το κόστος τους, καθώς και επιβεβαίωση της ένταξής τους στην οικονομική αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας.

Παράρτημα ΙΧ. Υπόδειγμα Διαχειριστικής Ικανότητας
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1 – ΣΥΣΤΑΣΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

1Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ				
Συστατική πράξη (Αναγράφεται ο τίτλος της συστατικής πράξης και το ΦΕΚ, αν υφίσταται ή επισυνάπτεται το ισχύον εγκεκριμένο κείμενο σε PDF, όταν δεν υπάρχει ΦΕΚ)				
Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας / Κανονισμός φορέα (Αναγράφεται ο τίτλος του κειμένου και το ΦΕΚ, αν υφίσταται ή επισυνάπτεται το ισχύον εγκεκριμένο κείμενο σε PDF, αν δεν υπάρχει ΦΕΚ)				
1Β. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ				
1. Τεχνική Υπηρεσία (υποχρεωτική μόνο για τεχνικά έργα και μελέτες)				
Ονομασία υπηρεσίας/ων	Ονοματεπώνυμο προϊσταμένου	Αρ. απόφασης ορισμού προϊσταμένου	Αρ. στελεχών ΠΕ, ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ
2. Οικονομική Υπηρεσία				
Ονομασία υπηρεσίας/ων	Ονοματεπώνυμο προϊσταμένου	Αρ. απόφασης ορισμού προϊσταμένου	Αρ. στελεχών ΠΕ, ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ

3. Υπηρεσία που υλοποιεί το έργο (αν είναι διαφορετική από τις προηγούμενες), π.χ. Δ/νση προμηθειών, Δ/νση πληροφορικής κλπ				
Ονομασία υπηρεσίας/ων	Ονοματεπώνυμο προϊσταμένου	Αρ. απόφασης ορισμού προϊσταμένου	Αρ. στελεχών ΠΕ, ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ
4. Νομική Υπηρεσία (αν υπάρχει - προαιρετική)				
Ονομασία υπηρεσίας/ων	Ονοματεπώνυμο προϊσταμένου		Αρ. στελεχών ΠΕ, ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ
5. Άλλη εμπλεκόμενη Υπηρεσία (αν υπάρχει - προαιρετική)				
Ονομασία υπηρεσίας/ων	Ονοματεπώνυμο προϊσταμένου		Αρ. στελεχών ΠΕ, ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2

Αποφαινόμενα όργανα για τεχνικά έργα και μελέτες		
Ονομασία οργάνου που αποφαινεται ή γνωμοδοτεί	Αρχή/υπηρεσία/όργανο	Νομοθεσία ορισμού
Προϊσταμένη Αρχή / Εποπτεύουσα Αρχή		
Διευθύνουσα Υπηρεσία / Επιβλέπουσα υπηρεσία		
Τεχνικό Συμβούλιο		
Αρμόδιο όργανο για εξέταση Αιτήσεων Θεραπείας		

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3

Αποφαινόμενα όργανα για αναθέσεις προμηθειών και υπηρεσιών		
Ονομασία οργάνου που αποφασίζει	Αρχή/υπηρεσία/όργανο	Νομοθεσία ορισμού
Για την έγκριση της διενέργειας της προμήθειας/υπηρεσίας		
Για την έγκριση των τεχνικών προδιαγραφών και όρων της προκήρυξης.		
Για την συγκρότηση των επιτροπών		
Για την υπογραφή της σύμβασης		

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΡΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	
Κωδικός διαδικασίας	Όνομα διαδικασίας
π.χ. Δ.02.01	π.χ. Προετοιμασία/Διενέργεια διαγωνισμού - Αξιολόγηση προσφορών

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5

1. ΥΠΑΡΞΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ISO 9001 ή ΕΛΟΤ 1429 ΣΕ ΙΣΧΥ		
Αριθμός πιστοποιητικού και επισύναψη σε PDF του πιστοποιητικού και της πλέον πρόσφατης επιθεώρησης	Οργανισμός που το εξέδωσε και αριθμός/φορέας διαπίστευσής του (επισυνάπτεται σε PDF η διαπίστευση του πιστοποιητικού οργανισμού)	Πεδίο πιστοποίησης

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 6

Στοιχεία Συγχρηματοδοτούμενης Πράξης

Τίτλος πράξης							
Υποέργο 1							
Υποέργο 2							
Υποέργο ...							
Οργανωτικό σχήμα ομάδας έργου							
A/A	Στέλεχος ¹	Ειδικότητα	Υπηρεσιακή μονάδα	Σχέση εργασίας (περιλαμβάνει και στελέχη με συμβάσεις μίσθωσης έργου)	Ρόλος / Αρμοδιότητα	Υποέργο/α στο/α οποίο/α συμμετέχει	Προβλεπόμενη απασχόληση σε ανθρωπομήνες για τη συνολική διάρκεια της πράξης ²
1							
2							
3							
4							
Συνολικοί ανθρωπομήνες απασχόλησης της Ομάδας Έργου							0

¹ Για τον υπεύθυνο πράξης και τους επιβλέποντες απαιτείται ονοματεπώνυμο. Για όλους τους άλλους αρκεί η καταγραφή "στέλεχος 1", "στέλεχος 2", κλπ.

² Για κάθε στέλεχος υπολογίζεται ως πρόβλεψη ο προγραμματισμένος χρόνος απασχόλησης στην υλοποίηση της πράξης σε πλήρεις ή ισοδύναμους μήνες.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 6Α

Στοιχεία Τεχνικού Υποέργου

Τίτλος και αρίθμηση κύριου υποέργου (τεχνικό έργο ή μελέτη)	
Προϋπολογισμός υποέργου σε € (χωρίς ΦΠΑ)	
Προβλεπόμενη διάρκεια εκτέλεσης (σύμβασης) σε μήνες	

Οργανωτικό σχήμα επίβλεψης τεχνικού υποέργου

A/ A	Ονοματεπώνυμο	Ρόλος / Αρμοδιότητα	Υπηρεσια κή μονάδα	Ειδικότητα	Προβλεπόμενο μέσο ποσοστό απασχόλησης καθ' όλη την προβλεπόμενη διάρκεια της σύμβασης υποέργου
1		Κύριος επιβλέπων υποέργου			
2		Προϊστάμενος τεχνικής υπηρεσίας			
3		Μέλος επιτροπής παραλαβής αφανών εργασιών			
4		Μέλος επιτροπής παραλαβής αφανών εργασιών			
5		Συνεπιβλέπων/βοηθ ός επιβλέποντα			
6					
Συνολικοί ανθρωπομήνες απασχόλησης της Ομάδας Έργου				0	0

Λοιπά έργα που επιβλέπονται (προβλέπεται να επιβλεφθούν) από τον κύριο επιβλέποντα στη διάρκεια εκτέλεσης του υποέργου					
1	Τίτλος τεχνικού υποέργου 2:			Προϋπολογισμός σε € (χωρίς ΦΠΑ)	
	Ποσοστό χρόνου ταυτόχρονης απασχόλησης:			MIS Πράξης (αν υφίσταται)	
2	Τίτλος τεχνικού υποέργου 3:			Προϋπολογισμός σε € (χωρίς ΦΠΑ)	
	Ποσοστό χρόνου ταυτόχρονης απασχόλησης:			MIS Πράξης (αν υφίσταται)	
3	Τίτλος τεχνικού υποέργου 4:			Προϋπολογισμός σε € (χωρίς ΦΠΑ)	
	Ποσοστό χρόνου ταυτόχρονης απασχόλησης:			MIS Πράξης (αν υφίσταται)	
Γίνεται αποδεκτή η οργάνωση της επίβλεψης;					**

** Υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα αν :

- 1 το ποσοστό του χρόνου ταυτόχρονης απασχόλησης για λοιπά έργα αθροιζόμενο με το αντίστοιχο για το εν λόγω τεχνικό υποέργο δεν υπερβαίνει το 1,0
- 2 Ο κύριος επιβλέπων δεν επιβλέπει ταυτόχρονα πάνω από 2 υποέργα άνω των κοινοτικών ορίων ή 3 συνολικά

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 7 – ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ³⁸**ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ**

A/A	Πρόσθετη ειδικότητα /ρόλος	Τεκμηρίωση/διάγνωση ανάγκης	Προβλεπόμενο ποσοστό χρόνου απασχόλησης στη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης/υποέργου	Προτεινόμενος τρόπος κάλυψης ανάγκης
1				
2				
3				
Γίνεται αποδεκτή η προτεινόμενη ενίσχυση της ομάδας έργου από τη ΔΑ/ΕΦΔ; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)				

³⁸ Συμπληρώνεται ο παρακάτω πίνακας εφόσον απαιτείται η συνδρομή εξωτερικής συνεργασίας.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 8 - ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΡΓΩΝ³⁹

Τίτλος Πράξης	
Κωδικός ΟΠΣ	
Προγραμματική Περίοδος	
Εγκεκριμένος Π/Υ Έργου	
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή άλλο Χρηματοδοτικό Μέσο	
Κωδ. εναρίθμου ΣΑ στο ΠΔΕ	
Υλοποίηση με Προγραμματική Σύμβαση για λογαριασμό άλλου (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
Κύριος έργου (στην περίπτωση υλοποίησης για λογαριασμό άλλου φορέα)	
Διάρκεια (σε μήνες)	
Υπεύθυνος Έργου (Πράξης)	

³⁹ Συμπληρώνεται ο κάτωθι πίνακας για κάθε Έργο που κρίνεται συναφές με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ή / και αποδεικνύει εμπειρία στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων ή / και έργων σχετικού Π/Υ

Σύντομη Περιγραφή Περιεχομένου	
Ποσοστό δημοσιονομικών διορθώσεων σε σχέση με τον τελικό προϋπολογισμό της πράξης	
Η πράξη απεντάχθηκε με ευθύνη του δικαιούχου (επειδή δεν ολοκληρώθηκε/κινδύνευε να μην ολοκληρωθεί έγκαιρα μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος) (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	

¹ Για κάθε πρόσθετο συναφές έργο, που έχει υλοποιηθεί/υλοποιείται από το φορέα, συμπληρώνεται νέος πίνακας.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 9 - ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΚΑΛΥΨΗ ΙΔΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ (όταν απαιτείται)

Έτος	Μη Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη	Μη Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη που καλύπτεται από ΠΔΕ	Ίδια συμμετοχή		Πηγή Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής/Μη επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης που καλύπτεται από το δικαιούχο
			Μη Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη που καλύπτεται από το Δικαιούχο	Ιδιωτική Συμμετοχή	
ΧΧ					
ΧΧ + 1					
ΧΧ + 2					
Τεκμηρίωση Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής/Μη επιλέξιμης Δημόσιας Δαπάνης που καλύπτεται από το Δικαιούχο					

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 10 - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΑ

Έτος	ΧΧ-2	ΧΧ-1	ΧΧ
Ετήσιος Π/Υ Δικαιούχου (σε €) για επενδύσεις, όπως εκτελέστηκε ή εκτελείται			
Πηγές Χρηματοδότησης (για μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και οργανισμούς που διέπονται από το Ιδιωτικό Δίκαιο)			
Έτος (ΧΧ -1)	Πηγή Χρηματοδότησης	<u>Ποσοστό</u>	
1	Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλοι Διεθνείς Οργανισμοί		
2	Κρατικοί Πόροι		
3	Ιδιωτικός Τομέας		
4	Συνεισφορές Μελών		
5	Άλλο: (προσδιορίστε).....		
	Σύνολο	100%	

¹ Δεν αφορά φορείς της κεντρικής διοίκησης.

Παράρτημα Χ. Υπόδειγμα Δήλωσης Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁴⁰ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁴¹ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:			Αριθ.:		ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

⁴⁰ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

⁴¹ Αναγράφεται ολογράφως

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽⁴²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Με την ιδιότητά μου, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας_ή υπεύθυνος κανονιστικής συμμόρφωσης της εταιρείας_, δηλώνω υπεύθυνα ότι σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 3 του ν.4557/2018 όπως ισχύει, τα κατωτέρω πρόσωπα δύνανται να θεωρούνται ως πραγματικοί δικαιούχοι της εν λόγω εταιρείας, κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του Ν.4557/2018:

Όνομα 1, επώνυμο 1, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Όνομα 2, επώνυμο 2, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

[Η ανωτέρω διατύπωση είναι ενδεικτική και προσαρμόζεται⁴³ αναλόγως των πραγματικών στοιχείων εκάστου αναδόχου.]

Ημερομηνία: ... /... /20.....

Ο – Η Δηλ.....

(Υπογραφή)

⁴² «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

⁴³ Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα

**Παράρτημα XI: Υπεύθυνη Δήλωση Λογιστή περί ΜΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
(Αφορά αιτήσεις υποβληθείσες βάσει Καν. ΕΕ 651/2014)**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:			Επώνυμο:				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης(2):							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου(Email):				
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις(3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως λογιστής της επιχείρησης και ο έχων την ευθύνη της συμπλήρωσης και υποβολής των φορολογικών στοιχείων της επιχείρησης με ΑΦΜ..... δηλώνω ότι: Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με το Παράρτημα VI - Ορισμός της Προβληματικής Επιχείρησης της παρούσας Πρόσκλησης και σύμφωνα με τον ΚΑΝ. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 άρθρο 1, παρ.4 (γ), όπως ισχύει.							

Ημερομηνία: / /

-Ο-

Λογιστής της Επιχείρησης

(υπογραφή ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών

Παράρτημα ΧΙΙ. Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και η εξόφλησή της να γίνεται – ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου – με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

Α. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.

Β. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

α. Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).

β. Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας της κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).

γ. Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.

δ. Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

ε. Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του για την αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν δαπάνη για την οποία πρόκειται να εκδοθεί παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500 ευρώ, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

- i. τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)
- ii. φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και 1.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν.3862/2010 (ήτοι Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

- i. το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής και
- ii. αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

3. Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

- i. αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή
- ii. τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και
- iii. αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) της τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

- i. αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής,
- ii. σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης και
- iii. αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

5. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

- i. έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου),
- ii. αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και
- iii. αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

6. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή θα αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:

- i. αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει της κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και
- ii. αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής –ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

- i. αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και
- ii. αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για της δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαράς αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών θα συνοδεύεται από της κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014). Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφη ή μηχανογραφική τήρηση) θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων/εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης,

της τηρούνται σε ξεχωριστή λογιστική μερίδα. Γενικές επισημάνσεις: Σε κάθε περίπτωση ο ΦΥ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση/οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης/ πιστοποίησης της επένδυσης.

Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.

Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την επένδυση στην οποία θα καταχωρίζονται της οι σχετικές δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.

Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

Οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της επιχείρησης.

Δεν θα γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.

Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) θα καταχωρηθούν στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει της πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για της σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, σε κάθε περίπτωση θα εκτυπώνονται.

Στην περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή για την προμήθεια δαπάνης η οποία δεν έχει παραληφθεί, είναι δυνατή η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης εφόσον το σχετικό αίτημα περιληφθεί (οριστικοποιηθεί) στα πρώτα 3 αιτήματα πληρωμής, υπό τον όρο ότι ο δαπάνη θα έχει εγκατασταθεί και λειτουργήσει στο αμέσως επόμενο αίτημα πληρωμής και όχι μεταγενέστερα του τελικού αιτήματος πληρωμής (ολοκλήρωση της επένδυσης).

Η ενίσχυση καταβάλλεται με την προσκόμιση α) των δικαιολογητικών καταβολής και εξόφλησης της προκαταβολής σύμφωνα με τα οριζόμενα πιο πάνω για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης και β) του προτιμολογίου ή του proforma invoice (απόκτηση από το εξωτερικό) ή του συμφωνητικού που υποβλήθηκε στην εφορία (για έργα πολιτικού μηχανικού). Σε διαφορετική περίπτωση ο ΦΥ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

Παράρτημα XIII. Πίνακας Κυρώσεων

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΦΥ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Υποέργου χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων.	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε

		για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
5) Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΦΥ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης
6) Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης
7) Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο		Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της

Παράρτημα XIV. Λίστα Κρατικών Ενισχύσεων

CHECK LIST – ΥΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ/ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
Ι. Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΔΗΛΑΔΗ ΑΣΚΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ, ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΣ ΑΓΑΘΑ Ή/ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΑΓΟΡΑ;		ΕΑΝ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΦΑΤΙΚΗ, ΜΕΤΑΒΕΙΤΕ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΕΑΝ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΗ, ΚΑΛΕΙΣΤΕ ΝΑ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΕΤΕ:
▪ Η δραστηριότητα του δικαιούχου συνδέεται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας, δηλ.; ▪ στρατός ▪ αστυνομία ▪ ασφάλεια και έλεγχος αεροπλοΐας ▪ ασφάλεια και έλεγχος θαλάσσιας κυκλοφορίας ▪ επιτήρηση προς αποφυγή ρύπανσης ▪ οργάνωση και μέτρα επιβολής των ποινών φυλάκισης ▪ άλλο (παρακαλώ περιγράψτε αναλυτικά)		
Η δραστηριότητα του δικαιούχου είναι στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης; Για να απαντηθεί η ερώτηση αυτή θα πρέπει να εξεταστούν τα κάτωθι κριτήρια ▪ εάν η κοινωνική ασφάλιση είναι υποχρεωτική ▪ εάν το σύστημα εκπληρώνει αποστολή αποκλειστικά κοινωνικό χαρακτήρα ▪ εάν το σύστημα είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα		

■ εάν το σύστημα βασίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης ή στην αρχή της κεφαλαιοποίησης (εάν οι παροχές είναι ανεξάρτητες ή εξαρτώνται από τις εισφορές του ασφαλισμένου) ■ εάν το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης εποπτεύεται από το κράτος		
Η δραστηριότητα του δικαιούχου είναι στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής ή νοσοκομειακής περίθαλψης? Για να απαντηθεί η ερώτηση αυτή θα πρέπει να εξεταστούν τα κάτωθι κριτήρια: ■ εάν ο δικαιούχος αποτελεί μέρος του εθνικού συστήματος υγείας ■ εάν βασίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης σε αντίθεση με την αρχή ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου ■ εάν ο δικαιούχος χρηματοδοτείται κυρίως από το κράτος ή από ιδιωτικούς πόρους (πχ. ασθενείς) ■ εάν οι υπηρεσίες παρέχονται χωρίς επιβάρυνση με βάση την καθολική κάλυψη ή ο εάν ο δικαιούχος διαθέτει την δυνατότητα να αρνηθεί την παροχή τους		
Η δραστηριότητα του δικαιούχου είναι στον τομέα της εκπαίδευσης; Για να απαντηθεί η ερώτηση αυτή θα πρέπει να εξεταστούν τα κάτωθι κριτήρια : ■ εάν ο δικαιούχος επιδιώκει την εκπλήρωση δημόσιας αποστολής/παροχή δημόσιας εκπαίδευσης ■ εάν ο δικαιούχος οργανώνεται στο πλαίσιο του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος ■ εάν οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση την καθολική κάλυψη ή ο εάν ο δικαιούχος διαθέτει την δυνατότητα να αρνηθεί την παροχή τους ■ εάν ο δικαιούχος χρηματοδοτείται κυρίως από το κράτος ή από μαθητές & τους γονείς τους ■ εάν ο δικαιούχος εποπτεύεται από το κράτος		

ΙΙ. ΕΑΝ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΑΣΚΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ, ΕΛΕΓΕΤΕ ΑΝ ΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ ΣΩΡΕΥΤΙΚΑ ΟΙ ΚΑΤΩΘΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ. ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΝΤΕ ΤΜΗΜΑΤΑ, ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΤΕ:

1. ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΑΜΕΣΗ Η΄ ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ;		
Πρόκειται για επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, άμεση επένδυση στο κεφάλαιο επιχείρησης ή όφελος σε είδος που χορηγείται από το Δημόσιο ;		
Το μέτρο αφορά παραίτηση από είσπραξη κρατικών πόρων οποιουδήποτε είδους ?		
Σε περίπτωση που εμπλέκεται κάποιος ενδιάμεσος/ ιδιωτικός φορέας, η απόφαση για την μεταφορά κρατικών πόρων μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος ;		
Υφίσταται επιρροή από την μεριά του κράτους στη μεταφορά κρατικών πόρων ;		
Συμμετέχει το κράτος στην ανακατανομή πόρων μεταξύ ιδιωτικών φορέων ;		
2. ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΣΥΝΙΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ ; (δηλ. κάποιο οικονομικό όφελος που η επιχείρηση δεν θα αποκτούσε υπό συνήθεις συνθήκες της αγοράς)		
Τηρείται η αρχή του ιδιώτη επενδυτή/πωλητή;		
Το μέτρο αποτελεί αντιστάθμισμα για την παροχή ΥΓΟΣ ;		

3. ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟ ; <i>(Ειδικά εάν αφορά φορολογικά μέτρα ή απαλλαγή από εισφορές κοινωνικής ασφάλισης)</i>		
Το μέτρο αφορά συγκεκριμένες επιχειρήσεις μόνο ; Ποιοι είναι οι γενικά εφαρμοστέοι κανόνες (γενικό σύστημα αναφοράς);		
Το μέτρο συνιστά εξαίρεση (απαλλαγή) ή παρέκκλιση από τους γενικά εφαρμοστέους κανόνες ;		
Το μέτρο αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένο γεωγραφική περιοχή της Ελληνική επικράτειας;		
4. ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΟ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕΤΑΞΥ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ;		
Το μέτρο ενισχύει την θέση της δικαιούχου εταιρείας σε σύγκριση με άλλες εταιρείες που ανταγωνίζονται στην ενδοενοσιακή αγορά ;		
Οι δραστηριότητες του δικαιούχου είναι καθαρά τοπικού χαρακτήρα;		
5. ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΝΟΘΕΥΕΙ Ή ΑΠΕΙΛΕΙ ΝΑ ΝΟΘΕΥΣΕΙ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ ?		
Δραστηριοποιείται ο δικαιούχος σε μια αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό ?		
Εάν η αγορά δεν είναι ανοικτή στον ανταγωνισμό, ασκεί ο δικαιούχος άλλες οικονομικές δραστηριότητες σε τομέα που είναι ανοιχτός στον ανταγωνισμό ή/και σε άλλο κράτος μέλος;		

Εάν ο δικαιούχος δραστηριοποιείται σε αγορές ανοικτές στον ανταγωνισμό ή/και σε άλλο κράτος μέλος, τηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς για κάθε δραστηριότητα ;		
--	--	--

Παράρτημα XV. Λίστα Ελέγχου ΓΑΚ: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ 18 & 55

Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2017/1084)— έγγραφο εργασίας

Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές

Πρώτα θα πρέπει να ελέγχονται οι γενικοί όροι εφαρμογής του ΓΚΑΚ (12 όροι/άρθρα 1-12) ΚΑΙ στη συνέχεια οι όροι που αφορούν τις ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές.

Α. Γενικοί όροι εφαρμογής

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων δραστηριοτήτων (παράγραφος 2) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται: - στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές - στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.	
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων τομέων (παράγραφος 3) - Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια* (όπως στον κανονισμό 1379/2013) - Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων* - Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων* αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις· ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς· - Ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου)· * Αν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται επίσης σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς αυτούς, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις	

Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf (παράγραφος 4) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων/ad hoc ενισχύσεων οι οποίες χορηγήθηκαν από το ίδιο κ-μ, υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη.	
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων (παράγραφος 4) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις.	
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης (παράγραφος 5) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως: α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση· β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες· γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.	
Άρθρο 4 — Όρια κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων <u>Δεν</u> εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που υπερβαίνουν: • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές: τα 10 εκατ. ευρώ ή το συνολικό κόστος που υπερβαίνει τα 20 εκατ. ευρώ για την ίδια υποδομή. Τα όρια <u>δεν</u> επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.	

Άρθρο 5 — Διαφάνεια των ενισχύσεων	
Εφαρμόζεται στις διαφανείς ενισχύσεις· ως τέτοιες λογίζονται: • οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου • τα δάνεια (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε στην αγορά τη στιγμή της χορήγησης) • οι εγγυήσεις (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής ή όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει γίνει δεκτό πριν από την εφαρμογή του μέτρου, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις εγγυήσεις, και εφόσον η εγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΚΑΚ) • τα φορολογικά πλεονεκτήματα (όταν προβλέπεται ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ορίου) • οι επιστρεπτέες προκαταβολές (εφόσον το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του κανονισμού ή εφόσον, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή). • ενισχύσεις υπό μορφή πώλησης ή μίσθωσης ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού κάτω της τιμής της αγοράς εάν η αξία καθορίζεται είτε με αξιολόγηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα πριν από τη συναλλαγή είτε με παραπομπή σε δημοσιοποιημένο, τακτικά επικαιροποιημένο και γενικά αποδεκτό δείκτη αναφοράς.	
Άρθρο 6 — Χαρακτήρας κινήτρου	
Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου: • Ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη των εργασιών ή του έργου, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης· β) περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης· γ) τον τόπο εκτέλεσης του έργου· δ) κατάλογο των δαπανών του έργου·	

ε) είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο
Οι **Ad hoc ενισχύσεις που χορηγούνται** σε μεγάλες επιχειρήσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν το κράτος μέλος, εκτός του ότι έχει μεριμνήσει για την τήρηση του όρου της παραγράφου 2, έχει επίσης ελέγξει, πριν χορηγήσει τη σχετική ενίσχυση, ότι τα έγγραφα που συνέταξε ο δικαιούχος αποδεικνύουν ότι η ενίσχυση θα έχει ένα ή περισσότερα από τα εξής αποτελέσματα:

- ουσιώδης αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, ή
- ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, ή
- ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας.

Εξαιρέσεις

- **Όσον αφορά τα φορολογικά πλεονεκτήματα**, ο χαρακτήρας κινήτρου θεωρείται ότι πληρούται εφόσον:

α) με το μέτρο παρέχεται δικαίωμα για ενισχύσεις βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους• και
β) το μέτρο εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ προτού αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα, με εξαίρεση την περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, εφόσον η δραστηριότητα είχε ήδη καλυφθεί από τα προηγούμενα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων.

Άρθρο 7 — Επιλέξιμες δαπάνες

Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης • αριθμητικά στοιχεία πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων· • εφόσον η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης· • οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης· • εάν οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, η μέγιστη ένταση ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες. Επιλέξιμες δαπάνες και τεκμηρίωση • Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα έγγραφα. • Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση αυτών των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης.	
Άρθρο 8 — Σώρευση • Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης (παράγραφος 1)· • εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον	

ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας (παράγραφος 2)· • οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες (παράγραφος 3 στοιχείο α))· • δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή (παράγραφος 3 στοιχείο β))· • οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του ΓΚΑΚ (παράγραφος 5).	
Άρθρο 9 — Δημοσίευση και πληροφορίες	
• Δημοσιεύονται σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής (παράγραφος 1): α) οι συνοπτικές πληροφορίες (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές· β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο· γ) οι πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ (βλ. παράρτημα III). Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η αρμόδια διαχειριστική αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εναλλακτικά, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν ότι καθένα από αυτά θα παρέχει τις πληροφορίες που αφορούν τα μέτρα ενίσχυσης εντός της επικράτειάς του στον αντίστοιχο δικτυακό τόπο. • Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων και για τα καθεστώτα που	

υπάγονται στα άρθρα 16 και 21 (εξαιρουμένων των ΜΜΕ που δεν έχουν πραγματοποιήσει καμία εμπορική πώληση σε οποιαδήποτε αγορά), οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούνται, εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. ευρώ) (παράγραφος 2): - 0,5-1· - 1-2· - 2-5· - 5-10· - 10-30· και - 30 και άνω. • Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο (βλ. παράρτημα ΙΙΙ) και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης και παραμένουν διαθέσιμες για	
τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (παράγραφος 4). • Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου το αργότερο εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (δηλ. 1/7/2016) (παράγραφος 6).	
Άρθρο 11-Υποβολή εκθέσεων	
Αποστολή περιληπτικής πληροφόρησης στην Επιτροπή σύμφωνα με το τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ, καθώς και σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.	

Β. Ειδικοί όροι εφαρμογής όσον αφορά τις ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ

ΆΡΘΡΟ 18 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΜΜΕ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 2). • Επιλέξιμες δαπάνες: συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους (παράγραφος 3) • Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν αποτελούν συνεχείς ή περιοδικές δραστηριότητες ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες (π.χ. τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες) (παράγραφος 4)	

Γ. Ειδικοί όροι εφαρμογής όσον αφορά τις ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές

ΆΡΘΡΟ 55 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)	
Είδος υποδομής	
Αθλητικές υποδομές ή πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές. Οι πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, με εξαίρεση τα πάρκα αναψυχής και τις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, αποτελούν εγκαταστάσεις ψυχαγωγίας πολυλειτουργικού χαρακτήρα και προσφέρουν, ιδίως, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες (παράγραφος 3).	
Όροι χρήσης	
Οι αθλητικές υποδομές δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν μόνο χρήστη στον τομέα του επαγγελματικού αθλητισμού. Η χρήση των αθλητικών υποδομών από άλλους χρήστες του επαγγελματικού ή μη αθλητισμού αντιπροσωπεύει ετησίως τουλάχιστον το 20% του χρόνου χρήσης. Εάν οι υποδομές χρησιμοποιούνται από πολλούς χρήστες ταυτόχρονα, υπολογίζονται τα κλάσματα που αντιστοιχούν στον χρόνο χρήσης (παράγραφος 2).	
Η πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις ή στις πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων. Οι επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον το 30% των επενδυτικών δαπανών της υποδομής μπορούν να έχουν προτιμηση πρόσβαση με ευνοϊκότερους όρους, εφόσον οι όροι αυτοί δημοσιοποιούνται (παράγραφος 4).	
Εάν οι αθλητικές υποδομές χρησιμοποιούνται από επαγγελματικά αθλητικά σωματεία, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να δημοσιοποιούνται οι όροι τιμολόγησης για τη χρήση των υποδομών αυτών (παράγραφος 5).	

Κάθε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος για την κατασκευή, την αναβάθμιση και/ή τη λειτουργία της αθλητικής υποδομής ή της πολυλειτουργικής ψυχαγωγικής υποδομής γίνεται με ανοικτή διαδικασία, με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ισχυόντων κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων (παράγραφος 6).	
Μορφή ενισχύσεων	
- Οι ενισχύσεις μπορούν να λάβουν τη μορφή (παράγραφος 7): α) επενδυτικών ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων για την κατασκευή ή την αναβάθμιση αθλητικών υποδομών και πολυλειτουργικών ψυχαγωγικών υποδομών• β) ενισχύσεων λειτουργίας για αθλητικές υποδομές.	
Επιλέξιμες δαπάνες-	
- Για τις επενδυτικές ενισχύσεις σε αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού (παράγραφος 8). - Για τις ενισχύσεις λειτουργίας για αθλητικές υποδομές, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες λειτουργίας για την παροχή υπηρεσιών από τη συγκεκριμένη υποδομή. Στις εν λόγω δαπάνες λειτουργίας περιλαμβάνονται οι δαπάνες προσωπικού, υλικών, υπηρεσιών που ανατίθενται σε τρίτους, επικοινωνίας, ενέργειας, συντήρησης, μισθωμάτων, διοίκησης κ.λπ., αλλά εξαιρούνται οι αποσβέσεις και τα έξοδα χρηματοδότησης, εάν αυτά έχουν καλυφθεί από επενδυτική ενίσχυση (παράγραφος 9).	
Ανώτατο όριο ενισχύσεων	
- Για τις επενδυτικές ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης (παράγραφος 10). - Για τις ενισχύσεις λειτουργίας για αθλητικές υποδομές, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τις ζημίες εκμετάλλευσης κατά τη σχετική περίοδο. Αυτό	

εξασφαλίζεται εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης (παράγραφος 11).

- Για τις **ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 2,2 εκατ. ευρώ**, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης μπορεί να καθοριστεί, αντί με τη μέθοδο που αναφέρεται στις παραγράφους 10 και 11, στο 80% των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 12).